

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Jednolity tekst

JEDNOLITY TEKST STANOWI ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR LXV/574/24
RADY GMINY BISKUPIEC Z DNIA 28 MARCA 2024 R.

Dokonane zmiany w Studium uwidoczniono kolorem niebieskim

WYKONAWCA STUDIUM Z 2020R. ORAZ ZMIANY STUDIUM Z 2024R.

EKOPLAN Pracownia Urbanistyczna Wojciech Kwiatkowski
Al. Warszawska 38/1, 10-082 Olsztyn

GŁÓWNY PROJEKTANT:

inż. urb. Wojciech Kwiatkowski

ZESPÓŁ GŁÓWNEGO PROJEKTANTA:

mgr inż. Anna Makowska

inż. Wioletta Kwiatkowska

mgr inż. Jarosław Mogielnicki

Spis treści

WSTĘP	5
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BISKUPIEC	7
2. POWIĄZANIA GMINY BISKUPIEC Z GMINAMI SĄSIEDNIMI	10
3. STAN ZAGOSPODAROWANIA	11
3.1 WYBRANE UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU GMINY	11
3.2 MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	12
3.3 DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO	19
3.4 FIZJOGRAFICZNE JEDNOSTKI STRUKTURALNE	22
3.5 TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE.....	23
4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	24
4.1 GEOMORFOLOGIA I BUDOWA GEOLOGICZNA.....	24
4.2 GLEBY	25
4.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	25
4.4 WODY PODZIEMNE.....	28
4.5 KOPALINY	30
4.6 KLIMAT	31
4.7 HAŁAS.....	31
4.8 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE NIEJONIZUJĄCE.....	33
4.9 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE JONIZUJĄCE	33
4.10 OSUWISKA	33
4.11 POWIETRZE.....	34
4.12 TERENY POWODZIOWE.....	35
4.13 MAŁA RETENCJA.....	35
5. OCHRONA PRZYRODY	38
5.1 OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.....	38
5.2 OBSZARY NATURA 2000	42
5.3 REZERWATY PRZYRODY	43
5.4 PARKI KRAJOBRAZOWE.....	44
5.5 POMNIKI PRZYRODY	47
5.6 ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE.....	48
5.7 UŻYTKI EKOLOGICZNE	49
5.8 LASY OCHRONNE.....	50
5.9 KORYTARZE EKOLOGICZNE	50
5.10 AUDYT KRAJOBRAZOWY	50
6. RYS HISTORYCZNY I DZIEDZICTWO KULTUROWE	52
6.1 CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH MIEJSCOWOŚCI GMINY BISKUPIEC	52
6.2 PRAWNE ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH	55
6.3 WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW I OBIEKTÓW ARCHEOLOGICZNYCH.....	56
6.4 REJESTR ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA WARM.-MAZ	56
6.5 REJESTR ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO 57	
6.6 ALEJE TYPOWANE DO OCHRONY	58

7. DEMOGRAFIA	59
8. GOSPODARKA.....	65
9. TURYSTYKA	68
10. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	72
11. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.....	82
12. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	84
13. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	86
14. SYSTEM KOMUNIKACJI.....	88
14.1 TRANSPORT DROGOWY.....	88
14.2 TRANSPORT KOLEJOWY	92
14.3 TRANSPORT ZBIOROWY.....	92
14.4 SZLAKI ROWEROWE, WODNE, PIESZE	93
15. SYSTEM INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	94
15.1 SYSTEM SIECI WODOCIĄGOWEJ	94
15.2 SYSTEM SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ.....	94
15.3 SYSTEM SIECI GAZOWEJ	95
15.4 SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY.....	95
15.5 SYSTEM CIEPŁOWNICZY.....	95
15.6 GOSPODARKA ODPADAMI	96
15.7 ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII.....	96
16. BILANS TERENU	98
16.1 OKREŚLENIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ.....	98
16.2 CHŁONNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH W MIEJSCOWYCH PLANACH POD ZABUDOWĘ..	107
16.3 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY.....	109
16.4 PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ ZE STANEM ISTNIEJĄCYM	118
16.5 MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ SPOŁECZNEJ	119
16.6 POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIKAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ.....	121
PODSUMOWANIE.....	122
ANEKS	124
WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	134
BIBLIOGRAFIA.....	137

Wstęp

Podstawa formalno-prawna:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- [Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;](#)
- Uchwała Nr IX/88/19 Rady Gminy Biskupiec z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biskupiec.
- [Uchwała Nr XLI/392/22 Rady Gminy Biskupiec z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biskupiec](#)
- [Uchwała Nr LIII/479/23 Rady Gminy Biskupiec z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie zmiany załącznika graficznego do Uchwały Nr XLI/392/22 Rady Gminy Biskupiec z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biskupiec.](#)

Podstawowe zadania studium, to:

- koordynacja przestrzenna podejmowanych przez samorząd decyzji w sprawie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- płaszczyzna negocjacji wprowadzania zadań rządowych i zadań samorządu wojewódzkiego służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych wpisanych do rejestru;
- koordynacja czasowa i przestrzenna podejmowania przez samorząd przedsięwzięć komunalnych;
- prowadzenie długofalowych działań w gospodarce nieruchomościami stanowiącymi gminny zasób nieruchomości;
- programowanie przedsięwzięć publicznych;
- wspomaganie działań podmiotów gospodarczych i promocji gminy.

Metoda opracowania:

Przy opracowaniu „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec” przyjęto następującą kolejność wykonywanych prac:

- rozpoznanie zasobu istniejących materiałów oraz opracowań dotyczących terenu gminy i obszarów stykowych;
- analiza zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy;
- określenie diagnozy uwarunkowań rozwoju gminy;
- określenie celów rozwoju gminy;
- przyjęcie koncepcji kierunków rozwoju gminy;
- określenie zasad polityki przestrzennej na obszarze gminy;
- dokonanie czynności formalno-prawnych.

Poszczególne etapy opracowania są konsultowane z władzami Gminy oraz społecznością lokalną.

Podstawową fazą prac nad Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, decydującą o kierunkach jej rozwoju oraz zasadach zagospodarowania

przestrzeni jest analiza, a następnie określenie uwarunkowań rozwoju, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.

Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju wynikają z położenia Gminy w województwie w istniejących i projektowanych systemach oraz układach zewnętrznych. Dotyczą one różnych dziedzin np. środowiska przyrodniczego, infrastruktury technicznej, systemów transportowych, wdrażanych programów rządowych, zawartych umów międzynarodowych.

Uwarunkowania wewnętrzne stanowią o wartości i możliwości wykorzystania głównych potencjałów rozwoju tj. przyrodniczego, społecznego oraz gospodarczego. Podsumowaniem uwarunkowań rozwoju jest diagnoza, w której przedstawiony jest pełen obraz gminy z określeniem barier, ograniczeń, konfliktów oraz zagrożeń i preferencji rozwoju.

Elaborat studium:

Elaborat „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec ” składa się z dwóch części.

Pierwszą część opracowania uzasadniającą przyjęte rozwiązania w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec” stanowi „Uwarunkowania rozwoju”, składająca się z części tekstowej - załącznik nr 1 do uchwały oraz z załącznika graficznego w skali 1:25 000 - załącznik nr 2 do Uchwały.

Drugą część opracowania stanowi tekst wraz z syntezą uwarunkowań zatytułowany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna”, składająca się z części tekstowej - załącznik nr 3 do uchwały oraz z załącznika graficznego w skali 1:25 000 – załącznik nr 4 do Uchwały.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- **Sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy Biskupiec;**
  - **Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;**
  - **Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych;**
  - **Zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne.**
-

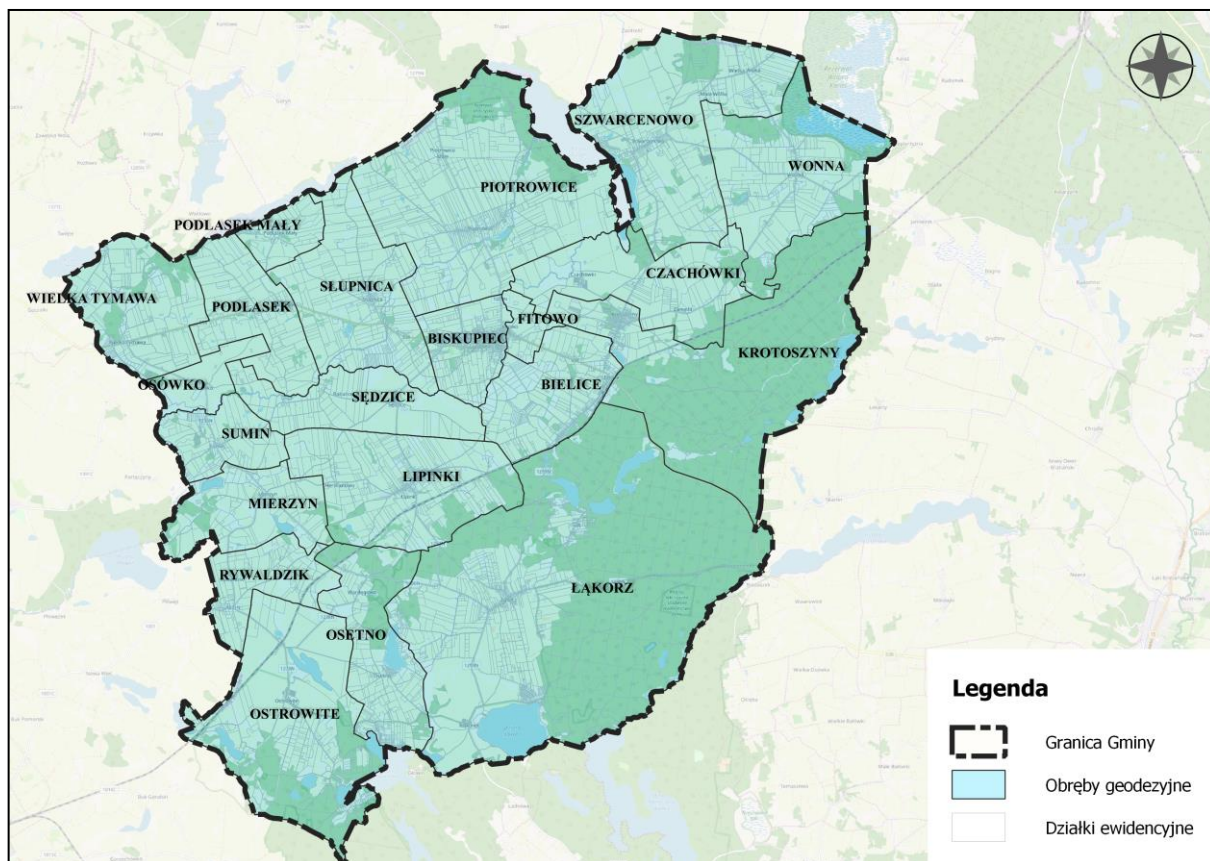
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BISKUPIEC

Gmina Biskupiec jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w zachodniej części powiatu nowomiejskiego, zajmująca 35% jego powierzchni. Obszar gminy położony jest na Pojezierzu Brodnickim, wchodzącym w skład makroregionu Pojezierzy Chełmińsko – Dobrzyńskich. Od północy teren gminy graniczy z Pojezierzem Iławskim. Jednostki te stanowią część Pojezierzy Południowo bałtyckich, razem z którymi wchodzi w skład około - bałtyckiej strefy pojeziernej. Siedziba gminy znajduje się w Biskupcu. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy, posiada liczne walory przyrodnicze, które tworzą przede wszystkim lasy i jeziora.

Całkowita powierzchnia gminy wynosi **24061ha**, w tym:

- użytki rolne: 62,5% (15048,80 ha)
- lasy: 26,0% (6311,00ha)
- wody powierzchniowe: 3,24 % (780,00 ha)

Rysunek 1. Podział gminy Biskupiec na obręby geodezyjne

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracownia Urbanistyczna

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

W dotychczasowym rozwoju gminy głównymi funkcjami gospodarczymi były rolnictwo uzupełniane przez produkcję i usługi. Użytki rolne zajmują nieco ponad 62% powierzchni gminy, w tym: 82% (12329 ha) stanowią grunty orne, 14% (2075ha) łąki i pastwiska. Głównym kierunkiem rolniczym na terenie gminy jest uprawa zbóż i roślin okopowych. Przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej. Dominują gospodarstwa prowadzące produkcję intensywną. Oprócz rolnictwa w gminie rozwija się przemysł. Na terenie gminy Biskupiec funkcjonuje ponad 390 podmiotów gospodarczych działających głównie w sferze handlu, przetwórstwa rolno-spożywczego, transportu, budownictwa oraz przemysłu drzewnego.

Gmina Biskupiec obejmuje 25 sołectw, w tym 27 miejscowości wiejskich:

- **Sołectwa:** Sędzice i Babalice, Bielice, Biskupiec, Czachówki, Fitowo, Gaj, Krotoszyny, Lipinki, Łąkorek, Łąkorz, Mierzyn, Osetno, Ostrowite, Piotrowice, Piotrowice Małe, Podlasek, Podlasek Mały, Rywałdzik, Słupnica, Sumin, Szwarcenowo, Wielka Tymawa i Osówko, Wardęgowo, Wielka Wólka, Wonna.
- **Pozostałe miejscowości:** Osówko, Sędzice.

Pod względem powierzchni gmina należy do średniej wielkości jednostek województwa oraz jest największą z jednostek samorządu terytorialnego powiatu nowomiejskiego. Położenie geograficzno-przestrzenne Gminy cechuje: centralne położenie wsi Biskupiec, będącą siedzibą Urzędu Gminy, względem całego obszaru gminy. Ponad to odległość dzieląca gminę od miasta powiatowego tj. Nowego Miasta Lubawskiego wynosi ok. 19 km, zaś od Olsztyna gminę dzieli ok. 97km.

Przez obszar gminy przechodzą drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Obszar gminy powiązany jest drogą wojewódzką nr 538 z dwiema drogami krajowymi nr 15 i 16, będącymi strategicznymi arteriami komunikacyjnymi dla województwa i regionu. Istotny szlak komunikacyjny stanowi linia kolejowa nr 353, która wiąże gminę z linią nr 9 Warszawa-Gdańsk. Powiązania wewnętrzne umożliwiają natomiast dostępność poprzez układ drogowy wszystkim wsiom.

Tereny wiejskie gminy charakteryzują się silnym rozproszeniem osadniczym i niską gęstością zaludnienia, znacznie odbiegającą od średniej wojewódzkiej. Zwarty system osadniczy występuje w obrębie głównego ośrodka Gminy we wsi Biskupiec, gdzie skoncentrowane są główne usługi związane z obsługą ludności.

Na obszarze gminy systematycznie wzrasta poziom produkcji towarowej, w tym głównie rolnej, co daje możliwość rozwoju przetwórstwa produktów rolnych, objęcia ich systemem rolnictwa ekologicznego, nastawionego na sprzedaż ponadlokalną, a nie tylko lokalną.

Uwarunkowania przyrodnicze

Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu dzięki czemu posiada ona liczne walory przyrodnicze. Krajobraz przyrodniczy gminy tworzą przede wszystkim lasy i jeziora. Główne zbiorniki wodne na terenie gminy to jeziora: Głowińskie, Osetno, Trupel, Płociczno, Płocizenko, Wielkie Partęczyny oraz Łąkotek. Atutem gminy są występujące na jej terenie prawne formy ochrony przyrody – rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, Specjalne Obszary Ochrony Natura 2000, pomniki przyrody, parki krajobrazowe. Obszary chronione zachowują najcenniejszą szatę roślinną, zachowującą walory środowisk naturalnych i najbardziej zbliżonych do naturalnych.

Flora Gminy Biskupiec jest bogata i urozmaicona, co związane jest także z lokalnym zróżnicowaniem warunków środowiska. W gminie występują zwarte kompleksy leśne, atrakcyjne ze względu na możliwość prowadzenia i rozwoju turystyki rowerowej i pieszej, a także zbiorniki wodne zapewniające podstawę wypoczynku społeczności miejscowej jak i turystów.

Uwarunkowania kulturowe

Gmina Biskupiec charakteryzuje się bogatą historią swoich terenów, odzwierciedlającą dzieje Warmii i Mazur. Na terenie gminy spotykają się tradycje, zabytki i obyczaje należące do dawnych narodów zamieszkujących tejsze tereny w różnych epokach historycznych. Na obszarze Gminy do rejestru zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego wpisanych jest 27 obiektów i zespołów kulturowych. Ponadto występują liczne stanowiska archeologiczne.

Na dziedzictwo kulturowe gminy składają się liczne szlaki bitewne, cmentarze, kurhany, wykopaliska, wały obronne, zabytkowe kościoły, pałace, dworki z folwarkami, założenia parkowo-pałacowe, czy też zabudowa późnopruska i mazurska.

Na terenie gminy działa Biblioteka - Ośrodek Kultury w Biskupcu, prowadzący różnego rodzaju, koła zainteresowań, kursy, czy też kluby tematyczne.

Warunki geograficzno-topograficzne

Dominującą formą terenu w Gminie Biskupiec jest wysoczyzna morenowa typu falistego występująca w północnej i środkowej części gminy. Między Wonną, a Szvarcenowem, Słupnicą i Wielką Tymawą, Lipinkami i Rywaldzikiem licznie występują wzgórza i pagórki morenowe. Na terenie gminy spotkać można także kemy oraz ozy. Najwyższy punkt stanowi Góra Szwedzka – 121,3 m n.p.m. położona pomiędzy Szvarcenowem a Wonną, zaś najniższy punkt zlokalizowany jest na wysokości 62 m n.p.m w dolinie Osy u jej ujścia do jeziora Płowęż.

Geologicznie obszar gminy leży w obrębie Niecki Brzeźnej stanowiącej region przejściowy pomiędzy prekambryjską Platformą Wschodnioeuropejską a paleozoiczną Platformą Zachodnioeuropejską.

Powiązanie z ośrodkiem wojewódzkim

Gmina Biskupiec położona jest ok. 97 km od miasta Olsztyna. Oddziaływanie ośrodka wojewódzkiego na gminę ma pośrednie znaczenie. Ośrodek wojewódzki nie stanowi przeważającej części rynku zbytu dla lokalnych rolników i przedsiębiorców. Na tle stolicy województwa Gmina Biskupiec charakteryzuje się minimalnie wyższym przyrostem naturalnym od wskaźnika dla województwa i zbliżonym spadkiem bezrobocia w ostatnich latach.

Podsumowując, ze względu na wysoki udział użytków rolnych, nastawionych na uprawy konsumpcyjne Gmina Biskupiec stanowi duży potencjał dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa opartego o nowoczesne technologie produkcji, przetwarzanie produktów rolnych i wprowadzenie produktu lokalnego na rynki sąsiednie, a nawet rynek krajowy. Walory krajobrazowe, czyste środowisko, niski poziom urbanizacji, a także rozwijająca się baza noclegowa i gastronomiczna gminy stanowić może atrakcyjne miejsce dla turystów jak i dla rekreacji weekendowej, w tym głównie agroturystyki uzupełniającej podstawową działalność rolniczą wsi.

---

2. POWIĄZANIA GMINY BISKUPIEC Z GMINAMI SĄSIEDNIMI

Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich

Gmina Biskupiec jest jedną z 64 gmin członkowskich Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich. Jest to organizacja międzygminna, powołana przez Rady Gmin położonych w historycznych granicach Warmii i Mazur. Stanowi forum do wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań własnych i zleconych gmin.

Do zadań Związku należy m.in.:

- reprezentowanie interesów gmin członkowskich wobec władz administracji rządowej i samorządowej, podejmowanie inicjatyw i współpraca w różnorodnych formach i strukturach w celu popierania idei samorządności;
- inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządu terytorialnego;
- realizacja zadań przekraczających możliwości organizacyjne gmin członkowskich;
- promocja walorów turystycznych regionu;
- wspieranie inicjatyw lokalnych i samorządowych.

Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska zostało powołane na obszarze ośmiu gmin: Rybno, Grodziczno, Kurzętnik, **Biskupiec**, Nowe Miasto Lubawskie, Lubawa, Miasto Lubawa i Miasto Nowe Miasto Lubawskie.

Stowarzyszenie zajmuje się przede wszystkim rozwojem kapitału społecznego, wspieraniem osób wchodzących na rynek pracy, promowaniem lokalnych talentów, budowaniem silnej więzi mieszkańców z ich miejscowościami, dbaniem o stan środowiska przyrodniczego, oraz reklamowaniem tradycji regionu.

3. STAN ZAGOSPODAROWANIA

3.1 WYBRANE UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU GMINY

I. Cele i zasady zagospodarowania przestrzennego ustalone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2018r. (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XXXIX/832/18 z dnia 28.08.2018 r.) wskazano główny cel polityki przestrzennej, do którego należy dążyć:

„ŁAD PRZESTRZENNY I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ JAKO PODSTAWA KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA”

Osiągnięcie celu głównego możliwe będzie poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju.
2. Podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez podnoszenie innowacyjności i atrakcyjności jego głównych ośrodków miejskich.
3. Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.
4. Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
5. Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
6. Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenie naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnienie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

Zgodnie z założeniami Planu wsie w województwie warmińsko-mazurskim mają bardzo różne formy przestrzenne, będące wyrazem zachodzących na danym terenie procesów społeczno-ekonomicznych, kulturowych, zmiany stosunków agrarnych i procesów suburbanizacji.

Gmina Biskupiec pod kątem struktury sieci osadniczej została ujęta w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego jako ośrodek wiejski z siedzibą gminy do 5 tys. mieszkańców. Gmina nie stanowi ośrodka strategicznego. Ponad to należy do ośrodków osadniczych o niskiej atrakcyjności inwestycyjnej na tle gospodarki narodowej. Warto jednak podkreślić, iż gmina graniczy z ośrodkiem o najwyższym znaczeniu tj. Iławą oraz odznaczona została jako obszar wysokiej aktywności gospodarczej.

Gmina Biskupiec została zaliczona do ośrodków historycznych wymagających rewitalizacji urbanistycznej, zniszczonych w czasie II wojny światowej i dotychczas nie odbudowanych, lub odbudowanych tylko w nieznacznym zakresie, pozwalającym na realizację rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych podnoszących ich potencjał turystyczny. Gminę wyróżnia wysokie nasycenie obiektami zabytkowymi – zabytkowe układy ruralistyczne, a cała gmina zawiera się w strukturach przestrzennych Ziemi Lubawskiej oraz Prus Zachodnich. Gmina

należy do obszarów atrakcyjnych turystycznie, co jest jednak w dużym stopniu ograniczone brakiem bazy noclegowej oraz specjalistycznej infrastruktury turystycznej.

Biskupiec jest ukazany jako gmina, która odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, o dominacji wysokiego potencjału agroekologicznego oraz wodnego. Znaczna południowo-wschodnia część gminy stanowi regionalną sieć korytarzy ekologicznych. Charakterystyczną cechą jest wysoka jakość gleb – większa część gminy została zakwalifikowana jako tereny o najlepszych warunkach glebowych do rozwoju rolnictwa. Gmina zaliczona jest do II-go wojewódzkiego obszaru o średnich warunkach dla jego rozwoju. Prawie cały obszar wskazany jest jako kompleks glebowy pszenno-dobry, żłtwny bardzo dobry. Obszar gminy wyróżnia potencjał produktywności biotycznej – ekosystemy leśne kształtujące strukturę przyrodniczą regionu i jego krajobraz. W Planie wskazano Gminę jako obszary nadleśnictwa z największą roczną możliwością pozyskiwania drewna w m³/ha.

Do negatywnych sytuacji określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego jest zaliczenie obszaru gminy Biskupiec jako zagrożonego trwałą marginalizacją, na których występuje kulminacja problemów ekonomicznych.

II. Strategia Rozwoju Społeczno - gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025 roku wskazuje politykę rozwoju opartą na następujących priorytetach strategicznych: **konkurencyjna gospodarka, otwarte społeczeństwo i nowoczesne sieci**, przy uwzględnieniu walorów środowiska przyrodniczego. Niejednokrotnie to środowisko przyrodnicze stanowi determinantę zachowań inwestorów czy charakteru relacji człowiek-gospodarka.

W Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa gminę Biskupiec scharakteryzowano jako gminę o wysokich walorach dla rozwoju rolnictwa. Zaliczona jest do Obszaru Strategicznej Interwencji:

- **Tygrys Warmińsko-Mazurski** skupiający się na konieczności dynamizacji procesów rozwojowych oraz wzmocnieniu konkurencyjności krajowej i międzynarodowej regionu;
- **Nowoczesna wieś - intensywny rozwój rolnictwa** skupiający się na wzroście konkurencyjności obszarów oferujących najlepsze warunki dla produkcji żywności wysokiej jakości oraz wzrostu produktywności produkcji rolniczej.

3.2 MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie Gminy Biskupiec uchwalono 78 planów miejscowych, z czego aż 32 plany zostały uchwalone przed wejściem w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003r. Wykaz obowiązujących planów miejscowych przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów dla terenów Gminy Biskupiec

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
1	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Baballice, obejmującej teren z przeznaczeniem pod małą elektrownię wodną na Osie.	VI/36/95 z dnia 1995-09-28	Nr 2, poz. 14 z dnia 14.02.1996r.
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Lipniki obejmującej teren pod zabudowę usługowo - rzemieślniczą	VI/37/95 z dnia 1995-09-28	Nr 2, poz. 15 z dnia 14.02.1996r.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
3	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Bielice obejmującej tereny przeznaczone na cele oświatowo-wychowawcze oraz usługi rzemieślnicze z zabudową mieszkaniową	V/25/97 z dnia 1997-08-05	Nr 26, poz. 210 z dnia 24.09.1997
4	Zmiana Miejscowego Planu zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec obejmującej tereny w rejonie Jeziora Osetno	VI/29/97 z dnia 1997-10-23	Nr 38, poz.306 z dnia 31.12.1997
5	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Gaj obejmującej tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i lotniskową.	IV/25/98 z dnia 1998-06-04	poz. 143 z dnia 14.08.1998
6	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Słupnica obejmującej tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i zieleni leśną	IV/26/98 z dnia 1998-06-04	Nr 22, poz. 144 z dnia 14.09.1998r.
7	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego m.Osetno i Ostrowite jezioro Głowińskie, Płociczno i Płocizenko	V/33/98 z dnia 1998-06-18	poz. 145 z dnia 14.08.1998
8	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec, w części dot. działek geodezyjnych nr: 457/1	I/14/99 z dnia 1999-03-11	Nr 17, poz. 163 z dnia 7.04.1999r.
9	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec, w części dot. fragmentu działki geodezyjnej nr: 408/4 w Biskupcu na cele zabudowy mieszkaniowej - jednorodzinnej	I/15/99 z dnia 1999-03-11	Nr 17, poz.164 z dnia 7.04.1999r.
10	Zmiana Miejscowego Planu zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Lipinki obejmującej teren pod usługi rzemieślnicze	I/16/99 z dnia 1999-03-11	Nr 17, poz.165 z dnia 7.04.1999r.
11	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec w części wsi Tymawa obejmującej teren pod eksploatację kruszywa	I/17/99 z dnia 1999-03-11	Nr 17, poz.166 z dnia 7.04.1999r.
12	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec w części wsi Łąkorz (działka nr 220/1)	VII/64/99 z dnia 1999-12-09	Nr 86, poz. 1530 z dnia 29.12.1999r.
13	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Szwarcenowo obejmującego teren nad brzegiem jeziora Trupel	VII/65/99 z dnia 1999-12-09	Nr 86, poz. 1531 z dnia 29.12.1999
14	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Piotrowice Małe obejmującego tereny w rejonie jeziora Trupel	VII/35/2000 z dnia 2000-07-20	Nr 53, poz. 678 z dnia 28.08.2000
15	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Piotrowice Małe obejmującego tereny obrzeża jeziora Trupel	VII/36/2000 z dnia 2000-07-20	Nr 53, poz.679 z dnia 28.08.2000

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
16	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Piotrowice Duże obejmującego obrzeże jeziora Trupel	VII/37/2000 z dnia 2000-07-20	Nr 53, poz.680 z dnia 28.12.2000
17	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Szwarcenowo obejmującego obrzeże jeziora Trupel	VII/38/2000 z dnia 2000-07-20	Nr 53, poz.681 z dnia 28.08.2000
18	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej na południowym brzegu jez. Łąkorek w gminie Biskupiec	VIII/47/2000 z dnia 2000-09-28	Nr 66, poz.819 z dnia 24.10.2000
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy pensjonatowej we wsi Łąkorek, gmina Biskupiec .	VIII/48/2000 z dnia 2000-09-28	Nr 66, poz. 820 z dnia 24.10.2000
20	Zmiana Miejscowego Planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w miejscowości Biskupiec z przeznaczeniem pod funkcję mieszkalno - usługową, nieuciążliwą	III/45/2001 z dnia 2001-05-14	Nr 58, poz. 946 z dnia 12.07.2001
21	Zmiana Miejscowego Planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w miejscowości Biskupiec przy ulicy Sztynwałdzkiej z przeznaczeniem pod funkcję mieszkalną	III/46/2001 z dnia 2001-05-17	Nr 66, poz.1079 z dnia 16.08.2001
22	Zmiana Miejscowego Planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w miejscowości Biskupiec z przeznaczeniem pod funkcję mieszkalno - usługową, nieuciążliwą.	III/47/2001 z dnia 2001-05-17	Nr 58, poz. 947 z dnia 12.07.2001
23	Zmiana Miejscowego Planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w obrębie Ostrowie z przeznaczeniem pod funkcję letniskową	III/48/2001 z dnia 2001-05-17	Nr 58, poz. 948 z dnia 12.07.2001
24	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej i rekreacyjno-wypoczynkowej (zespołu "A") w rejonie miejscowości Podlasek Mały nad jeziorem Dłużek w gminie Biskupiec	IX/84/2001 z dnia 2001-12-20	Nr 23, poz. 383 z dnia 15.02.2002
25	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej i rekreacyjno-wypoczynkowej (zespołu "C") w rejonie miejscowości Podlasek Mały nad jeziorem Dłużek w gminie Biskupiec.	IX/85/2001 z dnia 2001-12-20	Nr 26, poz. 439 z dnia 22.02.2002
26	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu eksploatacji kruszywa naturalnego we wsi Osetno, gmina Biskupiec	IX/86/2001 z dnia 2001-12-20	Nr 23, poz. 384 z dnia 15.02.2002
27	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej w miejscowości Osetno nad jeziorem Osetno, gmina Biskupiec	I/13/02 z dnia 2002-03-14	Nr 46, poz. 725 z dnia 15.04.2002

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
28	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej i rekreacyjno-wypoczynkowej (zespół "B") w rejonie miejscowości Podlasek Mały nad jeziorem Dłużek w gminie Biskupiec	II/20/02 z dnia 2002-04-25	Nr 69, poz. 1056 z dnia 11.06.2002
29	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Krotoszyny, gmina Biskupiec	III/28/02 z dnia 2002-06-20	Nr 84, poz. 1233 z dnia 11.07.2002
30	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkalno-pensjonatowej i letniskowej w rejonie jeziora Osetno we wsi Łąkorz, gmina Biskupiec	III/29/02 z dnia 2002-06-20	Nr 84, poz. 1234 z dnia 11.07.2002
31	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wschodniej części miejscowości Biskupiec	IV/34/02 z dnia 2002-09-12	Nr 144, poz. 1995 z dnia 08.11.2002
32	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy rekreacyjnej indywidualnej w miejscowości Szwarcenowo gmina Biskupiec	V/39/02 z dnia 2002-10-10	Nr 144, poz.2004 z dnia 08.11.2002
33	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej w miejscowości Łąkorz nad jeziorem Łąkorek w gminie Biskupiec	VI/33/03 z dnia 2003-03-27	Nr 62, poz. 883 z dnia 14.05.2003
34	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy letniskowej w miejscowości Szwarcenowo gmina Biskupiec	X/57/03 z dnia 2003-09-11	Nr 158, poz. 1941 z dnia 03.10.2003
35	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej na północnym brzegu jez. Łąkorek w gminie Biskupiec	XXXIII/220/05 z dnia 2005-10-13	Nr 197, poz. 2083 z dnia 08.12.2005
36	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnego w obrębie Osetno, gmina Biskupiec	XLV/312/06 z dnia 2006-10-27	Nr 200, poz.2861 z dnia 22.12.2006
37	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu nad jeziorem Płociczno w obrębie Ostrowite, gmina Biskupiec	XLV/313/06 z dnia 2006-10-27	Nr 200, poz. 2862 z dnia 22.12.2006
38	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Biskupiec, gmina Biskupiec	V/45/07 z dnia 2007-03-29	Nr 59, poz. 977 z dnia 27.04.2007
39	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej w miejscowości Biskupiec, gmina Biskupiec	VII/64/07 z dnia 2007-06-28	Nr 121, poz. 1687 z dnia 13.08.2007
40	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy rekreacji indywidualnego i zagrodowej w obrębie Osetno, gmina Biskupiec	VII/65/07 z dnia 2007-06-28	Nr 121, poz. 1688 z dnia 13.08.2007
41	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie Ostrowite, gmina Biskupiec	VII/66/07 z dnia 2007-06-28	Nr 121, poz. 1689 z dnia 13.08.2007

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
42	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy rekreacji indywidualnego po zachodniej stronie jeziora Grywińskiego w obrębie Ostrowite, gmina Biskupiec	XII/105/07 z dnia 2007-12-13	Nr 24, poz. 570 z dnia 08.02.2008
43	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy rekreacji indywidualnej w obrębie Ostrowite w rejonie jeziora Płociczno	XII/106/07 z dnia 2007-12-13	Nr 24, poz. 571 z dnia 08.02.2008
44	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębu Piotrowice, gmina Biskupiec dotyczy przebiegu rurociągu tłocznego i sanitarnego	XIII/117/07 z dnia 2007-12-28	Nr 24, poz. 583 z dnia 08.02.2008
45	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Krotoszyny	XIV/124/08 z dnia 2008-02-20	Nr 82, poz. 1540 z dnia 27.05.2008
46	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Biskupiec, Gmina Biskupiec, obejmujący teren części działki 44/10	XX/178/08 z dnia 2008-11-06	Nr 4, poz. 111 z dnia 09.01.2009
47	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części obrębu Łąkorz, gmina Biskupiec, obejmujący teren działek 451/3 i 451/15	XX/179/08 z dnia 2008-11-06	Nr 4, poz. 112 z dnia 09.01.2009
48	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębu Osetno, gmina Biskupiec, obejmujący teren działki 60/12	XX/180/08 z dnia 2008-11-06	Nr 4, poz. 113 z dnia 09.01.2009
49	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębu Ostrowite, gmina Biskupiec, obejmujący teren działki 142/1	XX/181/08 z dnia 2008-11-06	Nr 200, poz. 3133 z dnia 30.12.2008
50	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębu Ostrowite, gmina Biskupiec, obejmujący teren działek 210/1, 210/2, 210/3, 255/20	XX/182/08 z dnia 2008-11-06	Nr 200, poz. 3134 z dnia 30.12.2008
51	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębu Podlasek Mały, gmina Biskupiec, obejmujący teren działki 9/2	XXII/199/08 z dnia 2008-11-29	Nr 28, poz. 504 z dnia 25.02.2009
52	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Piotrowice Małe, gmina Biskupiec, obejmujący teren działek 99/38, 99/40	XXIV/217/09 z dnia 2009-03-12	Nr 53, poz. 842 z dnia 17.04.2009
53	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący centrum wsi Bielice, gmina Biskupiec	XXV/226/09 z dnia 2009-04-30	Nr 75, poz. 1246 z dnia 03.06.2009
54	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmującego centrum wsi Krotoszyny, gmina Biskupiec	XXV/227/09 z dnia 2009-04-30	Nr 82, poz. 1381 z dnia 17.06.2009
55	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego centrum wsi Lipinki, gmina Biskupiec	XXV/228/09 z dnia 2009-04-30	Nr 75, poz. 1247 z dnia 03.06.2009
56	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący centrum wsi Łąkorz, gmina Biskupiec	XXV/229/09 z dnia 2009-04-30	Nr 75, poz. 1248 z dnia 03.06.2009
57	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący centrum wsi Ostrowite, gmina Biskupiec	XXV/230/09 z dnia 2009-04-30	Nr 75, poz. 1249 z dnia 30.04.2009

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
58	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący centrum wsi Szwarcenowo gmina Biskupiec	XXV/231/09 z dnia 2009-04-30	Nr 75, poz. 1250 z dnia 03.06.2009
59	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Biskupiec, Gmina Biskupiec, obejmującego teren działki 179/5 oraz część działki 46/6	XXVI/242/09 z dnia 2009-06-18	Nr 115, poz. 1896 z dnia 18.08.2009
60	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w gminie Biskupiec obejmujący teren w miejscowości Gaj, obręb Rokorz	XXX/266/09 z dnia 2009-10-29	Nr 191, poz. 2585 z dnia 16.12.2009
61	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec obejmujący tereny w obrębach geodezyjnych Podlasek, Osówko, Słupnica, Sędzice, Wielka Tymawa	XXXIII/284/10 z dnia 2010-02-09	Nr 40, poz. 733 z dnia 30.03.2010
62	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Biskupiec, Krotoszyny, Lipinki, Ostrowite, Bielice, Słupnica, gmina Biskupiec	XXXIII/285/10 z dnia 2010-02-09	Nr 40, poz. 734 z dnia 30.03.2010
63	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Gaj, Osetno gmina Biskupiec	XXXIII/286/10 z dnia 2010-02-09	Nr 40, poz. 735 z dnia 30.03.2010
64	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania terenu zabudowy rekreacji indywidualnej zagrodowej w obrębie Osetno, gmina Biskupiec	XL/369/10 z dnia 2010-11-10	Nr 203, poz. 2635 z dnia 15.12.2010
65	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w obrębie geodezyjnym Piotrowice	XI/82/11 z dnia 2011-11-04	Nr 188, poz. 2752 z dnia 06.12.2011
66	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w obrębach geodezyjnych : Podlasek, Podlasek Mały, Piotrowice, Słupnica	XI/83/11 z dnia 2011-11-04	Nr 188, poz. 2753 z dnia 06.12.2011
67	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu gminy Biskupiec w obrębie geodezyjnym Szwarcenowo	XI/84/11 z dnia 2011-11-04	Nr 188, poz. 2754 z dnia 06.12.2011
68	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec obejmujący fragment wsi Fitowo	XXIV/177/13 z dnia 2013-02-28	poz. 1263 z dnia 20.03.2013
69	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Biskupiec obejmujący fragment wsi Bielice	XXIV/178/13 z dnia 2013-02-28	poz. 1264 z dnia 20.03.2013
70	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Biskupiec, gmina Biskupiec	XV/159/15 z dnia 2015-12-30	poz. 672 z dnia 04.02.2016
71	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania części wsi Słupnica, gmina Biskupiec	XIX/212/16 z dnia 2016-04-21	poz. 2363 z dnia 06.06.2016
72	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Biskupiec i w części wsi Fitowo, gmina Biskupiec	VI/65/19 z dnia 2019-04-11	poz. 2753 z dnia 2019-05-28
73	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalno-usługowej w centrum wsi Bielice, gmina Biskupiec	XXV/217/21 z dnia 2021-02-16	Poz. 794 z dnia 24.02.2021r.

L. P.	NAZWA PLANU	UCHWAŁA RADY GMINY BISKUPIEC	DATA PUBLIKACJI I NR DZIENNIKA URZĘDOWEGO WOJEWÓDZTWA
74	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w części wsi Szwarcenowo, gmina Biskupiec	XXVII/231/21 z dnia 2021-04-21	Poz. 1984 z dnia 21.05.2021r.
75	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Biskupiec, gmina Biskupiec	XXXI/279/21 z dnia 2021-09-29	Poz. 3877 z dnia 18.10.2021r.
76	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w części wsi Słupnica i w części wsi Biskupiec, gmina Biskupiec	XXXI/280/21 z dnia 2021-09-29	Poz. 3878 z dnia 18.10.2021r.
77	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu usług zdrowotnych z ew. mieszkaniem właściciela na północnym brzegu jeziora Łąkorz w gminie Biskupiec	XXXV/346/22 z dnia 2022-01-27	Poz. 916 z dnia 25.02.2022r.
78	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki o nr ew. 233/2 w obrębie Lipinki, gmina Biskupiec	XXXVIII/366/22 z dnia 2022-03-31	Poz. 1840 z dnia 13.04.2022r.

Źródło: Dane własne Urzędu Gminy Biskupiec

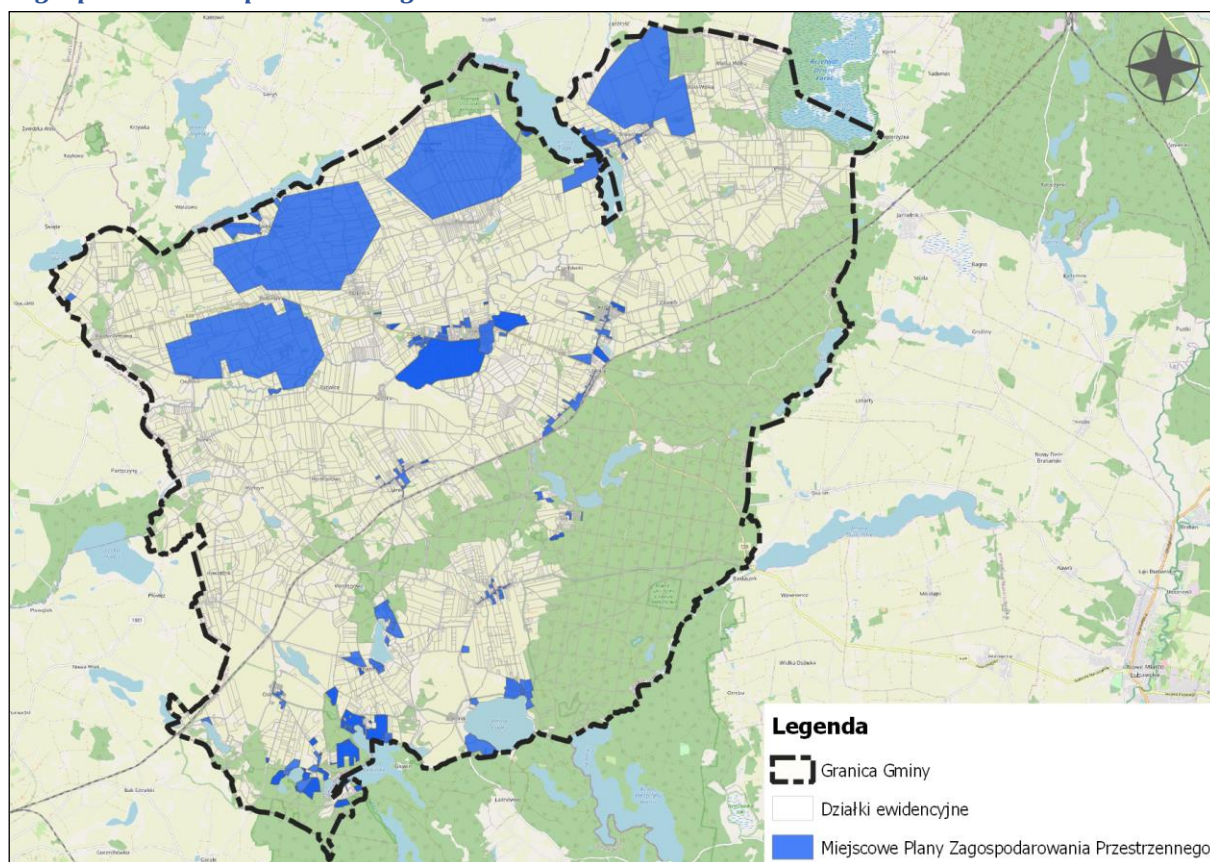
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostały opracowane dla obszaru gminy o powierzchni wynoszącej ok. 3 241,13 ha (co stanowi ok. 13,5% ogólnej powierzchni gminy). Większość planów wydanych na obszarach wiejskich związana jest z przeznaczeniem ich na cele turystyczne i rekreacyjne, mieszkaniowe, usług publicznych, a także elektrowni wiatrowych.

Gmina Biskupiec odznaczająca się przeważającą rolą rolnictwa, a więc rozwoju zabudowy zagrodowej, w tym głównie budynków i budowli gospodarczych oraz budynków mieszkaniowych w ramach zabudowy zagrodowej w niewielkiej części pokryta jest planami miejscowymi. Niekontrolowany rozwój tego typu zabudowy może przełożyć się z jednej strony na pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego, z drugiej zaś na nagminne przekształcanie terenów rolniczych na cele nierolnicze.

Gmina Biskupiec dysponuje także znaczącym potencjałem turystycznym, co w sytuacji braku miejscowego planu niekorzystnie wpływa na rozwój sektora turystycznego. Niskie pokrycie gminy planami miejscowymi może ograniczać możliwość rozwoju agroturystyki i turystyki indywidualnej na terenach wiejskich.

Na poniższym rysunku wskazano tereny, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 2. Przestrzenne rozmieszczenie terenów, dla których obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracownia Urbanistyczna

3.3 DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Poniżej przedstawiono ostatnie dostępne dane na dzień sporządzania niniejszych analiz dotyczących decyzji, tj. na dzień 31.12.2022r. i były to dane na lata 2017-2021.

W związku z małym pokryciem gminy miejscowymi planami w latach 2017-2021 wydano 586 decyzji o warunkach zabudowy, z czego 55 decyzji dotyczyło celu publicznego. Odmowy, umorzenia łącznie w analizowanych latach wyniosły 11. Większość decyzji - 450 dotyczyło nowych inwestycji, nie opierających się o zmianę przeznaczenia lub przebudowę, remont istniejących zabudowań. Najwięcej decyzji wydano w roku 2021, natomiast najmniej w 2019 (tabela 2). Porównując analizowane lata, można określić, że najwięcej decyzji zostało wydanych pod zabudowę mieszkaniową – zmierzenia nowe, przebudowa, zmiana sposobu użytkowania budynku na mieszkalny. Największy wzrost złożonych wniosków w stosunku do roku poprzedzającego nastąpił w latach 2020 -2021.

Tabela 2. Wydane decyzje w analizowanych latach 2017-2021, wg ostatnio dostępnych danych na dzień 31.12.2022r

rok	2017	2018	2019	2020	2021
ilość wydanych decyzji	114	109	84	113	166

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracownia Urbanistyczna.

Najwięcej wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dotyczy działek na terenie miejscowości Szwarcenowo – ponad 10 % wszystkich decyzji, a także Łąkorz, Piotrowice, Lipinki. W analizie wykazano, że w 5 sołectwach nie wydano żadnej decyzji o warunkach zabudowy. W poniższych danych nie uwzględniono wniosków wycofanych.

Tabela 3. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Biskupiec w latach 2017-2021 w poszczególnych miejscowościach

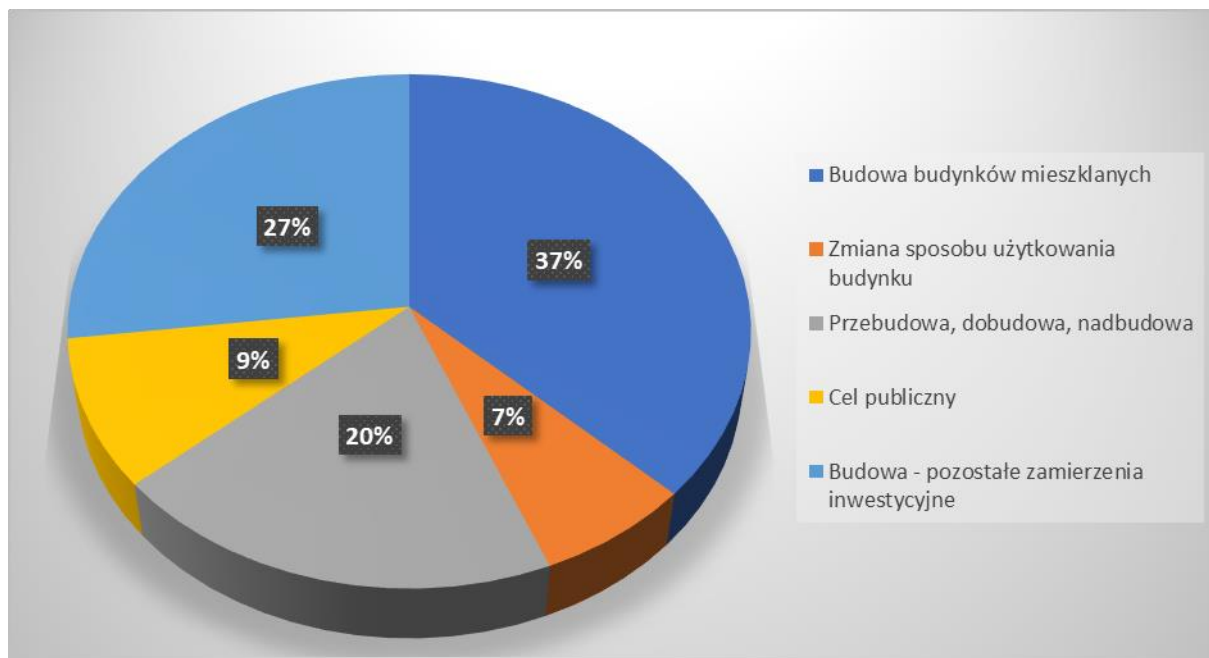
	2017	2018	2019	2020	2021	RAZEM
Babalice	0	0	0	0	0	0
Bielice	7	7	8	3	9	34
Biskupiec	10	8	7	8	3	36
Czachówki	2	3	0	11	2	18
Fitowo	3	3	2	0	7	15
Gaj	0	0	1	0	0	1
Krotoszyny	5	6	3	6	6	26
Lipinki	11	1	5	5	17	39
Łąkorek	0	0	0	0	0	0
Łąkorz	7	15	9	14	12	57
Mierzyn	2	1	5	7	11	26
Osetno	3	3	6	4	12	28
Osówko	1	1	0	0	3	5
Ostrowite	2	3	1	16	16	38
Piotrowice Duże	12	7	8	6	10	43
Piotrowice Małe	0	0	0	0	0	0
Podlasek Duży	2	3	3	3	5	16
Podlasek Mały	0	0	0	2	1	3
Rywałdzik	5	1	1	3	10	20
Sędzice	0	2	0	1	3	6
Słupnica	4	3	1	0	3	11
Sumin	4	1	2	1	10	18
Szwarcenowo	11	13	7	11	8	50
Wardęgowo	0	0	0	0	0	0
Wielka Tymawa	2	4	3	4	5	18
Wielka Wólka	0	0	0	0	0	0
Wonna	5	5	6	3	3	22

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2021 Wójt Gminy Biskupiec wydał łącznie 586 decyzji o warunkach zabudowy z czego:

- 55 decyzji dla celu publicznego;
- 217 dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- 106 Budynki zabudowy zagrodowej, nie obejmujące zabudowy mieszkaniowej gospodarstw rolnych

- 33 Inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej
- 37 Budowa budynków usługowych, produkcyjnych, handlowych
- 44 Budowa budynków gospodarczych, garażowych
- 23 Zabudowa rekreacji indywidualnej oraz sportowa
- 71 w zakresie budowy odnawialnych źródeł energii

Wykres 1. Udział procentowy poszczególnych decyzji

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracowania Urbanistyczna.

Na terenie gminy Biskupiec w sumie wydano 55 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym jedna decyzja mogła objąć kilka miejscowości. Najwięcej 27% z nich dotyczyło terenów znajdujących się na terenie Biskupca.

Tabela 4. Ilość wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Biskupiec.

Cel publiczny	2017	2018	2019	2020	2021	razem
Bielice	2	2	0	1	1	6
Biskupiec	6	4	2	2	1	15
Czechówki	0	2	0	0	1	3
Fitowo	0	6	0	0	0	6
Krotoszyny	0	1	0	0	0	1
Lipinki	0	2	1	0	0	3
Łąkorz	2	3	1	0	0	6
Gaj	0	0	0	0	0	0
Mierzyn	1	0	0	0	0	1
Osetno	0	0	0	0	0	0
Osówko	0	0	0	0	0	0
Ostrowite	0	1	1	0	0	2
Piotrowice	1	0	0	0	2	3

Podlasek Wielki	0	0	0	0	1	1
Podlasek Mały	0	0	2	0	0	2
Rywałdzik	0	0	0	0	0	0
Sędzice	1	3	0	1	2	6
Słupnica	1	0	0	0	0	1
Sumin	0	3	0	0	0	3
Szwarcenowo	0	0	0	0	3	3
Wielka Tymowa	1	0	0	0	0	1
Wonna	0	0	1	0	0	1
Wardęgowo	0	0	0	0	0	0
RAZEM	15	27	8	4	11	

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracowania Urbanistyczna.

Prawie 98 % inwestycji celu publicznego dotyczy budowy, bądź rozbudowy infrastruktury technicznej takiej jak:

- budowa sieci wodociągowej;
- budowa sieci kanalizacyjnej;
- budowa energetycznej sieci kablowej oraz linii napowietrznych
- budowa i modernizacja dróg gminnych

Pozostałe 2 % decyzji dotyczy realizacji oświetlenia zasilanego panelem fotowoltaicznym. Najważniejszym czynnikiem, który może mieć wpływ na stan liczby wydawanych decyzji będzie pokrycie powierzchni gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W przypadku sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu dla danego terenu, na którym planowana będzie inwestycja – nie będą już wydawane decyzje inwestycji celu publicznego.

W ciągu analizowanych lat rozpatrzono pozytywnie 575 wniosków. Decyzje odmowne, umorzenia, bądź wycofania obejmowało w ciągu ostatnich analizowanych lat łącznie liczbę 11. Decyzji o warunkach zabudowy mieszkaniowej w zakresie nowego zamierzenia inwestycyjnego wydano pozytywnie łącznie 139, zaś w pozostałym zakresie 78. Zmiana sposobu przeznaczenia budynków obejmowała – 40 decyzji, natomiast przebudowa, rozbudowa, nadbudowa – 116 decyzji.

3.4 FIZJOGRAFICZNE JEDNOSTKI STRUKTURALNE

Teren gminy Biskupiec położony jest w większości na **Pojezierzu Brodnickim**. Pojezierze Brodnickie to mezoregion fizyczno-geograficzny położony w części województwa kujawsko-pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Rozciąga się w dorzeczu Wisły i jej prawobrzeżnych dopływów: Skrwę, Drwęcy i Osy. Ośią hydrograficzną obszaru jest Drwęca – najdłuższy prawobrzeżny dopływ dolnej Wisły.

Pojezierze Brodnickie wchodzi w skład makroregionu Pojezierzy Chełmińsko – Dobrzyńskich. Od północy teren gminy graniczy z Pojezierzem Iławskim. Jednostki te stanowią część Pojezierzy Południowo-bałtyckich, razem z którymi wchodzi w skład około - bałtyckiej strefy pojeziernej. Dominującą przestrzennie jednostką morfogenetyczną jest falista wysoczyzna moreny dennej, która obejmuje północną, środkową i zachodnią część gminy. Są to generalnie tereny objęte użytkowaniem rolniczym. Drugą jednostką morfogenetyczną o wieloprzestrzennym zasięgu jest falisty, miejscami także równinny piaszczysty sandr zwany sandrem brodnickim, obejmujący południowo-wschodnią część gminy.

3.5 TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE

Tereny zamknięte zgodnie z ustawą z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne są to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa I- rzędna nr 353 Poznań – Toruń – Ława – Olsztyn – Korsze - Skandawa, dwutorowa, zelektryfikowana. W/w linia wiąże gminę Biskupiec z linią magistralną nr 9 Warszawa – Gdańsk oraz z przejściem granicznym w Skandawie. W sąsiedztwie linii kolejowej obowiązują przepisy i ograniczenia dla zagospodarowania terenów i lokalizacji zabudowy w sąsiedztwie.

Tereny kolejowe na obszarze gminy stanowią teren zamknięty zgodnie z Decyzją nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2020 roku (Dziennik Urzędowy MI.2020.38.). Poniżej przedstawiono działki ewidencyjne stanowiące tereny zamknięte zgodnie z załącznikiem nr 14 ww. decyzji.

Tabela 5. Wykaz działek ewidencyjnych, przez które przebiegają linie kolejowe uznane jako tereny zamknięte

Obręb geodezyjny	Nr działki ewidencyjnej	Powierzchnia [ha]
0001 Bielice	9/1	6,7500
0001 Bielice	284/6	2,0700
0001 Bielice	284/22	5,5022
0001 Bielice	385	4,1100
0003 Czachówki	55	4,1900
0005 Krotoszyny	204/1	5,8500
0005 Krotoszyny	205/1	12,4100
0005 Krotoszyny	305/1	1,4400
0005 Krotoszyny	305/2	2,8800
0006 Lipinki	120/4	4,8100
0006 Lipinki	120/6	4,0800
0009 Osetno	234	4,2800
0011 Ostrowite	92/4	8,8400
0011 Ostrowite	92/6	0,0848
0011 Ostrowite	92/7	9,3500
0011 Ostrowite	92/13	0,0437
0006 Lipinki	120/8	10,4341
0015 Rywałdzik	168/1	5,0300
RAZEM		102,9324

Źródło: opracowanie własne. Ekoplan Pracowania Urbanistyczna, na podstawie załącznika nr 14 do decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r.

4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1 GEOMORFOLOGIA I BUDOWA GEOLOGICZNA

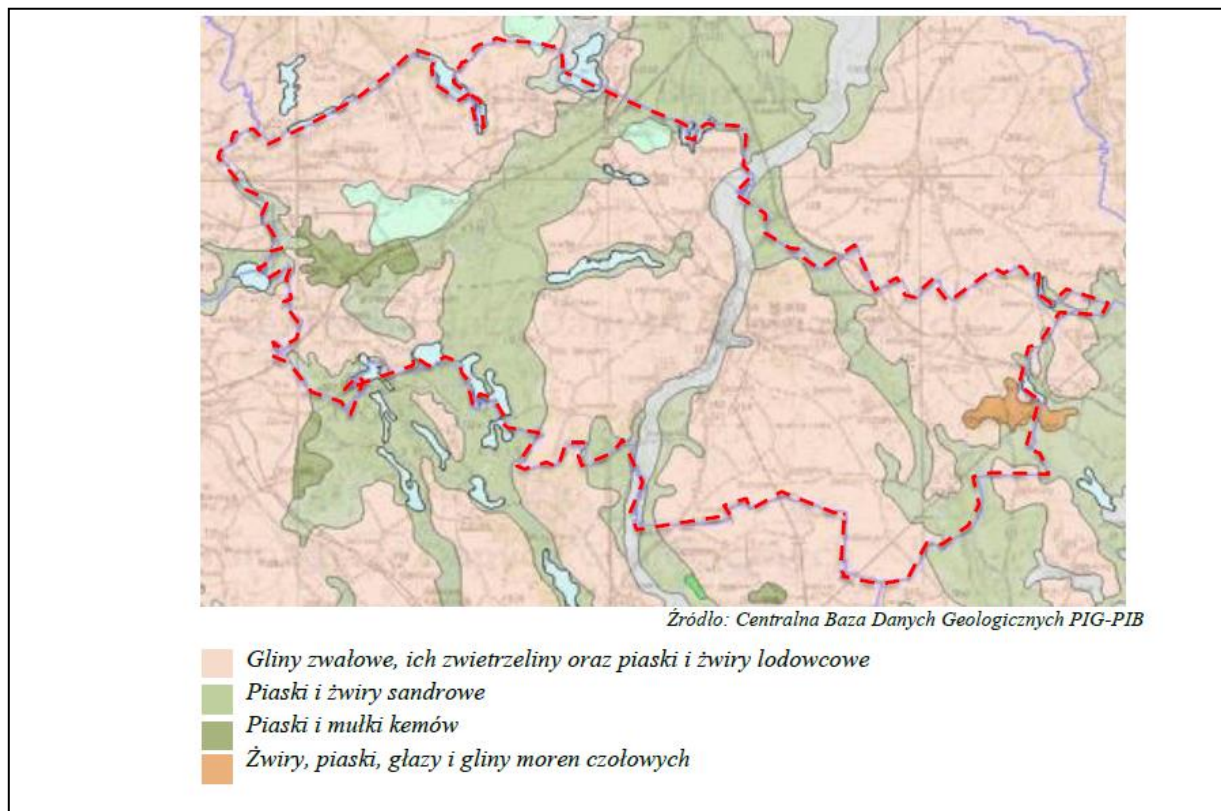
Według podziału Polski na krainy fizyczno-geograficzne gmina Biskupiec leży na pograniczu czterech jednostek: Pojezierza Chełmińskiego, Pojezierza Iławskiego, Garbu Lubawskiego i Pojezierza Dobrzyńskiego.

Krystaliczne podłoże prekambriu znajduje się na głębokości 4km, stromo zapadając się w kierunku zachodnim. Prekambryjski krystalik nabudowany jest kompleksem skał osadowych, wśród których można wyróżnić utwory paleozoiczne, pokrywę permo-mezozoiczne oraz osady kenozoiczne, w tym utwory czwartorzędowe – głównie plejstoceńskie.

Krajobraz terenu gminy został w głównej mierze ukształtowany przez lodowiec, podczas ostatniego zlodowacenia. Jest on mocno zróżnicowany dzięki występowaniu kilku rodzajów form. Najszerzej występuje wysoczyzna morenowa typu falistego – w północnej i środkowej części gminy (szeroki pas jeziora Karaś do jeziora Prątnia). Kolejne formy, wzgórza i pagórki morenowe, występują w ciągach m.in. między Wonną i Szwarcenowem, Słupnicą i Wielką Tymawą, Lipinkami i Rywaldzikiem. Wysokości względne wzgórz wynoszą do 10m, maksymalnie 20m w okolicy Lipinek. Na terenie gminy znaleźć można także ozy i kemy – w okolicach Mierzyna, na zachód od Sumina i na północ od Wielkiej Tymawy oraz w rejonie Sumina, Łąkorka, Wonnej i Szwancerowa. Południową i południowo-wschodnią część gminy zajmuje równina sandrowa. Licznie reprezentowane są w krajobrazie rynny.

Najwyższy punkt na terenie gminy to Góra Szwedzka – 121,3 m n.p.m. Najniżej położony punkt – 62 m n.p.m. znajduje się w dolinie Osy u ujścia rzeki do jeziora Płowęż.

Rysunek 3. Budowa geologiczna powiatu nowomiejskiego, w tym gminy Biskupiec

4.2 GLEBY

W gminie Biskupiec największe powierzchnie zajmują gleby kompleksu żyniego dobrego. Wykształcone są one głównie z piasków gliniastych lekkich, wykształconych na glinie. Według klasyfikacji bonitacyjnej należą one głównie do IV klasy. Na terenie gminy występują także gleby zwarte kompleksu pszennego wadliwego, a także pszennego dobrego. Wśród gleb urodzajnych występuje kompleks pszenno-żytni. Ponad to na mniejszych powierzchniach zalegają zwarte gleby kompleksu pastewnego mocnego.

Ogółem gleby średniurodajne i urodzajne zajmują około $\frac{3}{4}$ powierzchni gruntów ornych. Wśród pozostałej części dominuje kompleks żytni słaby, wykształcony z piasków średnich. Czasami towarzyszą mu gleby kompleksu żytnio-łubinowego. Część gleb pochodzenia mineralnego wytworzona z piasków posiada niższe klasy bonitacyjne i ze względu na słabą przydatność rolniczą jest zalesiona.

Udział gleb w poszczególnych klasach bonitacyjnych w gminie Biskupiec, przedstawia poniższe zestawienie. Na obszarze gminy występują zasadniczo trzy typy gleb. Są to:

- gleby brunatne – dominują zdecydowanie powierzchniowo na całym, poza sandrowym terenie gminy; wytworzone z glin, są glebami korzystnymi gospodarczo;
- gleby bielcowe – zajmują drugie miejsce pod względem zajmowanej powierzchni: luźne – pokrywają się z zasięgiem sandru (porasta je las), gliniaste – występują płatami wzdłuż sandru na południowy-zachód od jeziora Karaś, bielice – wytworzone z glin zwałowych, zalegają na północ od jeziora Łąkorek oraz na zachód od jeziora Trupel;
- gleby mułowo-torfowo-murszaste – wypełniają rynny rzek i jezior oraz zastoiska, ich urodzajność jest różna i zależy od stosunków wodnych.

Mniejsze obszary na terenie gminy zajmują czarne ziemie i gleby szare oraz mady glejowe. Zwarte kompleksy tych pierwszych wypełniają dno zastoiska biskupieckiego. Gleby glejowe mają związek ze stałym, nadmiernym uwilgotnieniem terenu.

4.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Biskupiec podzielona jest na 2 zlewnie II rzędu:

- **Nr 234** – dotyczy rzeki Drwęczy i obejmuje miejscowości Gaj, Łąkorek, Łąkorz, Osetno, Ostrowite, Wardęgowo;
- **Nr 237CP** – dotyczy większych prawostronnych dopływów Wisły między Wdą, a Nogatem, a w przypadku Gminy Biskupiec rzeką Osą, obejmującą pozostałą północną część gminy.

Na terenie gminy znajduje się dużo małych jezior o powierzchni poniżej 1ha, które najczęściej występują w skupiskach. Ponad to na całym obszarze gminy licznie występują małe śródleśne i śródpolne oczka wodne oraz bagna i torfowiska. Tereny te odgrywają dużą rolę w gospodarce wodnej, stanowiąc obszary naturalnej retencji wód. Według Zarządzeń nr 11A Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 1999 r. śródleśne nieużytki w postaci np. bagien, trzęsawisk, mszarów, torfowisk i inne, wraz z ich florą i fauną w celu ochrony pełnej różnorodności biologicznej powinny być zachowane w stanie nienaruszonym.

A. GŁÓWNE RZEKI

Rzeka Osa

Największa rzeka gminy. Rzeka II rzędu. Powierzchnia dorzecza Osy wynosi 1605,03 km². Całkowita długość rzeki wynosi 112,87 km. Rzeka Osa bierze początek z jeziora Perkun na Pojezierzu Iławskim. Przepływa przez Pojezierze Iławskie i Chełmińskie oraz przez wiele jezior (Gardzień, Szymborskie, Dąbrowo, Trupel), wpada do Wisły w km 842,1 poniżej Grudziądza. Średni przepływ rzeki przy ujściu wynosi około 5 m³/s. W swym biegu Osa przyjmuje liczne dopływy, z których największymi są: Lutryna, Osa i Pręczawa. W górnej części zlewni Osy przeważają utwory sandrowe. Z jeziora Trupel Osa wypływa dwoma ramionami, przy czym prawe ramię (Młynówka) prowadzi więcej wody niż lewe. Do Szumina rzeka płynie w dolinie o zatorfionym dnie głęboko wciętej w sandr. Od Bobolic do jeziora Płowęż sieć rzeczna jest dobrze rozwinięta a dno doliny Osy fragmentami zmeliorowane. Na tym odcinku w sąsiedztwie rzeki występuje morena denną z licznymi zagłębieniami wypełnionymi torfem. Od Lisnowa do ujścia Lutryny Osa płynie w głęboko wciętej dolinie. Około 10 km przed ujściem Osa jest spiętrzona jazem i oddaje część wód do Kanału Trynki, przepływającego przez Grudziądz.

Główne dopływy Osy wraz z powierzchniami zlewni:

<i>Dopływ</i>	<i>Prawy/lewy</i>	<i>Powierzchnia zlewni [km²]</i>
<i>rzeka Gardęga</i>	P	309,6
<i>rzeka Lutryna</i>	L	442,6
<i>rzeka Młynówka</i>	P	86,8
<i>rzeka Osówka</i>	P	44,0

Mniejsze ciekі, będące **dopływami Osy** to:

- **Młynówka** (in. Struga Piotrowicka) – wypływająca z jeziora Trupiel i wpadająca do Osy w okolicy Babalic Małych – jej długość wynosi ok. 8,4km;
- **Babka** – długość 3,5km, stanowi w części biegu zachodnią granicę gminy;
- **Gać** – długość 7,5 km, wypływa z jeziora Karaś;
- **Struga Łaki** – długość 11,5km, wypływa z jeziora Lekarty, przepływa m.in. przez jeziora Kakaj, Dębno, Wielki Staw.

Rzeka Skarlanka

Prawostronny dopływ Drwęcy o długości 26,22 km, powierzchni zlewni 227,7 km² i spadku 0,072‰. Przepływa w południowo-wschodniej części gminy i stanowi granicę z gminą Kurzętnik. Wypływa z jeziora Skarlińskiego i wpada do jeziora Wielkie Partęczyny. Rzeka ma początek na mokradłach znajdujących się przy jeziorze Skarlińskim, kilka kilometrów na północny zachód od Nowego Miasta, na wysokości 97,5 m n.p.m. Skarlanka płynie licznymi rynnymi subglacyjnymi i jest rzeką typowo pojezierną, przepływa przez jeziora Skarlińskie, Wielkie Partęczyny, Dębno, Robotno, Kurzyny, Strażym i Bachotek. Odcinki jeziorne łącznie liczą 12 km. Uchodzi do Drwęcy na wysokości 70,7 m n.p.m. Jeden z jej dopływów stanowi Cichówka.

B. JEZIORA

Jezioro Trupel

Jezioro Trupel –inaczej Szwarcenowo jest dużym niezbyt głębokim zbiornikiem wodnym, położonym w pobliżu wsi Szwarcenowo. Na terenie powiatu nowomiejskiego znajduje się część około 57,70 ha jeziora Trupel. Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 278,40ha, a długość linii brzegowej zajmuje 15,05km. Kształt jeziora jest wydłużony, z wyraźnym przewężeniem. Jezioro położone jest południkowo. Dno piaszczyste i miejscami muliste. Przez jezioro przepływa strumień Młynówka, w północno – wschodniej części dopływa rzeka Osa. Na jeziorze znajdują się trzy wyspy. Linia brzegowa mało urozmaicona w większości zarośnięta wąskim pasem roślinności wynurzonej. Brzegi jeziora łagodnie wzniesione i płaskie. Jezioro otoczone jest wokół łąkami i lasami oraz polami uprawnymi. Rzędna wieloletnia lustra jeziora Trupel wynosi 87,3 m n.p.m. Rybostan jeziora jest bardzo urozmaicony – gatunki ryb dominujące w akwenie to: płoć, leszcz, okoń, szczupak, lin, krąp, sandacz, węgorz. Na terenie jeziora obowiązuje Strefa Ciszy.

Jezioro Łąkorek

Powierzchnia całkowita zbiornika wynosi 161,8 ha, głębokość - 30,3 m, długość - 1700 m, szerokość - 1300 m.. Jezioro stanowi duży i głęboki akwen na skraju dużego kompleksu leśnego. Linia brzegowa mało urozmaicona i w większości zarośnięta wąskim pasem roślinności wynurzonej. Brzegi płaskie lub łagodnie wzniesione. Jezioro otaczają łąki i lasy. Na Łąkorku obowiązuje Strefa ciszy.

W jeziorze występują: płoć, leszcz, okoń, szczupak, lin, krąp, sielawa, sandacz, węgorz.

Jezioro Karaś

Jezioro Karaś jest płytkim, eutroficznym, zarastającym jeziorem. Lustro wody zajmuje 423,3 ha i jest podzielone na dwie części połączone płytkim przesmykiem, a wymiana między nimi jest utrudniona. Obydwie części otoczone są przez szuwały, zarośla i lasy bagienne. Dno jeziora porasta ramienica. Jezioro silnie zarasta i charakteryzuje się silnymi procesami torfotwórczymi. W obrębie zlewni bezpośredniej znajduje się część zabudowań wsi Karaś i Skarszewo. Jezioro jest zasilane przez niewielkie, liczne, okresowe cieki. Z południowego brzegu wypływa rzeczka Gać, odprowadzająca wody do jeziora Trupel.

Jezioro wchodzi w skład Rezerwatu Przyrody Jeziora Karaś. Utworzono go w celach naukowych i dydaktycznych dla zachowania zarastającego jeziora wraz z bagnami. Jest miejscem lęgowym licznych ptactwa wodnego i błotnego. Rezerwat został wpisany na listę Konwencji Ramsarskiej.

Pozostałe znaczące zbiorniki wodne Gminy Biskupiec stanowią jeziora: **Kakaj, Głowin (Głowińskie), Lekarty, Osetno, Ostrowite, Wielki Staw, Dębno Małe, Kamienny Most (Prątnia), Mierzyńskie, Piotrowickie, Płociczno, Dłużek**. Zdecydowana większość jezior to zbiorniki eutroficzne. Pod względem typu rybackiego większość zalicza się do linowo-szczupakowego, mniej jest jezior leszczowych, sielawowych.

Na terenie gminy wody powierzchniowe podzielone zostały na 14 Jednolitych Części Wód:

- LW20178 – Jez. Głowińskie
- LW20179 – jez. Łąkorz
- LW20574 – jez. Trupel
- LW20575 – jez. Karaś
- Lw20585 – jez. Dłużek
- RW200017296529 – rz. Kakaj

- RW200017296549 – dopł. Z jez. Goryńskiego z jez. Dłużek
- RW200019296559 – rz. Osa od wypływu z jez. Trupel do wpływu do jez. Płowęż
- RW20001929699 – rz. Osa do wpływu jez. Płowęż do ujścia
- RW200023296532 – rz. Młynówka
- RW200023296552 – dopł. Z jez. Mierzyńskiego
- RW200025287699 – rz. Skarlanka
- RW20002529639 – rz. Osa do wypływu z jez. Trupel bez Osówki

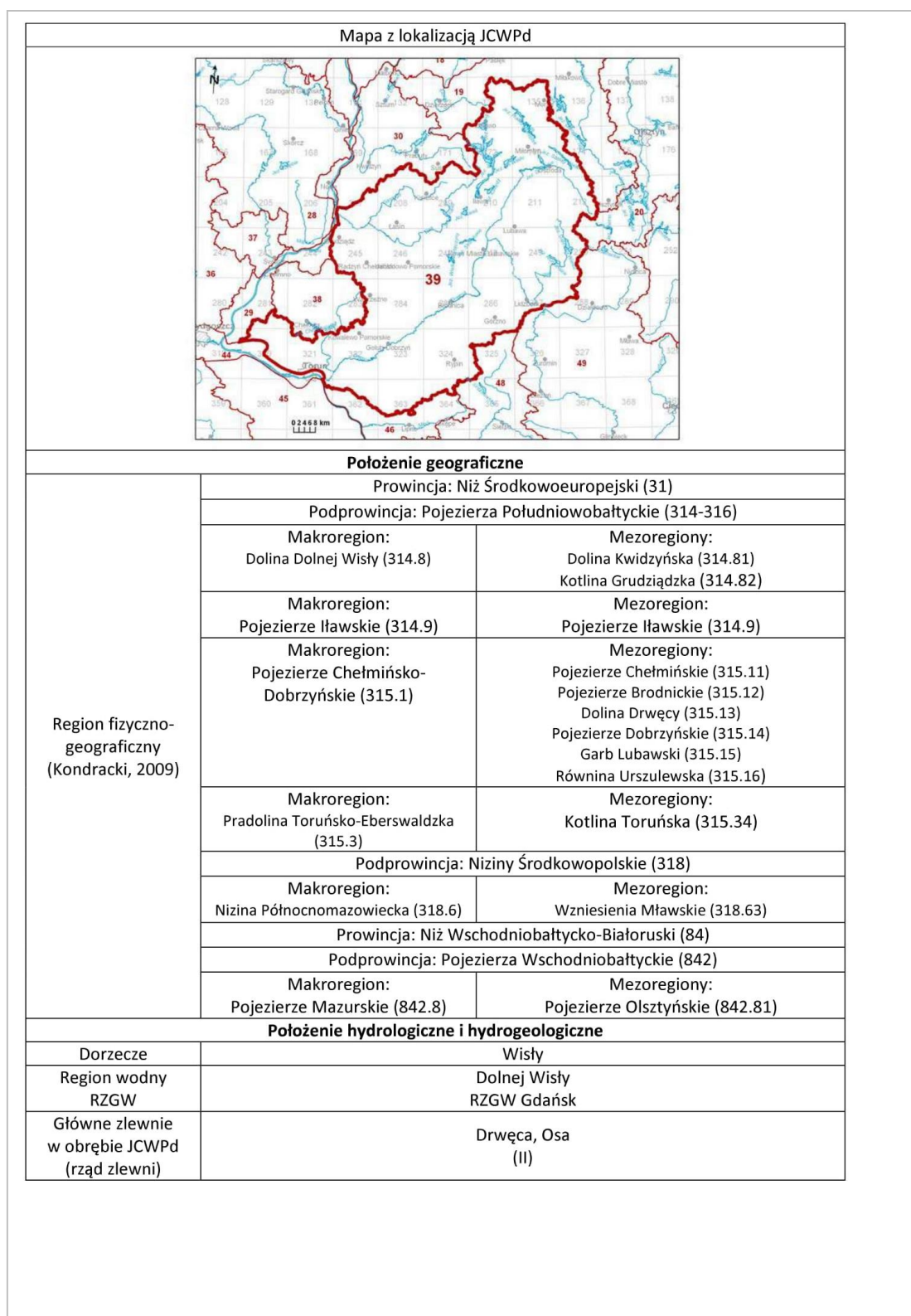
4.4 WODY PODZIEMNE

Najważniejszym zasobem wód podziemnych na terenie gminy jest [Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 210 - Zbiornik międzymorenowy Iława](#). Obejmuje on swym zasięgiem północno-wschodnią część gminy obszar miejscowości Szwarcenowo, Piotrowice Duże i Piotrowice Małe). Warstwą wodonośną stanowi poziom wodonośny zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorsko-leszczyńskiego. Są to wody infiltracyjne, których wiek nie przekracza 36 lat. Na obszarze [GZWP](#) potencjalne wydajności pojedynczych studni przekraczają 70m³/godz. Spodziewane mniejsze wydajności (10-30m³/godz.) dotyczą wschodniej części gminy, porośniętej kompleksem leśnym.

Wody podziemne na terenie gminy stanowią Jednolitą Część Wód Podziemnych nr PLGW200039 zgodnie z poniższym rysunkiem.

Rysunek 4. Lokalizacja i charakterystyka JCWP nr PLGW200039

Źródło: Karta Informacyjna JCWPd nr 39; www.pgi.gov.pl

Wody mineralne i termalne

Na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego występują wody chlorkowo-sodowe. Część województwa, na której leży gmina Biskupiec określana jest jako obszar korzystny do ujmowania wód termalnych. Przeważają wody mineralne chlorkowe. Na terenie gminy występują wody mineralne, pospolite chlorkowe, nadające się głównie do kąpieli leczniczych i rekreacyjnych.

Część obszaru Gminy Biskupiec została określona jako tereny występowania wód przydatnych do zagospodarowania - termalne na potrzeby ciepłownictwa i rekreacji w zbiorniku jury dolnej na obszarze Niżu Polskiego, temperatura wód w stropie powyżej 40%.

4.5 KOPALINY

Występujące zasoby kopalin na terenie gminy nie są wystarczająco udokumentowane. Największe są zasoby kruszywa naturalnego oraz kopaliny rolnicze (kreda jeziorna).

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie Gminy Biskupiec stwierdzone złoża pisaków i żwirów wg stanu na dzień 31.12.2023 to:

- Osetno – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. C1+C2) zasoby geologiczne bilansowe – 78,19 tys. t; szczegółowe zestawienia zasobów złoża zgodne z dodatkiem nr 5 i 6 do dokumentacji geologicznej;
- Osetno 2 - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. C2) zasoby geologiczne bilansowe – 96,43 tys. t;
- Osetno Pole S - złożo eksploatowane, zasoby geologiczne bilansowe (w kat. C1+C2)-40,28 tys.t, przemysłowe – 15,65 tys. t;
- Osetno 3 - złożo rozpoznane szczegółowo (w kat. C1) o zasobach geologicznych bilansowych 56,35 tys.t
- Ostrowite I - złożo skreślone z bilansu zasobów, Brak zasobów geologicznych i przemysłowych;
- Ostrowite II - złożo eksploatowane, zasoby geologiczne bilansowe (w kat. C1)-204,87tys. t;
- Tymawa Wielka - złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2), zasoby geologiczne bilansowe – 3 219,69 tys.t;
- Tymawa Wielka II - złożo eksploatowane, zasoby geologiczne bilansowe - 1 073,22 tys. t, przemysłowe – 651,48 tys. t, nieprzemysłowe – 421,74 tys. t;
- Wielka Tymawa III - złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane, zasoby geologiczne bilansowe(w kat. C1) – 313,62 tys.t;
- Tymawa Wielka IV - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. C1)- zasoby geologiczne bilansowe – 1 930,71tys. t; przemysłowe – 1 982,05 tys.t;
- Wielka Tymawa V – złożo rozpoznane szczegółowo (w kat. C1) o zasobach geologicznych bilansowych 150,215 tys. Mg
- Wielka Tymawa VI – złożo rozpoznane szczegółowo (w kat. C1) o zasobach geologicznych bilansowych 447,622 tys. Mg
- Wichertowo - złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2), zasoby geologiczne bilansowe – 2 419,00 tys.t., pozabilansowe – 378,00 tys. t.

Na terenie Gminy Biskupiec występują następujące obszary i tereny górnicze:

- Osetno Pole S
- Osetno 2
- Ostrowite II
- Tymawa Wielka II/1
- Tymawa Wielka IV

Tabela 6. Wykaz obszarów i terenów górniczych występujących na terenie Gminy Biskupiec

Teren górniczy/pow.	Obszar górniczy/pow.	Nr rejestru	Data wyznaczenia	Położenie	Złoże	Kopaliny
Osetno Pole S – 46856m ²	Osetno Pole S – 22489m ²	10-14/4/381	27-05-2013	Osetno, dz. 5, 54/2, 55	Osetno Pole S	Kruszywa naturalne
Osetno 2 – 23201m ²	Osetno 2 – 19973m ²	10-14/6/617	01-08-2019	Osetno – dz. 3/5; 55; 4	Osetno 2	Kruszywa naturalne
Ostrowite II – 19940m ²	Ostrowite II – 19940m ²	10-14/6/584	02-07-2018	Ostrowite, dz. 11	Ostrowite II	Kruszywa naturalne
Tymawa Wielka II/1 – 99044m ²	Tymawa Wielka II/1 – 47655m ²	10-14/4/340	07-05-2012	Wielka Tymawa, dz. 271/4, 271/12, 271/13	Wielka Tymawa II	Kruszywa naturalne
Tymawa Wielka IV – 89126,8m ²	Tymawa Wielka IV – 89126,8m ²	10-14/6/581	28-05-2018	Wielka Tymawa, dz. 270	Wielka Tymawa IV	Kruszywa naturalne

Źródło: Baza danych Państwowego Instytutu Geologicznego

4.6 KLIMAT

Ze względu na małą zróżnicowaną rzeźbę terenu, rejon Biskupca nie posiada dużego zróżnicowania w warunkach klimatu lokalnego. Zasadnicze różnice zaznaczają się pomiędzy doliną rzeki i zagłębieniami o charakterze bezodpływowym, a terenem wysoczyzny.

Warunki klimatyczne gminy Biskupiec są zatem zbliżone do parametrów województwa warmińsko-mazurskiego. Można je określić jako mało korzystne i bardzo zróżnicowane. Gmina Biskupiec położona jest na obszarze będącym pod wpływem wilgotnych mas powietrza pochodzących z nad Oceanu Atlantyckiego jak i suchych mas z głębi kontynentu euroazjatyckiego. Gmina Biskupiec należy do wschodnio-bałtyckiej dzielnicy rolniczo - klimatycznej. Klimat tego rejonu cechuje duża zmienność stanów pogody. Izolacja jest tu mniejsza w porównaniu z większością innych rejonów Polski, okres wegetacyjny krótszy, wilgotność powietrza duża i częste są silne wiatry. Negatywnym zjawiskiem w okresie przedwiośnia są duże amplitudy temperatur. Specyficzne warunki klimatyczne występują w dolinach rzecznych i obniżeniach terenu. Inwersja termiczna i warunki wilgotnościowe sprawiają, że występujący w tych rejonach topoklimat jest niekorzystny dla człowieka.

Średnia temperatura waha się od ok. 7,0°C do 7,5°C, przy czym najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą oscylującą w okolicy 17,5°C, a najzimniejszym luty -4,1°C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 165 dni. Przeciętne wieloletnie sumy opadów wynoszą tu 598mm, a liczba dni z opadem zamyka się w granicach 150-160 w ciągu roku. Miesiącem najbardziej deszczowym według statystyki okazuje się lipiec.

Na terenie gminy obserwuje się przewagę wiatrów zachodnich (19,5%). Najmniejszy jest udział wiatrów południowych i północnych. Cisza atmosferyczna zajmuje ok. 6% reprezentatywnego okresu kontrolnego. Prędkość wiatrów jest najczęściej mała i umiarkowana (0-5m/s to 80% sumy wiatrów).

4.7 HAŁAS

Hałas stanowi poważne zagrożenie dla ludzi i przyrody. Często jest ono groźniejsze w skutkach, niż zanieczyszczenia chemiczne. Hałas pochodzenia antropogenicznego, występujący w środowisku, podzielić można na dwie podstawowe kategorie: hałas komunikacyjny i przemysłowy. Podstawowym wskaźnikiem technicznym poziomu hałasu jest tzw. równoważny poziom hałasu wyrażany w decybelach (dB).

Hałas Komunikacyjny

Hałas komunikacyjny powodowany jest obecnie przez użytkowników przede wszystkim dróg krajowych i wojewódzkich. Trasy kolejowe to kolejne źródło hałasu komunikacyjnego, które ze względu na położenie na obrzeżach terenów zamieszkałych, nie są poważnym źródłem hałasu.

Na terenie gminy nie opracowano map akustycznych dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu powyżej 3mln pojazdów rocznie. Gmina nie jest objęta Programem ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracyjnych, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźników LDWN i LN, przyjętego uchwałą Nr III/42/2014 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30.12.2014r.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie Gminy Biskupiec nie stanowi poważnego zagrożenia. Wartości dopuszczalne, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zdarzają się sporadycznie. Zakłady przemysłowe, emitujące hałas o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne (50dB w dzień i 40dB nocą) nie występują. Odczuwalnym problemem jest zlokalizowanie części zakładów na terenach zabudowanych, w bliskim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, co powoduje pewnego rodzaju uciążliwość.

Hałas od linii elektroenergetycznych

Pracująca napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia (WN) prądu przemiennego może być liniowym źródłem hałasu. Hałas generowany przez pracującą linię WN spowodowany jest mikrowyładowaniami elektrycznymi na powierzchni przewodów (na skutek ulotu). Zjawisko ulotu występuje wówczas, gdy natężenie pola elektrycznego na powierzchni przewodu jest wyższe od krytycznego (natężenia początkowego jonizacji). Dopóki natężenie pola elektrycznego na powierzchni przewodu jest niższe od krytycznego pojawiają się pojedyncze (losowe) mikrowyładowania, natomiast po przekroczeniu wartości krytycznej natężenia pola elektrycznego następuje zjawisko intensywnego ulotu, charakteryzującego się regularnymi wyładowaniami na powierzchni przewodu.

Z badań przeprowadzonych przez PIOŚ w różnych warunkach pogodowych wynika, że:

- brak jest niekorzystnego oddziaływania akustycznego linii elektroenergetycznych 110 kV,
- niewiele, ale jednak powyżej wartości dopuszczonych, oddziałują na środowisko linie elektroenergetyczne 220 kV,
- w istotny sposób (z przekroczeniami dopuszczalnych wartości) wpływają na klimat akustyczny linie przesyłowe 400 kV.

Teren gminy Biskupiec przecina linia 110kV, łącząca GPZ Iława – Łasin – Grudziądz.

Pozostałe źródła hałasu

Uchwałą Rady Powiatu Nr XXII/205/2012 z 26.04.2012 r. na terenie powiatu nowomiejskiego wprowadzono zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na 10 jeziorach, w tym z terenu gminy na jeziorach Dębno, Kakaj, Lekarty, Osetno, Wielki Staw.

Zakaz stosowania silników obowiązuje również na jeziorach leżących w granicach Brodnickiego Parku Krajobrazowego, co wynika z Rozporządzenia Wojewody nr 36 z dnia 27 września 2005r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego. Na terenie gminy dotyczy to jeziora Głowińskiego, Łąkorz, Partęczyny, Płociczno, Płocizenko, Prątnia.

Wyznaczenie tych obszarów jest wiążące dla planów zagospodarowania przestrzennego. Terenów objętych w/w ograniczeniami nie można np. przeznaczać pod zabudowę lub inne inwestycje, mogące skutkować zwiększeniem hałasu na tym obszarze.

4.8 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE NIEJONIZUJĄCE

Promieniowanie niejonizujące związane jest z występowaniem pól elektromagnetycznych. Do głównych źródeł powstawania pól elektromagnetycznych należą: linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe, obiekty radiokomunikacyjne w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne.

Działania w tej dziedzinie polegają na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych norm, gdy nie są one dotrzymane.

W ostatnich latach coraz częściej budowane są stacje bazowe telefonii komórkowej oraz przekaźniki radiowe. Instalacje te emitują niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, generowane przez anteny w czasie ich pracy. Moc promieniowania izotropowo jest różna w zależności od wielkości stacji bazowej (często również powyżej 100 W). Częstotliwość emitowania pól elektromagnetycznych waha się w granicach od 30 kHz do 300 GHz.

Na terenie gminy w miejscowościach Biskupiec, Bielice, Krotoszyny, Sumin, Łąkorz znajdują się również stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej różnych operatorów. W przypadku stacji bazowych telefonii komórkowej pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla przebywania ludzi.

Ponadto źródłem pól elektromagnetycznych są linie i urządzenia elektroenergetyczne. Na terenie gminy położona jest linia elektromagnetyczna 110 kV, łącząca Główny Punkt Zasilania (GPZ) Ława – Łasin – Grudziądz, punkty zasilania o napięciu znamionowym 110 kV. Na terenie gminy brak jest GPZ.

Wokół źródeł pól elektromagnetycznych (linii i stacji elektroenergetycznych oraz obiektów radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych) tworzy się, w razie potrzeby obszary ograniczonego użytkowania. Taki też obszar ustanowiony jest wzdłuż linii 110kV.

(Źródło: Program Ochrony Środowiska Powiatu Nowomiejskiego).

4.9 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE JONIZUJĄCE

Występujące w gminie promieniowanie jonizujące oparte jest przede wszystkim na poziomie radiacji ze źródeł naturalnych, związanych z rozpadem pierwiastków promieniotwórczych naturalnie występujących w przyrodzie. Zagrożenia w dziedzinie promieniowania jonizującego mogą na obszarze gminy stwarzać wyłącznie źródła promieniowania pochodzące z zewnątrz. Funkcjonowanie sztucznych źródeł promieniowania jonizującego nie stwarza zagrożenia dla mieszkańców.

4.10 OSUWISKA

Obszar województwa, w tym również Gmina Biskupiec należy do rejonów objętych względnie intensywnymi procesami osuwiskowymi, które nie mają charakteru „kłęski

żywiłowej”. Główną przyczyną naturalną uruchamiającą osuwiska są zjawiska meteorologiczno- hydrologiczne, przede wszystkim intensywne lub długotrwałe opady deszczu, wzmożona erozja boczna rzek oraz gwałtowne topnienie pokrywy śnieżnej. Czynnikiem sprzyjającym powstawaniu osuwisk jest również działalność człowieka, związana z nierozważną lokalizacją inwestycji zarówno kubaturowych, jak i infrastrukturalnych.

Obszary potencjalnego występowania osuwisk w województwie warmińsko-mazurskim koncentrują się głównie:

- w strefach krawędziowych Wysoczyzny Elbląskiej, Wzgórz Dylewskich, Pojezierza Iławskiego;
- wzdłuż głęboko wciętych dolin rzecznych, głównie: Pasłęki wraz z dopływami, Łyny wraz z dopływami (Elma, Symsarna), Drwęcy wraz z dopływami (Grabiczek), Banówki, Węgorapy;
- w obrębie zboczy jezior rynnowych;
- w strefach pagórkowatych pojezierzy.

Rysunek 5. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie Warmińsko-Mazurskim – fragment dla powiatu nowomiejskiego

Źródło: http://geoportal.pgi.gov.pl/css/sopo/mapy/woj_warm-mazurskie.jpg

4.11 POWIETRZE

Na terenie obszaru opracowania nie znajdują się stacje monitoringu jakości powietrza działające w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wg stanu na 2020 r. Gmina Biskupiec nie należy do obszarów o dużym zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego. Tło zanieczyszczeń powietrza jest niskie. Najbliższe stacje znajdują się w miastach Ostróda i Olsztyn, gdzie pomiary są wykonywane automatycznie oraz w Iławie, gdzie pomiary wykonywane są manualnie. Stacje mierzą miejskie tło zanieczyszczeń powietrza w rejonach dzielnic mieszkaniowych.

Na terenie gminy brak jest większych zakładów przemysłowych, emitujących zanieczyszczenia gazowe i pyły. Największymi emitarami, wprowadzającymi zanieczyszczenia do powietrza są głównie obiekty publiczne i zakłady przemysłowe.

Duży udział w emisji ogólnej posiada niska emisja ze źródeł rozproszonych (paleniska domowe, lokalne kotłownie, w których wykorzystywany jest głównie węgiel i drewno). Głównym paliwem wśród odbiorców indywidualnych jest węgiel, sporadycznie olej opałowy, gaz płynny czy energia elektryczna. Coraz częściej paliwem jest biomasa – drewno i jego pochodne. Na terenie gminy istnieją obiekty wykorzystujące pompy ciepła oraz inne odnawialne źródła energii. Znajdują się także 3 małe elektrownie wodne. Gmina nie posiada sieciowej infrastruktury gazowej, a istniejąca sieć przesyłowa, która mogłaby stanowić podstawę gazyfikacji jest zbyt oddalona.

Stężenia zanieczyszczeń charakteryzuje zmienność sezonowa, związana z warunkami klimatycznymi. Natomiast na podwyższenie stężeń większości zanieczyszczeń wpływają niska temperatura, znikome opady atmosferyczne oraz słaby wiatr. Głównym źródłem emisji dwutlenku siarki, pyłu oraz tlenku węgla jest spalanie paliw w celach grzewczych, dlatego też stężenia tych zanieczyszczeń cechuje duża zmienność sezonowa zależna od temperatury powietrza i konieczności ogrzewania pomieszczeń. Emisja dwutlenku siarki powstaje głównie ze spalania paliw. Dominujący udział w zanieczyszczaniu ma spalanie węgla, koksu oraz olejów opałowych. Zużycie tych paliw jest maksymalne w czasie jesiennym i zimowym, stąd też zdecydowanie większe jest zasiarczenie atmosfery w tym okresie. Pomiary SO₂ wykazują wyższe zanieczyszczenie powietrza w czasie zimy. Zmienność sezonową wykazuje również pył zawieszony i dwutlenek azotu. Wartości stężeń w miesiącach zimnych są wyższe niż w miesiącach ciepłych. Jednak różnice w wielkościach stężeń pomiędzy sezonami są niższe niż w przypadku dwutlenku siarki. Dla tych zanieczyszczeń istotny jest również wpływ innych źródeł zanieczyszczeń, niż procesy spalania w celach grzewczych. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa emisja tzw. „niezorganizowana” np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów, pokrytych kurzem ulic. W stężeniach dwutlenku azotu poza emisją z procesów spalania występuje również emisja tlenków azotu.

Dla obszaru Gminy Biskupiec opracowano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej do roku 2020, w którym założono spadek emisji CO₂ i zużycia energii na terenie gminy, co wiąże się z koniecznością podjęcia wielu działań związanych z redukcją zużycia energii oraz wzrostem wykorzystania energii z Odnawialnych Źródeł Energii.

4.12 TERENY POWODZIOWE

Na terenie gminy Biskupiec występują tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi z prawdopodobieństwem wystąpienia :

- 1% (raz na 100 lat) – wzdłuż rzeki Osy i Strugi Mierzyńskiej.

Przedmiotowe tereny zostały szczegółowo wskazane na mapach stanowiących załączniki graficzne nr 2 i 4 do uchwały.

4.13 MAŁA RETENCJA

Zgodnie z „Programem Małej Retencji dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2016-2030” na terenie gminy Biskupiec znajdują się:

OBIEKTY NAWADNIANE:

⇒ **Zlewnia 296 Osa:**

- * Jezioro Płocitzenko w miejscowości Ostrowite w obszarze zlewni Lutryna, powierzchnia 6,0 ha, pojemność 94 tys. m³;
- * Jezioro Płociczno w miejscowości Ostrowite w obszarze zlewni Lutryna, powierzchnia 9,0 ha, pojemność 171 tys. m³;

- * Jezioro Okonek w miejscowości Łąkorz w obszarze zlewni Lutryna, powierzchnia 4,1 ha, pojemność 39 tys. m³;
- * Jezioro Kociołek I w miejscowości Łąkorz w obszarze zlewni Lutryna, powierzchnia 7,0 ha, pojemność 133 tys. m³;
- * Jezioro Kociołek II w miejscowości Łąkorz w obszarze zlewni Lutryna, powierzchnia 1,0 ha, pojemność 15 tys. m³;
- * Wielki Staw w miejscowości Łąkorz w obszarze zlewni Laka, powierzchnia 29 ha, pojemność 352 tys. m³;
- * Jezioro Mierzyńskie w miejscowości Mierzyn w obszarze zlewni Struga Mierzyńska, powierzchnia 14,6 ha, pojemność 836 tys. m³;
- * Jezioro Mierzyn w miejscowości Mierzyn w obszarze zlewni Struga Mierzyńska, powierzchnia 11,0 ha, pojemność 132 tys. m³;

ISTNIEJĄCE OBIEKTY MAŁEJ ENERGETYKI WODNEJ

⇒ **Zlewnia 296 Osa:**

- * Babalice MEW – Osa km 69+500; wysokość piętrzenia 2,5m, pojemność 150 tys m², moc 45kW, powierzchnia 4,0 ha;
- * Piotrowice MEW – Młynówka km 7+470, moc 34kW

PROJEKTOWANE JEZIORA DO PODPIĘTRZENIA

⇒ **Zlewnia 287 – Drwęca od Wli do Rypienicy**

- * Łąkorek (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,1m, powierzchnia naturalna 168 ha spiętrzona 175 ha);
- * Osetno (zlewnia Skarlanka, przepustozastawka H=1,0m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 36 ha);
- * Wardęgowo (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,5m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 1,0 ha);
- * Pawłówko (zlewnia Skarlanka, zastawka H=1,1m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 6,9 ha);
- * Głowińskie (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,4m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 40 ha);
- * Ostrowite (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,5m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 30 ha);
- * Kociołek II (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,25m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 1,0 ha);
- * Okonek (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,8m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 4,4 ha);
- * Kociołek I (zlewnia Skarlanka, zastawka H=0,25m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 7,0 ha);

⇒ **Zlewnia 296 Osa**

- * Prątnia (zlewnia Lutryna, zastawka H=0,3m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 19,0 ha);
- * Płocizenko (zlewnia Lutryna, przepustozastawka H=0,4m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 6,0 ha);
- * Płociczno (zlewnia Lutryna, przepustozastawka H=0,4m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 9,0 ha);
- * Modzel (zlewnia Laka, przepustozastawka H=0,7m, powierzchnia naturalna i spiętrzona 50,0 ha);
- * Kakaj (zlewnia Laka, przepustozastawka H=0,1m, powierzchnia naturalna 44,0 ha i spiętrzona 45,0 ha);

- * Dębno i Wielki Staw (zlewnia Laka, przepustozastawka $H=0,25\text{m}$, powierzchnia naturalna Dębno – 19,0ha, Wielki Staw – 29,0 ha i spiętrzona łącznie 48,0 ha);
- * Mierzyńskie (zlewnia Struga Mierzyńska, przepustozastawka $H=0,35\text{m}$, powierzchnia naturalna 14,6 ha i spiętrzona 15,0 ha);
- * Mierzyn (zlewnia Struga Mierzyńska, zastawka $H=0,2\text{m}$, powierzchnia naturalna 11,0 ha i spiętrzona 12,5 ha);
- * Księżę i Kociołek (zlewnia Laka, $H=0,4\text{m}$, powierzchnia naturalna Księżę - 5,0 ha, Kociołek – 1,0 ha i spiętrzona 6,3 ha);
- * Piotrowice (zlewnia Młynówka, zastawka $H=0,25\text{m}$, powierzchnia naturalna i spiętrzona 10,7 ha);
- * Trupel (zlewnia Osa, zastawka $H=0,5\text{m}$, powierzchnia naturalna i spiętrzona 5,7 ha);
- * Plecnik (zlewnia Osa, zastawka $H=1,1\text{m}$, powierzchnia naturalna 3,5 ha i spiętrzona 3,6 ha);
- * Karaś (zlewnia Gać, jaz $H=0,05\text{m}$, powierzchnia naturalna 423,3 i spiętrzona 424,0 ha).

Na terenie Gminy Biskupiec występują również licznie stawy i oczka wodne, użytki ekologiczne oraz zbiorniki rybne – głównie w zlewni 296 Osa.

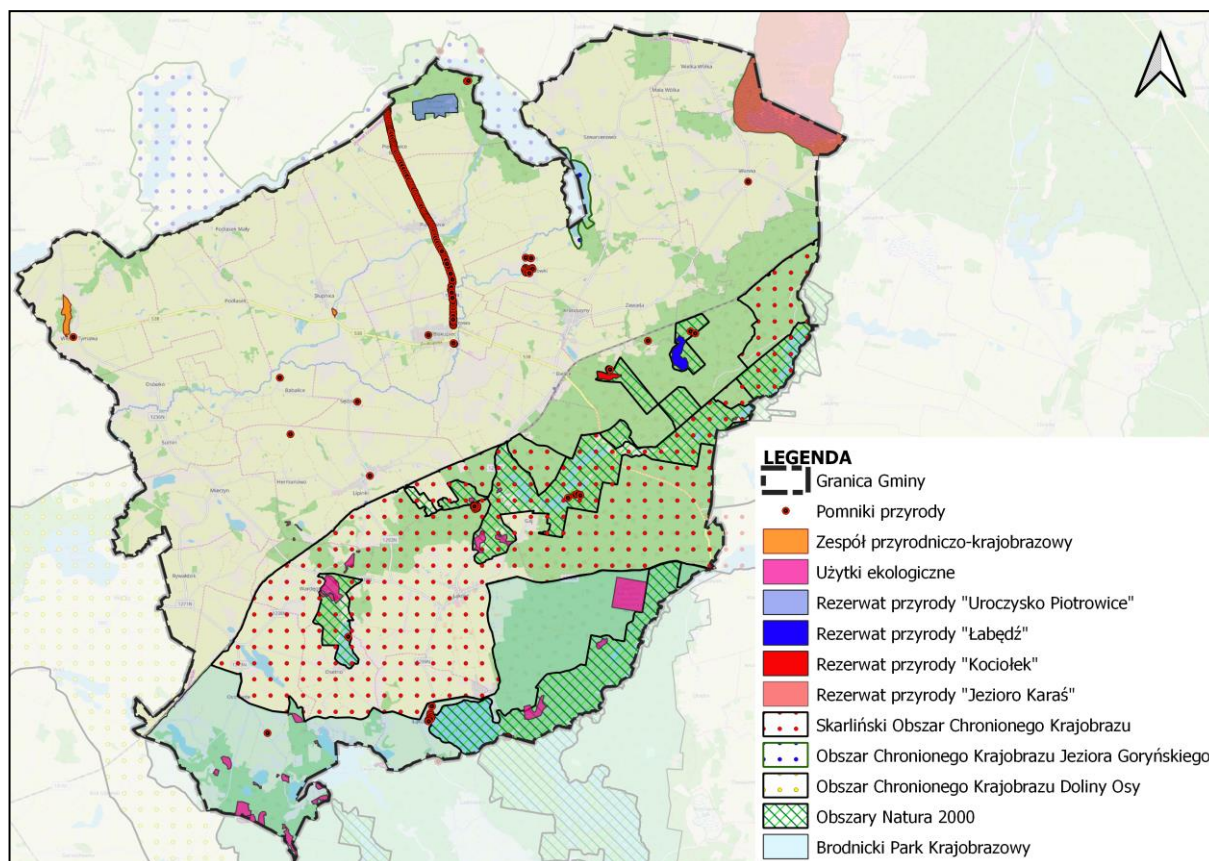
Podsumowując, przy sporządzaniu szczegółowych dokumentów planistycznych, należy uwzględnić szczególne uwarunkowania przyrodnicze dla danego terenu, zwłaszcza w zakresie terenów zagrożonych osuwiskami i powodzią. Należy zgodnie z aktualnymi opracowaniami środowiskowymi określić przeznaczenie terenu, w szczególności tereny zabudowy mieszkaniowej.

---

5. OCHRONA PRZYRODY

Gmina Biskupiec posiada szereg obszarów prawnie chronionych – rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne. W gminie Biskupiec nie utworzono parków narodowych. Poniżej przedstawiono mapę prawnych form ochrony przyrody występujących na terenie gminy.

Rysunek 6. Lokalizacja obszarów chronionych na terenie Gminy Biskupiec

Źródło: Opracowanie własne. Ekoplan Pracownia Urbanistyczna

5.1 OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu zgodnie z ustawą o ochronie przyrody obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie Gminy Biskupiec zlokalizowane są fragmenty następujących obszarów chronionego krajobrazu:

⇒ **Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu**, gdzie obowiązują nakazy i zakazy zawarte w UCHWALE NR XXXIII/726/17 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie Skarlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar swoim zasięgiem obejmuje kilka jezior m.in. jezioro Osetno z rozległym kompleksem łągów oraz pięknie położone śródlądowe jeziora: Kakaj, Dębno i Wielki Staw, które mają wyjątkowy naturalny charakter. Szczególnie cennym przyrodniczym obiektem jest Jezioro Skarlińskie o powierzchni ok. 300 ha. Jest to jezioro polodowcowe o wydłużonym kształcie, będące najdłuższym jeziorem Pojezierza Brodnickiego. Jezioro otoczone jest polami uprawnymi i łąkami. Jego brzegi w większości są płaskie lub łagodnie wzniesione. Ponadto Jezioro Skarlińskie jest bogate w różne gatunki ryb słodkowodnych – w akwenie żyją między

innymi: szczupaki, węgorze, liny, karpie, płocie oraz sieje. Kolejnym bogactwem Obszaru jest wysoka lesistość, która wynosi ok. 45 % (tj. ok. 2,7 tys. ha). Dominującym gatunkiem drzew jest sosna. Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu istotnie pełni funkcję korytarza ekologicznego i łączy ze sobą inne obszary chronione, w tym dwa obszary Natura 2000 — Ostoję Brodnicką i Dolinę Kakaju, stanowi też część korytarza ekologicznego Lasy Brodnickie KPnC-13D, tworzy kontynuację ochrony przyrody na terenach do niego przylegających.

⇒ **Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego**, gdzie obowiązują nakazy i zakazy zawarte w Rozporządzeniu Nr 26 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego. Fragment OCHK zajmujący niewielki obszar północnej części gminy, w granicach Jeziora Trupel. Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego obejmuje tereny Pojezierza Iławskiego na pograniczu z woj. toruńskim o powierzchni 2542 ha, w tym użytki rolne - 54,1%, lasy i zadrzewienia - 15,1%, a wody powierzchniowe - 24,2%. Jest to typowy obszar pojezierny. Jego elementami krajobrazotwórczymi są: - południowa część terenu leśnego, leżącego wzdłuż drogi asfaltowej Kieselice - Biskupiec Pomorski; - tereny upraw polowych oraz użytki zielone na obszarach przyjeziornych; - niecki jezior Goryńskiego, Dłużek, Trupel. Są to jeziora rynnowe o wybitnych walorach wypoczynkowych, turystycznych, rekreacyjnych i wędkarskich.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXIII/726/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie Skarlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Rozporządzeniem Nr 26 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego na terenach ww. obszarów chronionego krajobrazu obowiązują następujące cele szczegółowe

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych Obszaru:

- 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
- 2) wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku; tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne - używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie;
- 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych; tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
- 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
- 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
- 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach; budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;
- 7) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych; niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
- 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych; stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod;

- 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia, chyba że zaleca się ich stosowanie w ramach przyjętych zasad hodowli lasu;
- 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
- 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
- 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
- 13) wykorzystanie lasów do celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
- 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych Obszaru:

- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
- 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także działań rolno-środowiskowo-klimatycznych – zgodnie z wymogami zbiorowisk łąkowych; propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o wypas metodą pastwiskową; zalecana jest ochrona i hodowla lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt; promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
- 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
- 4) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
- 5) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
- 6) zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
- 7) zachowanie zbiorowisk wydmych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
- 8) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
- 9) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną, przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
- 10) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;

11) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;

12) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych Obszaru:

1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;

2) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień celem ograniczenia spływu substancji biogenych i zwiększenia różnorodności biologicznej;

3) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;

4) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;

5) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;

6) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;

7) zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;

8) utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;

9) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;

10) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;

11) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;

12) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu; w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródliskowych o dużych zdolnościach retencyjnych; w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;

13) rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym; gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb właściwej dla danego typu wód.

Zaznacza się, że w/w przepisy zostały podane tylko informacyjnie i mogą ulec zmianie a w związku z tym, w przypadku opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy kierować się aktualnymi przepisami prawa.

5.2 OBSZARY NATURA 2000

Obszary Natura 2000 - forma ochrony o znaczeniu zarówno krajowym jak i wspólnotowym.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody specjalny obszar ochrony siedlisk to obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Na terenie Gminy Biskupiec znajdują się fragmenty obszarów Natura2000:

⇒ obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Natura2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk:

- * **Dolina Kakaju** – kod obszaru: PLH280036; Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej, wyznaczony 1 marca 2011r. Całkowita powierzchnia 1427,97 ha. Ostoja obejmuje dolinę Kakaju wraz z trzema enklawami. Leży na terenie gmin Biskupiec i Nowe Miasto Lubawskie, na terenie Nadleśnictwa Jamy. Główną osią ostoji jest rzeka Kakaj (Laka), dopływ Osy, przepływająca przez liczne jeziora: Lekarty, Moszyska, Przedzieniec, Jezioraki, Modzel, Kakaj, Dębno, Wielki Staw. Ostoja obejmuje najbardziej wartościowe fragmenty doliny Kakaju wraz z jeziorami i torfowiskami. Cechuje ją wysoka bioróżnorodność. Na małym obszarze zanotowano 13 typów (w tym 15 podtypów) siedlisk przyrodniczych Natura 2000. Siedliska te zajmują połowę powierzchni ostoji. Są tu bardzo dobrze zachowane jeziora eutroficzne, dystroficzne oraz twardowodne z podwodnymi łąkami ramienic. Duże powierzchnie zajmują grądy subkontynentalne i łągi rozmieszczone wzdłuż doliny Kakaju. Są tu lasy o cechach naturalnych – bory bagienne, brzeziny bagienne oraz sosnowo-brzozowy las bagieny (o charakterze olsu).

Zastosowanie ma: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Kakaju (PLH280036) wg którego obszar został wyznaczony w celu:

- 1) trwałej ochrony:
  - a) siedlisk przyrodniczych,
  - b) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin,
  - c) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub
- 2) odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków, o których mowa w pkt 1 lit. b lub c – w stosunku do przedmiotów ochrony.

- * **Ostoja Brodnicka** – kod obszaru: PLH040036; Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej, wyznaczony 1 marca 2011r. Całkowita powierzchnia 4176,86 ha. Ostoja Brodnicka obejmuje silnie zróżnicowane tereny krajobrazu młodogłacjalnego z licznymi jeziorami i torfowiskami oraz nielicznymi rzekami. Obszar Ostoji Brodnickiej jest ważny z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności. Łącznie zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk przyrodniczych. Są tu dobrze zachowane, o cechach naturalnych, ekosystemy wodne i bagienne, z licznymi i różnorodnymi zbiorowiskami roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej. Cenne są także niektóre fragmenty roślinności leśnej, m.in. bory i brzeziny bagienne, mniejsze znaczenie mają lasy bukowe. Liczne i bogate są populacje rzadkich gatunków flory wodnej i torfowiskowej (4 gatunki z zał. II Dyrektywy Siedliskowej), w tym bardzo bogate stanowisko zastępcze aldrowandy pęcherzykowatej. Na uwagę zasługuje stanowisko obuwika na wyspie na jeziorze Wlk. Partęczyny. Nieco mniejsze znaczenie ma obszar dla ochrony fauny, choć znane są stanowiska 3 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Zastosowanie ma: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia

5 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Brodnicka PLH040036.

- * **Jezioro Karaś** - kod obszaru: PLH280003; Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej, wyznaczony 5 lutego 2008r. Całkowita powierzchnia 814,84 ha. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie 3 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W jeziorze Karaś doskonale zachowane są zespoły hydrofitów jeziornych, a wśród nich bardzo rzadkie zespoły ramienicowe. Spośród budujących je gatunków ramienic, 7 znajduje się w rejestrze czerwonej księgi glonów zagrożonych w Polsce. Na terenie rezerwatu proces ładowacenia przebiega stosunkowo szybko, a powstająca roślinność torfowiskowa obejmuje szeroką gamę typów fitocenoz zróżnicowanych w płaszczyźnie troficznej i dynamiczno-rozwojowej. Są one stadiami rozwojowymi kilku serii sukcesyjnych. W rezerwacie możemy obserwować powstawanie różnych typów lasu - od stadiów inicjalnych do postaci dojrzewających. Zbiorowiska wykazują bardzo wysoki stopień naturalności, a nawet szereg cech pierwotnych. Licznie reprezentowana jest tu grupa roślin ginących i zagrożonych lokalnie. Występują tu 3 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Zaznacza się, że w/w przepisy zostały podane tylko informacyjnie i mogą ulec zmianie a w związku z tym, w przypadku opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy kierować się aktualnymi przepisami prawa.

5.3 REZERWATY PRZYRODY

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na terenie Gminy Biskupiec znajdują się 4 rezerwaty przyrody. Największy z nich to fragment rezerwatu „Jezioro Karaś”.

⇒ **Rezerwat przyrody „Jezioro Karaś”** – uznany za prawną formę ochrony przyrody 30 maja 1958r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 12 kwietnia 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualne przepisy w zakresie ochrony zawarte są w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Karaś". Obejmuje powierzchnię równą 814,65 ha (na terenie gminy 235 ha), z czego 377,34 ha (47%) stanowi woda, a 438,14 ha lasy (29%) i bagna (24%). Jest to rezerwat wodny, faunistyczny, ptaków oraz jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów. Celem ochrony jest zachowanie zarastającego jeziora wraz z otaczającymi je bagnami jako siedlisk awifauny. Na terenie rezerwatu nie obowiązuje plan ochronny ani zadania ochronne. W 1984 r. rezerwat został wpisany na międzynarodową listę Konwencji Ramsarskiej jako obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym. Na terenie rezerwatu zarejestrowano występowanie 156 gatunków ptaków, w tym 83 gatunki lęgowe, 7 regularnie żerujących w rezerwacie, pozostałe przebywające na przelotach. Występuje m.in.:

- * Największa w Europie populacja podróżnika,
- * gęś gęgawa,
- * rzadko występujące lęgi: samotnik, kszyszek, drożdżak, strumieniówka, świerszczak, brzęczka, rokitniczka, łożówka, potrzos, dziwonia, remiz, wąsatka, hełmiatka, świstuń,
- * na żer przylatują – bieliki i rybołowy, orlik krzykliwy, kania ruda, czapla biała, orzeł przedni i orzełek włochaty.

- ⇒ **Rezerwat przyrody „Uroczysko Piotrowice”** - uznany za prawną formę ochrony przyrody 1 stycznia 1998r. na mocy Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualne przepisy w zakresie ochrony zawarte są w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Uroczysko Piotrowice”. Jest to rezerwat torfowiskowy zbiorowisk przejściowych, fitocentryczny zbiorowisk nieleśnych przejściowych. Obejmuje powierzchnię 49,48 ha. Celem ochrony jest zachowanie ekosystemu torfowisk przejściowych wraz z otaczającymi je zbiorowiskami leśnymi. Na obszarze rezerwatu obowiązują ustanowione zadania ochronne. Na terenie rezerwatu przeważają zbiorowiska niskotorfowiskowe, z dużym udziałem torfowisk przejściowych. Występują m.in. bażyna czarna, rosiczka okrągłolistna, storczyk krwisty i szerokolistny, widłak jałowcowaty.
- ⇒ **Rezerwat przyrody „Łabędź”** - uznany za prawną formę ochrony przyrody 15 marca 1958r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lutego 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualne przepisy w zakresie ochrony zawarte są w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Łabędź” wraz z zarządzeniem zmieniającym. Jest to rezerwat torfowiskowy, typ: fitocentryczny, podtyp: zbiorowisk nieleśnych typ: torfowiskowy podtyp: torfowisk przejściowych. Obejmuje powierzchnię 18,68 ha – otulina rezerwatu 4,84 ha. Celem ochrony jest zachowanie ekosystemu torfowisk przejściowych wraz z licznymi gatunkami chronionymi. Na terenie rezerwatu nie obowiązuje plan ochronny ani zadania ochronne. Jest to rezerwat ścisły, powołany dla ochrony torfowiska, położonego w Nadleśnictwie Łąkorz. Torfowisko zajmuje śródlądne obniżenie terenu. Centralną część dawnego jeziora o wysokim poziomie wodnym, zajmuje torfowisko niskie. Występują zespoły charakterystyczne dla torfowiska przejściowego oraz bór mieszany. Na terenie rezerwatu zanotowano łącznie 246 gatunków roślin.
- ⇒ **Rezerwat „Kociołek”** - uznany za prawną formę ochrony przyrody 15 marca 1958r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lutego 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualne przepisy w zakresie ochrony zawarte są w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kociołek”. Jest to rezerwat torfowiskowy, fitocentryczny zbiorowisk nieleśnych przejściowych. Obejmuje powierzchnię 7,20 ha. Celem ochrony jest zachowanie torfowiska przejściowego wraz z położonym w jego obrębie niewielkim jeziorem dystroficznym. Kociołek stanowi rezerwat ścisły, powołany dla ochrony naturalnego torfowiska wysokiego i przejściowego. Położony na terenie Nadleśnictwa Jamy. W centrum rezerwatu znajduje się niewielki zbiornik wodny, będący pozostałością po jeziorze dystroficznym. Na terenie rezerwatu występują rzadkie gatunki roślin, m.in. rosiczka okrągłolistna, widłak jałowcowaty.

5.4 PARKI KRAJOBRAZOWE

Parki krajobrazowe zgodnie z ustawą o ochronie przyrody obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Na terenie gminy zlokalizowany jest fragment Brodnickiego Parku Krajobrazowego.

- ⇒ **Brodnicki Park Krajobrazowy** – utworzony 29 marca 1985r. Ogólna powierzchnia parku wynosi 16935,93ha. Zastosowanie mają przepisy [Uchwały nr XIX/344/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego](#). Położony jest na obszarze 2 województw: kujawsko-pomorskiego (12 457,62 ha) i warmińsko-mazurskiego (4478,30 ha) oraz na terenie 6 gmin: Zbiczno,

Jabłonowo Pomorskie, Brodnica, Biskupiec Pomorski, Kurzętnik. Park zajmuje centralną bardziej wartościową pod względem przyrodniczym i kulturowym część Pojezierza Brodnickiego.

Krajobraz Brodnickiego Parku Krajobrazowego charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem, dominuje polodowcowa rzeźba z pagórkowatymi obszarami wysoczyzny morenowej i płaskimi powierzchniami sandrowymi, które porośnięte są lasami. Obszar ten rozcinają dwa ciągi rynien polodowcowych z licznymi jeziorami rynnowymi, które łączą dwie rzeki: Skarlanka i Struga Brodnicka. Osobliwością morfologiczną tego terenu są pagórki oraz wzgórza kemowe, występujące w okolicy jeziora Sumówko. Na obszarze Brodnickiego Parku Krajobrazowego znajduje się ponad 40 jezior, z czego 7 o powierzchni ponad 100 ha. Większość jezior na terenie Parku to jeziora rynnowe o wąskim, wydłużonym kształcie otoczone stromymi zalesionymi brzegami. Wody powierzchniowe Brodnickiego Parku Krajobrazowego należą do najczystszych w województwie. Większość jezior znajduje się w II klasie czystości. Lasy występujące na tym terenie to przede wszystkim bory sosnowe i mieszane. Mniejsze powierzchnie zajmują lasy liściaste, takie jak grądy, łęgi, olsy. Bardzo duży udział (37%) mają tutaj lasy ochronne, drzewostany nasienne i ostoje zwierzyny. Typową cechą Brodnickiego Parku Krajobrazowego jest występowanie naturalnych zbiorowisk torfowiskowych, szuwarowych i wodnych. Flora Parku cechuje się dużym bogactwem i różnorodnością gatunków.

Szczególnym celem ochrony Brodnickiego Parku Krajobrazowego jest ochrona występujących rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz siedlisk gatunków ptaków chronionych, a także dla ochrony śladów kultury materialnej regionu i popularyzacja walorów przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych regionu.

Uchwała nr XIX/344/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego ustala następujące cele szczegółowe ochrony Parku:

1. Cele ochrony przyrody:

- zachowanie zespołów form ukształtowania terenu reprezentujących zestaw cech charakterystycznych dla typów morfogenetycznych rynien polodowcowych i ich sandrowo-morenowego otoczenia oraz fragmentów dolin rzecznych i ich wysoczyznowego otoczenia,
- rekultywacja ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, struktur litogenicznych zdegradowanych antropogenicznie,
- zachowanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w najmniej przekształconych antropogenicznie zlewniach podstawowych,
- utrzymanie lub przywrócenie warunków hydrograficznych umożliwiających rozwój naturalnych siedlisk,
- roślinnych poprzez odpowiednie ukierunkowanie melioracji,
- poprawa obecnego stanu jakościowego wód powierzchniowych,
- utrzymanie lub przywrócenie stanu atmosfery oraz warunków akustycznych zapewniających właściwe,
- warunki życia ludzi, funkcjonowania przyrody ożywionej i przetrwanie dóbr kultury materialnej,
- zachowanie specyfiki florystycznej BPK związanej z dużym zróżnicowaniem siedlisk (zwłaszcza poddanych wpływowi rzeki Drwęcy),

- zachowanie wszystkich typów siedlisk florystycznych i utrzymanie populacji gatunków zagrożonych na poziomie pełnej odnawialności,
- objęcie ochroną prawną florystycznych stanowisk gatunków chronionych i rzadkich,
- utrzymanie pełnej różnorodności fitocenozy zgodnych z naturalną dynamiką siedlisk,
- zachowanie podstawowych procesów ekologicznych,
- ochrona zbiorowisk roślinnych zagrożonych wyginieciem w skali kraju ze względu na zanikanie,
- właściwych dla nich siedlisk – dotyczy to głównie roślinności torfowisk,
- przywrócenie naturalnego składu gatunkowego i struktury wiekowej drzewostanów w lasach,
- utrzymanie potencjału produkcyjnego siedlisk leśnych i nieleśnych,
- zwiększenie powierzchni naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk wzdłuż brzegów zbiorników wodnych i cieków,
- ochrona różnorodności siedlisk warunkujących bogactwo fauny,
- utrzymanie naturalnej różnorodności gatunków zwierząt w ich siedliskach,
- utrzymanie lub przywrócenie liczebności populacji wszystkich gatunków na poziomie zapewniającym ich odnawialność.

2. Cele ochrony krajobrazu:

- zachowanie krajobrazów rynien polodowcowych oraz doliny rzecznej (Drwęcy) o cechach zbliżonych do naturalnych,
- zachowanie kompleksów leśnych w całej różnorodności krajobrazowej, zwłaszcza krajobrazów leśno-wodno-torfowiskowych,
- kształtowanie krajobrazów terenów osadnictwa i turystyki,
- zachowanie wnętrza i otwarcie widokowych o szczególnych walorach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego jak i w krajobrazie kulturowym,
- zachowanie dotychczasowych proporcji powierzchniowych między obszarami leśnymi i nieleśnymi oraz ochrona terenów nieleśnych o dużych walorach krajobrazowych: ekosystemów bagiennych, torfowiskowych, łąkowych i innych półnaturalnych.

3. Cele ochrony środowiska kulturowego:

- zachowanie tożsamości kulturowej i ciągłości historycznej regionu,
- utrzymanie charakterystycznych cech przestrzennych środowiska kulturowego Parku,
- wyeksponowanie wartości zasobów dziedzictwa kulturowego,
- harmonijne kształtowanie przestrzeni w powiązaniu z elementami środowiska kulturowego,
- harmonizowanie elementów środowiska kulturowego i przyrodniczego Parku oraz jego otoczenia.

Obszar włączony w granice Brodnickiego Parku Krajobrazowego obejmuje południową i południowo-wschodnią część gminy Biskupiec. Na terenie Parku występują jeziora Prątnia, Łąkorz, Głowińskie, Płociczno, Płociczenko, Pawłówko, Łąkorz, Partęczyny Wielkie, Kociołek, Okonek i zwarte kompleksy leśne.

5.5 POMNIKI PRZYRODY

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie Gminy Biskupiec znajduje się 22 pomniki przyrody, w tym skupiska oraz pojedyncze okazy drzew.

Tabela 7. Wykaz pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, znajdujących się na terenie Gminy Biskupiec

POMNIKI PRZYRODY				
L. p.	Nr rejestru.	Nazwa obiektu (Obwód [cm] Wys. [m])	Lokalizacja	Rok uznania
1	9	dąb „Kubuś” (4,44; 16)	w. Wielka Tymawa-w parku	1954 r.
2	186	lipa drobnolistna (3,4; 22)	w. Babalice-w parku	1985
3	187	dąb szypułkowy (3,9; 23)	w. Sędzice-w parku	1985
4	208	skupienie 2 drzew: lipa drobnolistna (7,7; 32) kasztanowiec (3,7; 30)	w. Łąkorek-w parku	1986
5	229	skupienie 2 drzew: sosna pospolita (2,62; 22) buk pospolity (2,31; 24)	L-ctwo Grabiny	1988
6	273	skupienie 3 dębów (3,8 – 4,2; 23 – 25)	przy b. Kościele ewangelickim w Biskupcu Pomorskim	1993
7	274	buk pospolity (4,36; 25)	w. Wielka Tymawa- w parku	1993
8	275	jawor (3,25; 24)	w. Wonna- w parku	1993
9	330	6 żywotników zachodnich (1,52 – 2,30; 20 – 24)	L-ctwo Krotoszyny, oddz. 41m	1994
10	331	skupienie 2 drzew: lipa drobnolistna (4,75; 23) brzoza brodawkowata (2,75; 23)	L-ctwo Krotoszyny, oddz. 1 h, nad jez. Trupel	1994
11	332	dąb (3,2; 33)	L-ctwo Krotoszyny, oddz. 3 b, nad jez. Trupel	1994
12	333	skupienie 12 drzew: 2 wiązy szypułkowe (2,58 – 4,12; 22-24) dąb szypułkowy (3,29; 22) 4 klony zwyczajne (2,58 – 3,15; 20 – 28) lipa drobnolistna (2,95; 24) 2 graby pospolite (2,01 – 2,9; 19 – 20) jawor (2,72; 24) topola biała (4,83; 32)	W parku w Łąkorku	1994

POMNIKI PRZYRODY				
L. p.	Nr rejestru.	Nazwa obiektu (Obwód [cm] Wys. [m])	Lokalizacja	Rok uznania
13	334	modrzew (2,64; 30)	L-ctwo Lipowa Góra, oddz. 197 t	1994
14	379	aleja 765 drzew: 707 dębów 43 lipy 2 jesiony klon (0,74 – 3,81; 18 – 35)	Przy drodze Biskupiec Pomorski- Piotrowicegranicą województwa	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 4 poz 22 z 1996 r. Rozp. Nr 7/96 Woj. Tor. z 06.02.1996 r.
15	380	klon srebrzysty (3,05; 18)	Przy polnej drodze SędziceMierzyn	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 4 poz 22 z 1996 r. Rozp. Nr 7/96 Woj. Tor. z 06.02.1996 r
16	381	skupienie 66 daglezi (1,51 – 2,30; 20-35)	N-ctwo Jamy, L-ctwo Lipowa Góra, oddz. 161a	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 4 poz 22 z 1996 r. Rozp. Nr 7/96 Woj. Tor. z 06.02.1996 r.
17	382	skupienie 6 modrzewi (2,15 – 2,87; 35 – 36)	L-ctwo Wąkop, oddz. 138 a i 138 c	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 4 poz 22 z 1996 r. Rozp. Nr 7/96 Woj. Tor. z 06.02.1996 r.
18	428	dąb szypułkowy (3,30; 18)	Przy Szkole Podstawowej w Biskupcu, przy ul. Grudziąckiej 28	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 34 poz. 288 z 20.11.1998 r. Rozp. Nr 33/98 Woj. Tor. z 09.11.1998 r.
19	429	Skupienie 9 drzew: 2 dęby szypułkowe (3,62; 20) (3,88; 22) 3 buki pospolite (3,0 – 3,2; 20) 3 lipy drobnolistne (3,11 – 5,04; 19 – 25) 1 buk pospolity (2,94; 20)	w. Czachówki, w parku	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 34 poz. 288 z 20.11.1998 r. Rozp. Nr 33/98 Woj. Tor. z 09.11.1998 r.
20	430	skupienie 4 dębów szypułkowych (3,32 – 4,28; 18 – 22)	w. Czachówki, przy drodze polnej w strefie ochrony parku zabytkowego	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 34 poz. 288 z 20.11.1998 r. Rozp. Nr 33/98 Woj. Tor. z 09.11.1998 r.
21	431	skupienie 3 drzew: 2 buki pospolite (3,5; 22) (3,97; 16) jawor (3,76; 18)	w. Czachówki, drzewa wchodzą w skład zadrzewień gospodarstwa rolnego	Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 34 poz. 288 z 20.11.1998 r. Rozp. Nr 33/98 Woj. Tor. z 09.11.1998 r.
22		Lipa drobnolistna (2,95 ; 24)	w. Lipinki – dz. Nr 271, „Lipiniana – Julianka”	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2010 r. Nr 50, poz. 851.

Źródło: https://www.gov.pl/web/rdos-olsztyn/rejestr-pomnikow-przyrody/Pomniki_przyrody_B_25_10_2021.docx oraz dane własne
Urzędu Gminy

5.6 ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe to fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe i estetyczne. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu

naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych.

Na terenie gminy Biskupiec występują dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

- ⇒ **Oz Tymawski** – utworzony 15 sierpnia 2009r. na mocy Rozporządzenia Nr 100 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego "Oz Tymawski". Powierzchnia 14,38 ha. Szczególnym celem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu wału ozowego porośniętego drzewostanem mieszanym.
- ⇒ **Las Słupnicki** - utworzony 15 sierpnia 2009r. na mocy Rozporządzenia Nr 98 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego "Las Słupnicki". Powierzchnia 1.37 ha. Szczególny cel ochronny - zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych kompleksu leśnego, położonego nad rzeką Młynówką, osłaniającego późnośredniowieczne grodzisko.

5.7 UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie gminy Biskupiec występują 143 miejsca zakwalifikowane do ochrony jako użytki ekologiczne. Są to głównie tereny leśne i torfowiskowe o niewielkiej powierzchni.

- **Iwanki – Zgniłki** ustanowiony Uchwałą Nr XXXIV/311/10 Rady Gminy Biskupiec z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. Z 2010 r. Nr 50, poz.852) - ostoja chronionych gatunków roślin i zwierząt; Cel szczególny ochrony - ostoja chronionych gatunków roślin i zwierząt.
- **Bagna i oczka śródleśne Nadleśnictwa Jamy** ustanowiony rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Toruńskiego z dnia 15 maja 1998 (Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 16 poz. 88 z 1998 r.) - śródleśne tereny podmokłe i bagienne (śródleśne łąki i pastwiska oraz bagna i oczka wodne) w ilości 122. Ich powierzchnia wynosi przeważnie ułamek hektara, wyjątkowo kilkanaście hektarów. Cel szczególny ochrony - Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- **Śródleśne bagna na terenie Nadleśnictwa Brodnica** ustanowiony Uchwałą Nr XIX/210/16 Rady Gminy Biskupiec z dnia 21 kwietnia 2016 r. - śródleśne tereny podmokłe i bagienne (porośnięte wierzbą, olszą i brzozą) na terenie gminy w ilości 7. Cel szczególny ochrony - zachowanie bagien porośniętych wierzbą, olszą i brzozą zasługujących na ochronę jako pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.

5.8 LASY OCHRONNE

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych zidentyfikowanych według kryteriów HC VF (High Conservation Value Forests) adaptowanych do warunków Polski przez Związek Stowarzyszeń „Grupa Robocza FSC – Polska”.

Na terenie gminy Biskupiec nie występują lasy wodochronne i glebochronne, stanowiące jedną z kategorii lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

5.9 KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

W ramach korytarzy powinno się dążyć do:

- zalesienia terenów
- niewygradzania terenów otwartych rolnych i leśnych
- pozostawienie nieużytków oraz zadrzewień pośród gruntów rolnych
- zabezpieczenie przejść pod drogami lub nad drogami dla różnych gatunków zwierząt.

Dla terenu województwa Warmińsko-Mazurskiego (w tym także Gminy Biskupiec) został ustanowiony Regionalny system korytarzy ekologicznych ważny dla realizacji polityki przestrzennej województwa.

5.10 AUDYT KRAJOBRAZOWY

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości. Szczegółowy zakres audytu krajobrazowego określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Aktualnie na terenie województwa Warmińsko-Mazurskiego, zarząd województwa nie sporządził audytu krajobrazowego. Na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przygotowano natomiast opracowanie „Identyfikacja i ocena krajobrazów – metodyka oraz główne założenia”. Opracowanie zawiera szczegółową metodykę sporządzania audytu krajobrazowego, jak również metodykę charakteryzowania krajobrazów, ich oceny oraz identyfikowania ich zagrożeń i presji. Opracowanie omawia również, jak na podstawie zebranych danych i informacji wskazać najbardziej wartościowe krajobrazy (krajobrazy priorytetowe) oraz jak należy określać działania ochronne.

W sytuacji sporządzenia audytu krajobrazowego dla obszaru województwa Warmińsko-Mazurskiego, należy uaktualnić zakres przedmiotowego studium o założenia wynikające z audytu.

Podsumowując, Gmina Biskupiec posiada wiele cennych zasobów przyrodniczych. Występowanie obszarów ochronnych na terenie gminy wymusza konieczność uwzględnienia przyjętych zapisów ochronnych oraz wprowadzania nowych działań, ograniczających negatywne oddziaływanie antropogeniczne na środowisko.

---

6. RYS HISTORYCZNY I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Dziedzictwo kulturowe to zasób rzeczy nieruchomych i ruchomych wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, uznawany za godny ochrony prawnej oraz przekazania następnym pokoleniom, mający znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju społecznego i kulturalnego, upamiętniania wydarzeń historycznych, kultywowania poczucia piękna i wspólnoty cywilizacyjnej. W skład dziedzictwa kulturowego wchodzi zatem zabytki nieruchome i ruchome oraz dziedzictwo niematerialne przekazywane przede wszystkim za pomocą przekazu ustnego i tradycji.

Rys historyczny Gminy Biskupiec związany jest bezpośrednio z historią całej Warmii i Mazur oraz miejscowości leżących w jej granicach. Na terenie gminy spotykają się tradycje, zabytki i obyczaje należące do dawnych narodów zamieszkujących tejsze tereny w różnych epokach historycznych. Powyższe kwestie zostały opisane w poniższych punktach opracowania.

6.1 CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH MIEJSCOWOŚCI GMINY BISKUPIEC

Biskupiec

Biskupiec to wieś – siedziba gminy, pełni funkcje administracyjne, kulturalno - oświatowe, rolnicze, mieszkalne, turystyczno-rekreacyjne, handlowo-usługowe oraz produkcyjne. Usytuowane przy drodze wojewódzkiej nr 538. Obszar miejscowości Biskupiec należy do osad o zwartej miejskiej zabudowie. Biskupiec charakteryzuje przede wszystkim budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne oraz wielorodzinne.

Historia miasta

Miejscowość została założona w 1325 r. na terenie państwa krzyżackiego. W 1331r. miejscowości lokowano na prawie chełmińskim. Od 1339 r. do 1939 r. Biskupiec posiadał prawa miejskie. Jego zabudowa urbanistyczna podobnie jak w Prabutach, Suszu czy Iławie była regularna, z tym tylko, że rynek biskupiński miał kształt prostokąta o wymiarach 80 na 60 metrów. Dwie główne ulice wychodziły z jego rogów, trzecia z boku. Polonizacja miasta rozpoczęła się na początku XV w. i związana była z wyludnieniem spowodowanym przez wojny polsko-krzyżackie tego okresu. Położenie na granicy z ziemią chełmińską, należącą od 1466 r. ponownie do Polski, sprawiło, że chociaż reformację wprowadzono w Biskupcu w 1540 r., miasto zostało nazwane w dokumencie z 1613 r. „prawie zupełnie papieskim”, a w 1625 r. „w połowie katolickim”. W 1871 r. Biskupiec otrzymał własną stację kolejową na wybudowanej w odległości 2,5 km od miasta strategicznej linii kolejowej Toruń-Wystruć. Traktat Wersalski wytyczył granicę polsko-niemiecką na rzece Osie, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta. Samo miasto zostało wyznaczone również jako terytorium plebiscytowe. W ramach przeprowadzonego 11 lipca 1920 r. plebiscytu narodowościowego w Prusach Wschodnich. Odcięte od stacji kolejowej miasto otrzymało w 1925 r. nowe połączenie z Kisielicami. W 1945 r. Biskupiec doznał ciężkich zniszczeń (60%) podczas zajmowania przez wojska radzieckie. Miasto zostało przekazane Polsce, jego ludność wysiedlona do Niemiec i zastąpiona polskimi przesiedleńcami. Zrujnowany Biskupiec nie został przez polską administrację zakwalifikowany do rzędu miast, zaś jego centrum pozostało nie odbudowane. W 1969 r. zamknięto, zaś w 1974 r. ostatecznie rozebrano połączenie kolejowe z Kisielicami. W latach 1975-1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa toruńskiego.

Dominanty w strukturze przestrzennej:

- Kościół parafialny p.w. św. Jana Nepomucena i Matki Boskiej Różańcowej;
- Część zabudowy mieszkalnej;
- Ratusz, w którym ma siedzibę Urząd Gminy;

- Układ urbanistyczny z pozostałościami dawnej zabudowy z 1-poł. XVIII w.; z kościołem ewangelickim i murami;
- Pozostałości gotyckich murów miejskich.

Biskupiec odznacza się posiadaniem wielu **obiektów zabytkowych**. Należą do nich:

- KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JANA NEPOMUCENA I MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ WRAZ Z TERENEM PRZYKOSCIELNYM OTOCZONYM MUREM.
- RATUSZ.
- POZOSTAŁOŚCI GOTYCKICH, OBRONNYCH MURÓW MIEJSKICH.
- UKŁAD URBANISTYCZNY Z POZOSTAŁOŚCIAMI DAWNEJ ZABUDOWY Z 1-POŁ. XVIII W., KOŚCIOŁEM EWANG. I MURAMI.
- DOMY NA UL. PIEKARSKIEJ I SZPITALNEJ
- KOŚCIÓŁ

Oprócz obiektów objętych ochroną prawną w miejscowości Biskupiec istnieje wiele obiektów znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Łąkorz

Wieś o liczbie ludności ok. 781. Miejscowość leży nad jeziorem o tej samej nazwie. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa toruńskiego. Miejscowość powstała prawdopodobnie w I połowie XIX wieku. W średniowieczu wieś była własnością zakonu krzyżackiego i należała pod względem administracyjnym do komturstwa radzyńskiego. Od 1899 Łąkorz został odrębnym obwodem duszpasterskim. Miejscowość została założona w 1320 r. na prawie chełmińskim jako wieś czynszowa Zakonu Krzyżackiego.

Kościół parafialny pod wezwaniem Świętego Mikołaja biskupa został wzniesiony w I połowie XIV wieku, w tym samym czasie założono parafię. W XVI wieku przeszły na własność Rzeczypospolitej. Od 1560 roku w powiecie michałowskim, od 1818 roku w powiecie lubawskim Odbywały się tu sądy ziemskie. W XVII wieku mimo nowego kościoła parafia Łąkorz staje się filią kolejnych parafii: Lipinki, Ostrowite, Skarlin. Od 1899 roku Łąkorz został odrębnym obwodem duszpasterskim, a 9 lutego 1914 r. na powrót erygowano samodzielną parafię.

Do 1954 roku istniała gmina Łąkorz. Dawna gmina wiejska istniejąca w latach 1934-1954 w woj. pomorskim/olsztyńskim (dzisiejsze woj. warmińsko-mazurskie). Siedzibą gminy był Łąkorz. Gmina zbiorowa Łąkorz została utworzona 1 sierpnia 1934 roku w powiecie lubawskim w woj. pomorskim (II RP) z dotychczasowych jednostkowych gmin wiejskich: Gaj, Lipinki, Łąkorz, Mierzyn, Osetno, Rywałdzik i Sumin (oraz z obszarów dworskich położonych na tych terenach lecz nie wchodzących w skład gmin). Po wojnie gmina znalazła się w woj. pomorskim (w 1950 roku przemianowanym na bydgoskie). 12 marca 1948 roku zmieniono nazwę powiatu lubawskiego na nowomiejski. 6 lipca 1950 roku gminę Łąkorz wraz z całym powiatem nowomiejskim przyłączono do woj. olsztyńskiego. Według stanu z dnia 1 lipca 1952 roku gmina składała się z 8 gromad. Gmina została zniesiona 29 września 1954 roku wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin. Jednostki nie przywrócono 1 stycznia 1973 roku po reaktywowaniu gmin, a z jej dawnego obszaru i z obszaru dawnej gminy Krotoszyny utworzono nową gminę Biskupiec.

Dominanty przestrzenne:

- Drewniane chaty wzniesione na początku XIX wieku (konstrukcja zrębowa) oraz zabudowa mieszkalna i gospodarcza murowana
- Kościół gotycki p.w. św. Mikołaja zbudowany w połowie XIV wieku
- Obiekty użyteczności publicznej: szkoła, poczta
- Wiatrak holenderski
- Kapliczki
- Cmentarze:
  - parafialny, rzymskokatolicki, z 1 ćwierci XX w. nieczynny
  - ewangelicki, z 2 połowy XIX w. nieczynny
  - ewangelicki (choleryczny), z 2 połowy XIX. Nieczynny

Obiekty zabytkowe:

- WIATRAK HOLENDERSKI
- KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MIKOŁAJA WRAZ Z CMNTARZEM PRZYKOŚCIELNYM

W miejscowości Łąkorz istnieją obszary, które ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno- przestrzenne, są obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Wśród obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców miejscowości Łąkorz wyróżnić należy szkołę (odział przedszkolny), boisko, Wiejski Dom Kultury oraz Muzeum Lokalne.

Bielice

Miejscowość leży na trasie linii kolejowej Toruń-Iława (stacja kolejowa w Bielicach nazywa się Biskupiec Pomorski). W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa toruńskiego. Miejscowość Bielice po raz pierwszy pojawia się w dokumentach z 1339r. Inne określenia nazwy wsi występujące w dokumentach to: Bielicz, Byelicze, Bielicze i niemieckie Bielitz. Powstanie i rozwój wsi związany jest głównie z majątkiem, którego pozostałości obecnie wpisane są do rejestru zabytków. W latach 1392-1405 mieścił się tu folwark zakonny należący do wójtostwa bratiańskiego.

Na początku lat 70-tych XIX wieku dobra liczyły ogółem 3413 morg, w tym: 2017 morg ziemi uprawnej, 377 morg łąk, 427 morg pastwisk, 229 morg lasów i 383 morgi wód. W dobrach znajdowała się również fabryka świec i mydła. W 1881 roku majątek przejęło Zachodniopruskie Prowincjonalne Towarzystwo Ziemskie. Około 1890 roku dobra liczyły ogółem 881 ha, w tym: ziemi ornej 508 ha, łąk 96 ha, lasów 58 ha, wód 98 ha. Na terenie majątku funkcjonowała gorzelnia i browar oraz prowadzona była hodowla opasów. W październiku 1902 roku na wniosek sędziego licytacyjnego majątek przejął Skarb Państwa Pruskiego. Zgodnie z postanowieniami traktatu wersalskiego, Bielice, będące pruską domeną państwową, stały się w 1920 roku własnością Skarbu Państwa Polskiego i pozostały w Zarządzie Dóbr Państwowych przez cały okres międzywojenny. W połowie lat 30-tych XXw., po parcelacji części gruntów - folwark, będący nadal własnością państwową i działający jako samodzielne gospodarstwo, liczył 100 ha. W okresie powojennym teren zajmowany przez dwór, park i zabudowania gospodarcze oraz przynależne grunty zostały podzielone między kilku właścicieli i użytkowników.

Dominanty przestrzenne:

- zespoły pałacowo - parkowe oraz dworsko - parkowe
- kolejowa wieża ciśnień
- dzieła hydrotechniczne jak młyny i mosty

Obiekty zabytkowe:

- PARK DWORSKI WRAZ Z CZĘŚCIĄ DAWNEGO PODJAZDU DO DWORU

Na terenie Bielic znajduje się Zespół Szkół. Przy szkole znajdują się boiska sportowe oraz hala sportowa, na których odbywają się wszystkie imprezy sportowe. W godzinach popołudniowych jest ona udostępniona dla wszystkich mieszkańców wsi.

Krotoszyny

Krotoszyny były początkowo niewielką osadą skupioną na terenach wokół pobliskiego jeziora. Pozostały obszar wsi porośnięty był lasem. Od 1325 roku wieś należała do komturstwa dzieżgońskiego, w latach 1414 - 1438 wójtostwa bratiańskiego, następnie znalazła się w starostwie bratiańskim, w powiecie chełmińskim. Przywilej lokacyjny osadzie nadano w 1316 roku. W 1472 roku folwark krotoszyński stał się własnością królewską. W 1772 r. w wyniku I rozbioru Polski Krotoszyny znalazły się w granicach państwa pruskiego. W okresie międzywojennym (1920 - 1939) w Krotoszynach istniała trzyklasowa katolicka szkoła podstawowa. W czasie II wojny światowej budynek szkoły uległ częściowemu zniszczeniu, a jego odbudowę rozpoczęto po 1945 roku. W 1946 roku w byłym budynku straży granicznej rozpoczął działalność Urząd Gminy Krotoszyny. Następnie budynek został zaadaptowany na

ośrodek zdrowia i przedszkole. W Krotoszynach funkcjonował posterunek milicji obywatelskiej, biblioteka publiczna, świetlica wiejska.

Obszar miejscowości Krotoszyny należy do osad o zwartej zabudowie w formie ulicówki rozlokowanej wzdłuż drogi. Krotoszyny należą do miejscowości, w których na przestrzeni lat układ przestrzenny został zaburzony. Część zabudowy mieszkalnej zachowała częściowy charakter historyczny: bryła, kształt dachu.

Dominanty przestrzenne:

- kościół,
- zwarta zabudowa mieszkalna.

W miejscowości Krotoszyny znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Sprzyjają one nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Zabudowa usługowa i mieszkalna w przeważającej części usytuowana jest w centrum miejscowości. W obrębie tego właśnie obszaru skupia się główne życie miejscowości. W miejscowości funkcjonuje i działa Ochotnicza Straż Pożarna. Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej wpływa pozytywnie na integrację środowiska lokalnego.

Lipinki

Miejscowość leży przy granicy z województwem kujawsko-pomorskim, na trasie kolejowej Toruń-Olsztyn. W latach 1975-1998 miejscowość położona była w województwie toruńskim. Lipinki powstały w okresie podbojów krzyżackich w I poł. XIV w. W 1580 r. wieś nazywała się Lipink, później Lipieńki. Obecna nazwa ukształtowana została dopiero w XVIII w. Historia Lipinek sięga czasów średniowiecza. W średniowieczu wieś była własnością zakonu krzyżackiego i podlegała komturstwu radzyńskiemu. Podczas wojny polsko-krzyżackiej w 1414 roku wieś doszczętnie została zniszczona, ocalał tylko kościół. W 1466 r. wieś włączono do Korony Polskiej jako część starostwa radzyńskiego. W 1959 r. wieś została zelektryfikowana. Obszar miejscowości Lipinki należy do osad o zwartej zabudowie w formie ulicówki rozlokowanej wzdłuż drogi.

Dominanty przestrzenne:

- kościół,
- zwarta zabudowa mieszkalna.

W miejscowości Lipinki znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Są to przede wszystkim kościół parafialny gotycki, murowany oraz obiekty zlokalizowane w przeważającej części w centrum wsi.

Zmiany w wyglądzie tradycyjnych wsi Gminy Biskupiec

Zabudowa w miejscowości jest zwarta z liczną siecią ulic i dróg, które niestety wymagają natychmiastowego remontu, ponieważ są w złym stanie. W ostatnim okresie w regionach gminy obserwuje się rozwój jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej nie związanej z działalnością rolniczą. Zjawisko osiedlania się nowych mieszkańców ma wpływ na zmianę wyglądu tradycyjnej wsi. Pojawiają się domy w nowoczesnym stylu, które pod względem architektonicznym nie zawsze nawiązują do architektury danej wsi. Przy budowanych budynkach jednorodzinnych powstają ogrody z elementami małej architektury o charakterze rekreacyjnym, rzadziej natomiast podwórza i budynki gospodarcze.

6.2 PRAWNE ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH

Głównym aktem prawnym stanowiącym o ochronie zabytków jest ustawa z dnia 23 lipca 2003. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa definiuje pojęcie zabytku, zabytku archeologicznego, historycznego układu ruralistycznego, krajobrazu kulturowego itp.

Przez zabytek należy rozumieć nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej

epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochrona zabytków ma głównie na celu kontrolę stanu zachowania zabytków, przeciwdziałanie kradzieży, zapewnienie różnorodnych warunków umożliwiających trwałe zachowanie zabytków czy zapobieganie ewentualnym zagrożeniom, które mogłyby spowodować uszczerbek zabytków.

Ochronę zabytków sprawują organy administracji publicznej. Natomiast opiekę nad zabytkami sprawują właściciele lub posiadacze zabytków. Opieka w tym przypadku polega na zapewnieniu warunków do m. in. popularyzowania czy upowszechniania wiedzy o zabytku i jego znaczeniu dla historii i kultury, naukowym badaniu, dokumentowaniu zabytku, prowadzeniu prac konserwatorskich, prac restauratorskich itp. Ochronie i opiece podlegają zabytki nieruchome, zabytki ruchome i zabytki archeologiczne.

W dalszej części opracowania wskazane zostaną obiekty z terenu Gminy Biskupiec, które ujęto w gminnej ewidencji zabytków i w rejestrze zabytków.

6.3 WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTEKÓW I OBIEKTÓW ARCHEOLOGICZNYCH

Wykaz obiektów z obszaru Gminy Biskupiec ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków i obiektów archeologicznych stanowi aneks do niniejszego opracowania.

6.4 REJESTR ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA WARM.-MAZ.

Tabela 8. Wykaz obiektów ujętych w warmińsko-mazurskim rejestrze zabytków nieruchomych z terenu Gminy Biskupiec

L. p.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru z datą wpisu
1	Babalice	PARK KRAJOBRAZOWY	A-1554; 01.07.1984
2	Bielice	PARK DWORSKI WRAZ Z CZĘŚCIĄ DAWNEGO PODJAZDU DO DWORU	A-3979; 08.04.1997
3	Biskupiec Pomorski	kościół w północnej części miasta pomiędzy ulicami szkolną i kościelną	A-75; 22.08.1960
4	Biskupiec Pomorski	UKŁAD URBANISTYCZNY Z POZOSTAŁOŚCIAMI DAWNEJ ZABUDOWY Z 1-POŁ. XVIII W., KOŚCIOŁEM EWANG. I MURAMI	A-76; 20.04.1950
5	Biskupiec Pomorski	POZOSTAŁOŚCI GOTYCKICH, obronnych MURÓW MIEJSKICH	A-527; 22.08.1960
6	Biskupiec Pomorski, ul. Kwiatowa	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JANA NEPOMUCENA I MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ wraz z terenem przykościelnym otoczonym murem	A-3654; 31.12.1993
7	Biskupiec Pomorski, Rynek	RATUSZ	A-3049; 25.05.1990
8	Czachówki	PAŁAC	A-2268; 29.09.1987
9	Czachówki	DWOREK	A-2956; 14.12.1989
10	Czachówki	ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY (Z ZABUDOWĄ FOLWARCZNĄ)	A-4020; 21.11.1997
11	Lipinki	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. PIOTRA I PAWŁA WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1040; 29.07.1968

L. p.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru z datą wpisu
12	Łąkorek	PAŁAC	A-1745; 20.12.1986
13	Łąkorek	ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY (10 obiektów)	A-3866; 30.12.1995
14	Łąkorz	WIATRAK HOLENDERSKI	A-1318; 11.07.1980
15	Łąkorz	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MIKOŁAJA wraz z cmentarzem przykościelnym	A-1039; 29.07.1968
16	Łąkorz	CHAŁUPA WRAZ Z OTOCZENIEM W POSTACI ZIEMIANKI, PRZEDOGRÓDKA I PODWÓRZA GOSPODARCZEGO	A-4595; 11.06.2012
17	Osówko	PARK KRAJOBRAZOWY	A-1590; 09.09.1985
18	Ostrowite	PARK KRAJOBRAZOWY	A-1598; 01.10.1985
19	Ostrowite	ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY (9 OBIEKTÓW)	A-3933; 28.11.1996
20	Ostrowite	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JAKUBA Apostoła	A-581; 20.12.1964
21	Piotrowice	DWÓR Z PARKIEM	A-691; 19.11.1967
22	Piotrowice	kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	A-4560; 27.10.2010
23	Sędzice	PARK KRAJOBRAZOWY	A-1553; 01.07.1984
24	Szwarcenowo	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MIKOŁAJA WRAZ Z CMEN TARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1067; 02.08.1968
25	Wardęgowo	KAPLICA p.w. Niepokalanego Serca MP - sanktuarium MB Wardęgowskiej z NAJBLIŻSZYM OTOCZENIEM W PROMIENIU 50 - 100M.	A-945; 07.06.1968
26	Wardęgowo	PARK KRAJOBRAZOWY	A-1589; 09.09.1985
27	Wardęgowo	DWÓR wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu 100 m.	A-946; 07.06.1968

Źródło: www.wuoz.olsztyn.pl/; dane pozyskane dnia 31.12.2022r.

6.5 REJESTR ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO

Tabela 9. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Biskupiec

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Nr działki	Nr stan. w miejscowości	Nr decyzji	Obszar AZP
1	Słupnica	gródek stożkowaty	c-045	22.02.2012	3010/3	st.I	IZAR. 6140.2.1. 2012,jn	29-50/26

Źródło: www.wuoz.olsztyn.pl/; dane pozyskane dnia 31.12.2022r.

6.6 ALEJE TYPOWANE DO OCHRONY

Tabela 10. Wykaz alei przydrożnych typowanych do ochrony

WALORYZACJA ALEI PRZYDROŻNYCH				
Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony	Uwaga
1	538N	Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo – Rozdroże – DK7/Węzeł Nidzica Południe	- Wielka Tymawa. – Bielice - Wawrowice – Nowe Miasto Lubawskie - Gralewo – Wierzbowo	Aleja typowana do ochrony jako element krajobrazu kulturowego
3	1236N	Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	odcinek Wlk. Tymawa – Sumin długości ok. 4 km	
4	1299N	granica województwa (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenewo – droga nr 1333N (Radomno)	odcinki: Łąkorek – Łąkorz (1,7 km, aleja jesionowa), Szwarcenewo – Wonna	

Źródło: Waloryzacja i program ochrony alei przydrożnych woj. warmińsko-mazurskiego oraz opracowanie własne

7. DEMOGRAFIA

Zagadnienia demograficzne

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień **31.12.2022** r. Gminę Biskupiec zamieszkiwało faktycznie **9 219** mieszkańców (tabela nr 11). Powierzchnia gminy zajmuje **242km²**, co przy obecnej liczbie mieszkańców daje gęstość zaludnienia około **38 osób/km²**. W porównaniu do lat poprzednich ogólna liczba ludności zmalała. Tendencja spadkowa utrzymuje się od roku **2019**, zarówno w mieście jak i na obszarach wiejskich.

Tabela 11 .Zmiany liczby ludności zamieszkującej gminę na przełomie lat 2019-2022

Rok/Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Ludność ogółem stan na 31.12	9 308	9 445	9 280	9219

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2020, Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2021, Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

Z danych własnych i prowadzonych ewidencji przez Gminę Biskupiec, zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach gminy kształtowała się według tabeli nr 12.

Tabela 12. Zmiana liczby ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Biskupiec w latach 2019-2022.

Lp.	Miejscowość	LATA			
		2019	2020	2021	2022
1.	Sędzice i Babalice	284	280	276	272
2.	Bielice	759	742	737	721
3.	Biskupiec	1853	1824	1790	1773
4.	Czachówki	276	272	264	263
5.	Fitowo	97	96	97	90
6.	Gaj	91	96	95	94
7.	Krotoszyny	701	713	707	710
8.	Lipinki	663	659	642	643
9.	Łąkorek	139	139	135	134
10.	Łąkorz	761	765	747	751
11.	Mierzyn	140	142	147	158
12.	Osetno	217	221	220	221
13.	Ostrowite	449	452	446	431
14.	Piotrowice	534	529	525	510
15.	Piotrowice Małe	95	95	94	95
16.	Podlasek	253	255	258	257
17.	Podlasek Mały	42	47	48	49

18.	Rywałdzik	169	168	162	159
19.	Słupnica	334	331	334	329
20.	Sumin	173	167	164	168
21.	Szwarcenowo	563	564	548	560
22.	Wardęgowo	122	121	114	121
23.	Wielka Tymawa i Osówko	325	315	315	287
24.	Wielka Wólka	103	102	102	102
25.	Wonna	277	279	280	280

Źródło: Dane własne Urzędu Gminy Biskupiec

W większości sołectwach liczba ludności zmniejsza się. Największy spadek liczby ludności w 2022 roku w porównaniu do roku 2019 odnotowano w miejscowościach Biskupiec (80 osób), Bielice (38 osób), Wielka Tymawa i Osówka (38 osób), Piotrowice (24 osoby), Lipinki (20 osób). Niewielki przyrost naturalny w ostatnich 5 latach obserwowany jest w kilku miejscowościach gminy, z czego najwyższy w miejscowości Mierzyn (18 osób) i Krotoszyn (9 osób).

Tabela 13. Zmiany przyrostu naturalnego oraz liczby urodzeń i zgonów w latach 2012-2022

Rok/Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,96	0,43	-8,51	-4,60
Urodzenia na 1000 ludności	8,97	11,08	6,90	7,47
Zgony na 1000 ludności	9,93	10,65	15,41	12,06

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Poziom przyrostu naturalnego od 2019 roku (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) dla gminy systematycznie malał, osiągając w 2022 poziom -4,60. Największy spadek nastąpił w ostatnich dwóch latach tj. 2021-2022. Ujemny przyrost naturalny spowodowany jest zwiększeniem poziomu umieralności w gminie oraz zmniejszającą się liczbą urodzeń. Tendencja spadkowa liczby ludności w gminie może się utrzymywać, co jest zjawiskiem negatywnym, na skutek m.in. ogólnej zmiany modelu rodziny oraz odpływem młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich.

Tabela 14. Saldo migracji w Gminie Biskupiec na tle województwa warmińsko-mazurskiego

Rok	Gmina Biskupiec	Województwo warmińsko-mazurskie
	Saldo migracji Wskaźnik na 1000 ludności	
2019	-8,97	-2,60
2020	-2,04	-1,50
2021	-3,66	-1,80
2022	-6,40	-1,60

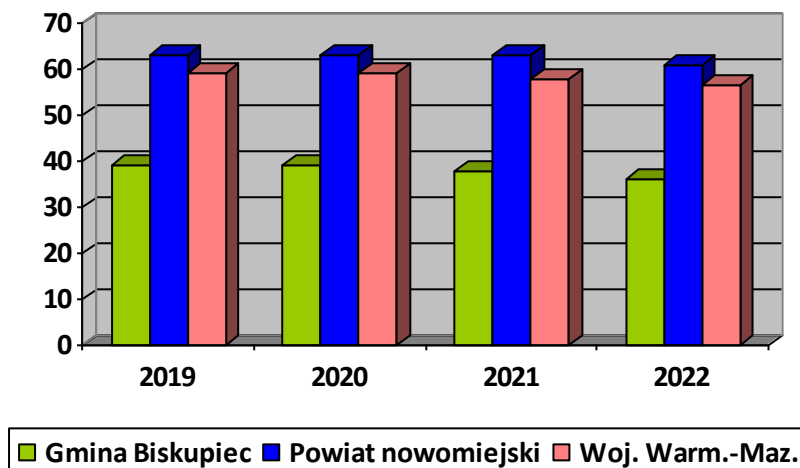
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Gmina Biskupiec podobnie jak województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się ujemnym saldem migracji, jednak dla gminy wskaźnik jest znacznie wyższy.

Gęstość zaludnienia w Gminie Biskupiec jest niższa niż w powiecie olsztyńskim i województwie warmińsko-mazurskim (wykres nr 2). Gęstość zaludnienia w województwie i powiecie utrzymuje się na stabilnym, niemal niezmiennym poziomie.

Wykres 2. Zmiany wskaźnika gęstości zaludnienia w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Migracje

Saldo migracji wewnętrznych (zameldowania i wymeldowania gminne), a także saldo migracji zagranicznych (wymeldowania za granicę i zameldowania z za granicy) było najwyższe w roku 2019 (tabela nr 15). Ludność odpływowa stanowiła większy udział niż ludność napływowa. Migracje wewnętrzne obejmują większą część niż migracje zagraniczne. Spowodowane jest to przenoszeniem się ludności młodej do większych ośrodków miejskich jak np. Nowe Miasto Lubawskie, Iława, Ostróda czy też Grudziądz. Najczęstszym powodem są względy ekonomiczne.

Od roku 2019 odpływ ludności do innych regionów kraju maleje co ocenia się pozytywnie.

Zróznicowana tendencja zmiany salda migracji w poszczególnych latach może być spowodowana, z jednej strony odpływem ludzi młodych do większych ośrodków miejskich, z drugiej zaś napływem ludności miejskiej w poszukiwaniu ciszy i wiejskiego krajobrazu, z dala od zgiełku dużego miasta.

Na ujemne saldo migracji w przypadku gminy Biskupiec ma również wpływ słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna, która utrudnia dojazd mieszkańców do większych ośrodków miejskich. Duże znaczenie w przypadku ujemnego salda migracji ma rolnicze przeznaczenie dużej części gminy. Ludność wyjeżdża do innych miejscowości w celu znalezienia lepszych warunków pracy, nauki i rozwoju oraz mieszkalnictwa. Część mieszkańców ze względu na przeważający udział rolnictwa w gospodarce gminnej, nie odnajduje właściwego zatrudnienia w innych sektorach, podejmuje zatem decyzje o migracji do innych regionów kraju.

Tabela 15. Zmiany wskaźnika salda migracji w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec

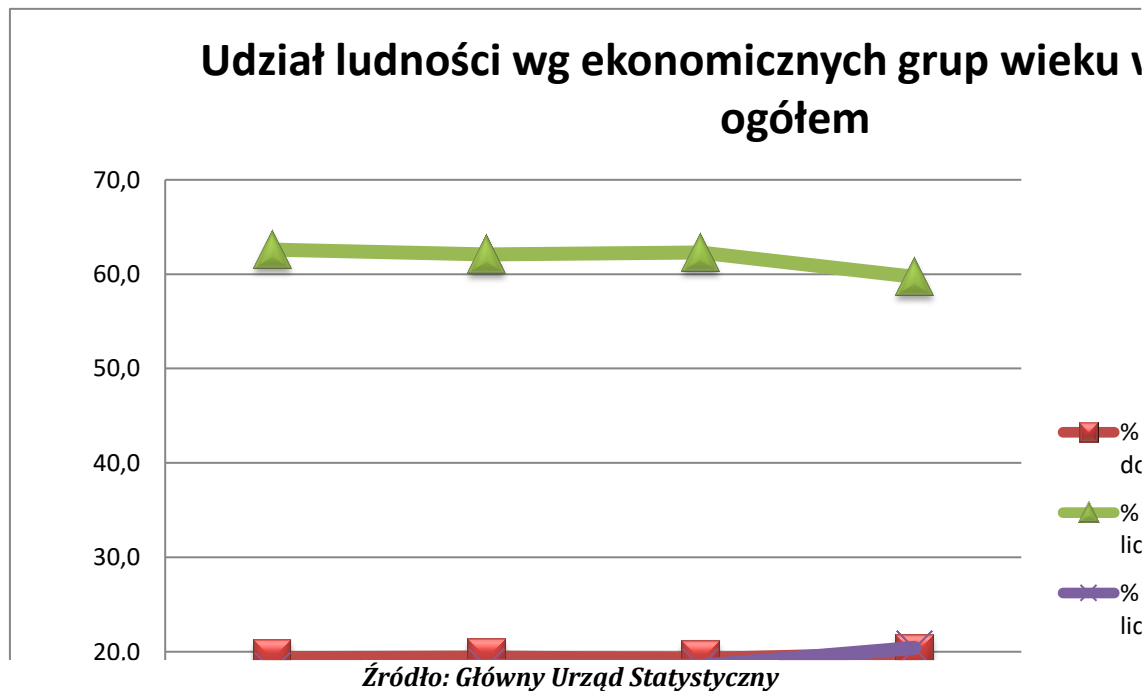
	2019	2020	2021	2022
Saldo migracji wewnętrznych	-85	-19	-39	-53
Saldo migracji zagranicznych	1	0	5	-3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Ekonomiczne grupy wieku

Zmiany liczby ludności pod względem podziału na ekonomiczne grupy wieku (ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym) w latach 2019-2022 ukazano na poniższym wykresie (wykres nr 3).

Wykres 3. Zmiany wskaźnika udziału ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w Gminie Biskupiec, w latach 2019-2022

W Gminie Biskupiec przeważającą grupę ekonomiczną ludności stanowi ludność w wieku produkcyjnym – w roku 2022 ok. 59 % ludności ogółem. W grupie tej obserwuje się tendencję spadkową od roku 2019. W ostatnich latach 2020-2022 odnotowano niewielki wzrost udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, co jest pozytywne. Systematycznie od 2019 roku wzrasta udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Od 2020 roku widoczny jest niemalże równy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku poprodukcyjnym.

Gmina Biskupiec podobnie jak województwo warmińsko-mazurskie i powiat nowomiejski charakteryzuje się podobną dynamiką zmian wskaźnika ekonomicznych grup ludności w liczbie ludności ogółem - spadek osób w wieku przedprodukcyjnym związany bezpośrednio ze zmniejszającą się liczbą urodzeń w ostatnich latach, oraz wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 16. Struktura ludności wg wieku w Gminie Biskupiec w porównaniu z sytuacją w powiecie nowomiejskim i województwie warmińsko-mazurskim

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU W GMINIE BISKUPIEC, POWIECIE NOWOMIEJSKIM I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM						
UDZIAŁ LUDNOŚCI WG. EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W % LUDNOŚCI OGÓŁEM						
Jednostka administracyjna	Przedprodukcyjnym		Produkcyjnym		Poprodukcyjnym	
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.
Woj. warm.-maz.	18,1	18,3	60,3	59,1	21,6	22,5
Powiat nowomiejski	20,3	20,9	60,7	58,9	19,0	20,2
Gmina Biskupiec	19,2	19,8	62,3	59,7	18,5	20,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Bezrobocie

Bezrobocie jest jednym z ważniejszych problemów województwa warmińsko-mazurskiego, gdzie stopa bezrobocia jest najwyższa w kraju. Problem ten dotknął szczególnie dotkliwie mieszkańców obszarów wiejskich, a jego skala świadczy o szczególnie trudnej sytuacji mieszkańców wsi na rynku pracy.

W roku 2022 w Gminie Biskupiec bezrobocie rejestrowane kształtowało się na poziomie:

- 410 osób ogółem, co stanowi 4,40 % ludności ogółem,
- 139 mężczyzn, co stanowi 1,67 % ogółu mężczyzn w gminie,
- 271 kobiet, co stanowi 2,73 % ogółu kobiet w gminie.

Dla porównania ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim wynosiła 41 069, z czego bezrobotni z Gminy Biskupiec stanowili ok. 0,99 % tej liczby. Zmiany liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na tle województwa przedstawia tabela 17.

Tabela 17. Zmiany liczby bezrobotnych w Gminie Biskupiec w porównaniu do sytuacji w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2019-2022

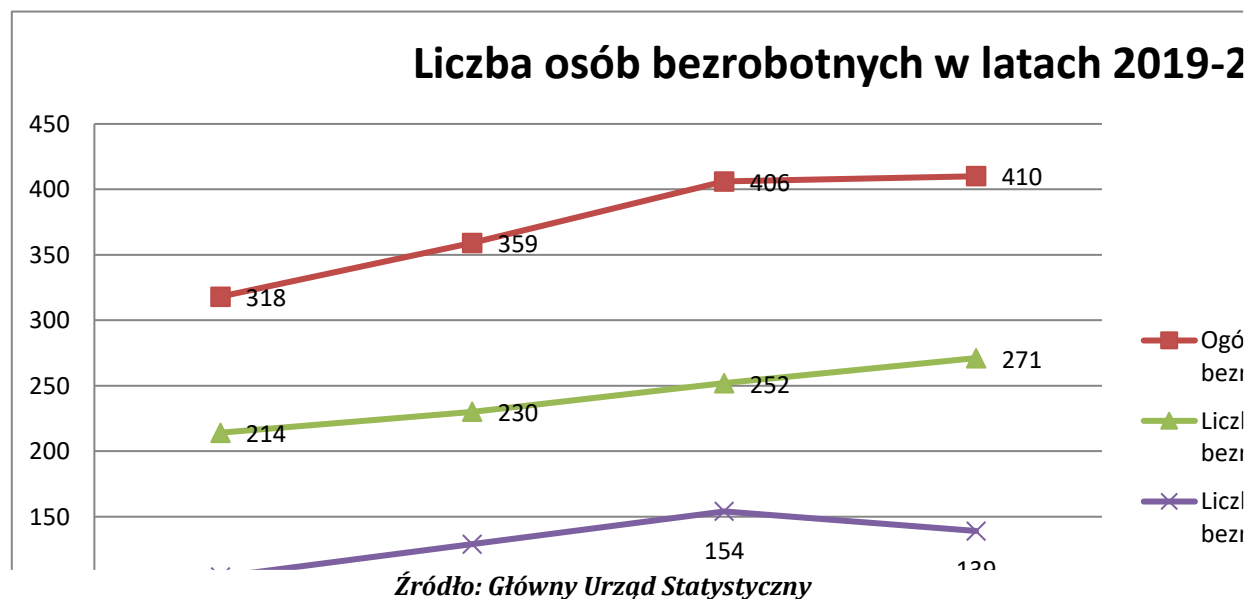
ROK	GMINA BISKUPIEC		WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	
	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI [LICZBA OSÓB]	UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM [%]	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI [LICZBA OSÓB]	UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM [%]
2019	318	5,5	45731	5,2
2020	359	6,2	51475	6,0
2021	406	7,1	42567	5,0
2022	410	7,9	41 069	5,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Negatywnym zjawiskiem jest zwiększanie się liczby osób bezrobotnych. Tendencja ta utrzymuje się od roku 2019, w porównaniu do którego wzrost nastąpił o 27,7%. Od 2019 roku w Gminie Biskupiec jest większy udział osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym niż w całym województwie.

Poniżej przedstawiono zmiany liczebności osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w latach 2019-2022.

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec

Od 2019 roku odnotowuje się duży wzrost liczby bezrobotnych. Większy wzrost obserwuje się wśród kobiet – 57 osób, wśród mężczyzn mniejszy – o 35 osób.

Prognoza

Podsumowując, w najbliższych latach w Gminie Biskupiec spadek liczby mieszkańców może wzrastać, co związane może być z odpływem ludności młodej do większych ośrodków miejskich oraz za granicę kraju. Za spadkiem ogólnej liczby ludności w gminie stoi zarówno ujemny przyrost naturalny jak i saldo migracji. Główną przyczyną odpływu ludności do innych regionów kraju jest poszukiwanie lepszych warunków pracy, często w sektorach gospodarki słabo rozwiniętych w gminie tj. usług, handlu, produkcji oraz nauki i techniki. Dotyczy to głównie ludności młodej w wieku produkcyjnym, którzy nie mogą znaleźć pracy w miejscu zamieszkania. Ponadto w gminie zauważalny jest brak wykwalifikowanych pracowników, posiadających specjalistyczne umiejętności. Ogromne znaczenie w ciągu najbliższych lat powinny mieć szkolenia zawodowe dla osób bez kwalifikacji, lub pragnących uzyskać dodatkowe kwalifikacje.

Tereny gminy stanowią w przeważającej części grunty rolnicze, gmina nie jest dobrze skomunikowana z głównymi ośrodkami wojewódzkimi, jednak posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. Określając zatem prognozę demograficzną czynniki zewnętrzne jak i wewnętrzne wskazują na utrzymywanie się tendencji spadku liczby ludności. Biorąc jednak pod uwagę prognozę długoterminową oraz podejmowane działania na skalę krajową w zakresie odwrócenia negatywnego trendu przyrostu naturalnego (programy i pomoc rządowa, unijna, aktywizacja społeczeństwa, rozwój gospodarki krajowej), a także na skalę gminy (modernizacja infrastruktury, aktywizacja mieszkańców, rozwój bazy turystycznej) można spodziewać się, że w dłuższym okresie czasu nastąpi zahamowanie spadku liczby ludności, a nawet jej stopniowy wzrost. W związku z tym niekorzystny trend spadku ogólnej liczby ludności może zostać odwrócony w dalszej perspektywie czasu.

W okresie najbliższym przewiduje się dalszy spadek liczby ludności młodej z przyczyn zarobkowych lub edukacyjnych oraz dalszy wzrost liczby osób pozostających bez zatrudnienia ze względu na trudną sytuację ekonomiczną na rynku i ciągle rosnącą inflację.

8. GOSPODARKA

Gmina Biskupiec ma charakter rolniczo - przemysłowy. Podstawową funkcją rozwoju gminy jest jednak rolnictwo.

W ostatnich latach w Gminie Biskupiec obserwowany jest wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Na koniec 2022r. na terenie gminy było zarejestrowanych w rejestrze REGON 716 podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowana większość z nich stanowiły podmioty prywatne – 96%. Załedwie 25 podmiotów zaliczało się do sektora publicznego. Największy wzrost podmiotów wg PKD nastąpił w zakresie działalności innych niż przemysł, budownictwo, czy rolnictwo. Gmina w ostatnich latach odnotowała także znaczący wzrost osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 – najwyższy wzrost nastąpił w latach 2019-2020, o 27 osób.

Liczba podmiotów z sektora publicznego w analizowanych latach 2017-2022 utrzymywała się na zbliżonym poziomie wahając się między 25 a 28. Liczba podmiotów zaliczonych do sektora prywatnego wzrosła w badanym okresie o 114 podmiotów.

Tabela 18. Zmiany liczby podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Biskupiec w latach 2017-2022

	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	604	615	645	669	692	716
w tym sektor publiczny	26	28	27	27	26	25
w tym sektor prywatny	577	587	618	642	666	691
Podmioty wg. PKD 2007 - ogółem	604	615	645	669	692	716
w tym rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	78	74	71	78	72	70
w tym przemysł i budownictwo	164	179	194	200	210	220
w tym pozostała działalność	362	362	380	391	410	426
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007	472	481	493	520	534	548

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Spośród podmiotów gospodarczych najmniej jest podmiotów prowadzących działalność rolniczą, leśną, łowiecką i rybacką. Nie mniej jednak większość obszarów gminy przeznaczona jest na działalność rolniczą (ok.62% powierzchni gminy to użytki rolne), która charakteryzuje się działaniem wielkoobszarowym, prowadzonym przez pojedyncze podmioty, lub też nie jest zarejestrowana, wykonywana na potrzeby samozaopatrzenia.

Spośród pozostałych rodzajów działalności najwięcej działalności na terenie gminy zarejestrowanych jest na:

- wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych,
- transport drogowy towarów,
- działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną,
- produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa,
- sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych,
- zakładanie stolarki budowlanej,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
- fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne.

W roku 2020 do urzędu gminy wpłynęło łącznie 183 wniosków, w tym 42 wnioski o założenie działalności, 77 wniosków o zmianę działalności, 29 wniosków o zawieszenie działalności, 12 wniosków o zmianę działalności, 23 wnioski o zakończenie działalności.

W roku 2021 do urzędu wpłynęło łącznie 156 wniosków, w tym 39 wniosków o założenie działalności, 62 wnioski o zmianę działalności, 14 wniosków o zawieszenie działalności, 7 wniosków o zmianę działalności, 34 wnioski o zakończenie działalności.

W roku 2022 do urzędu wpłynęło łącznie 198 wniosków, w tym 47 wniosków o założenie działalności, 90 wniosków o zmianę działalności, 23 wnioski o zawieszenie działalności, 10 wniosków o wznowienie działalności, 28 wniosków o zakończenie działalności. Poniższy wykres przedstawia dane w formie graficznej.

Poniższy wykres przedstawia liczbę wniosków złożonych przez pracowników Urzędu Gminy Biskupiec do CEIDG w latach 2020-2022.

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec z roku 2022

Gmina Biskupiec pod względem liczby osób prowadzących działalność gospodarczą zajmuje 3 miejsce w powiecie. Mniejszą liczbę wskaźnika odnotowano w gminie wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie i Grodziczno. Najwyższą liczbę osób prowadzącą działalność gospodarczą posiadają gmina miejska Nowe Miasto Lubawskie. W mieście udział w ogólnej liczbie ludności wynosi ponad 10%. Udział ludności prowadzącej działalność gospodarczą w Gminie Biskupiec jest na poziomie ok. 5%, co jest wartością jedną z najniższych. Należy mieć na uwadze, iż w gminach miejskich czy miejsko – wiejskich, przeważnie to miasto jest głównym miejscem lokalizacji działalności gospodarczej i usług, a nie teren wiejski. W miastach liczba działających podmiotów gospodarki narodowej może być większa z uwagi na większe zagęszczenie ludności, a co za tym idzie większe zapotrzebowanie na punkty usługowe służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców. W związku z powyższym wnioskować można że Biskupiec jako gmina wiejska na tle gmin sąsiednich, charakteryzuje się dobrym poziomem przedsiębiorczości mieszkańców.

Tabela 19. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Biskupiec w porównaniu do sytuacji w pozostałych gminach powiatu

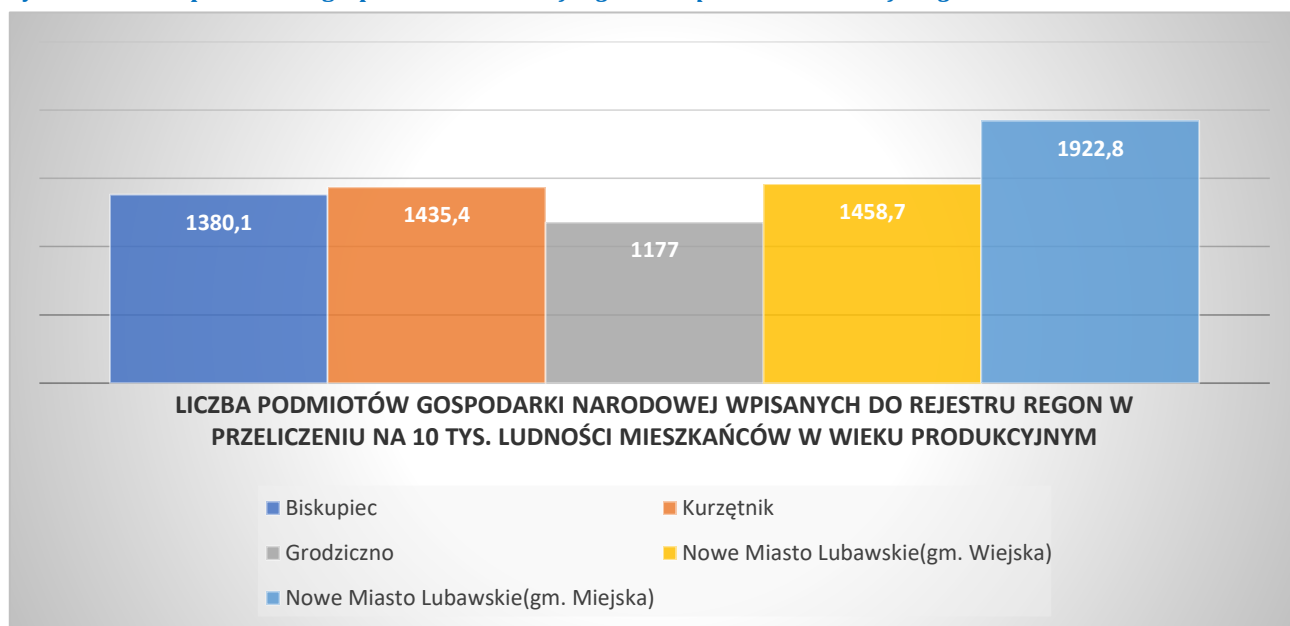
L. P.	GINA	OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (SEKTOR PRYWATNY)	UDZIAŁ OSOB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (SEKTOR PRYWATNY) W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI [%]
1	Biskupiec	548	5,94
2	Kurzętnik	592	6,40
3	Grodziczno	331	5,25
4	Nowe Miasto Lubawskie (gm. wiejska)	593	5,5

L. P.	GINA	OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (SEKTOR PRYWATNY)	UDZIAŁ OSOB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (SEKTOR PRYWATNY) W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI [%]
5	Nowe Miasto Lubawskie (gm. miejska)	848	10,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny i opracowanie własne

Gmina Biskupiec zajmuje 4. miejsce w powiecie pod względem liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności mieszkańców w wieku produkcyjnym (wykres nr 5) oraz 3. miejsce w klasyfikacji pod względem liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym (tabela nr 20).

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminach powiatu nowomiejskiego w 2022r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 20. Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej w gminach powiatu nowomiejskiego w 2022r.

L. P.	GINA	NOWO ZAREJESTROWANE PODMIOTY GOSPODARCZE W SEKTORZE PRYWATNYM
1	Biskupiec	78
2	Kurzętnik	62
3	Grodziczno	37
4	Nowe Miasto Lubawskie (gm. wiejska)	69
5	Nowe Miasto Lubawskie (gm. miejska)	73

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Biorąc pod uwagę zasoby gminy, jej walory krajobrazowe i środowiskowe, nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy powinny być związane z usługami i turystyką (wypełniając zwłaszcza lukę w dostępności bazy noclegowej i gastronomicznej). Istotny jest także rozwój gminy w pozostałych sektorach słabo rozwiniętych w gminie, ukierunkowanych zwłaszcza na młode osoby wchodzące na rynek pracy tj. nauka i technika, handel, produkcja. Rozwój działalności gospodarczej obok wzrostu lokalnej aktywności wpływa na zwiększenie dochodów uzyskiwanych z podatku od nieruchomości i pośrednio z udziałów w podatku od dochodów osobistych. Należałoby więc w najbliższych latach położyć większy nacisk na stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, głównie małych i średnich przedsiębiorstw.

9. TURYSTYKA

Atrakcje turystyczne na terenie Gminy Biskupiec

Gmina charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi oraz dużym potencjałem turystycznym. Na walory turystyczne składa się przede wszystkim wielorakość form w jakich występują wody powierzchniowe, znaczące zalesienie, urozmaicone ukształtowanie terenu, niskim poziom zaludnienia oraz urbanizacji, czyste powietrze, które to warunkują możliwość dobrego rozwoju różnorodnych form wypoczynku oraz rekreacji.

Do głównych atrakcji turystycznych zaliczyć należy:

- licznie występujące pomniki przyrody,
- osady, cmentarzyska, obiekty o własnej formie terenowej (grodziska, kurhany i umocnienia ziemne) oraz część punktów i śladów osadniczych o dużych walorach poznawczych dla całego regionu,
- obiekty i zespoły kulturowe wpisane do rejestru i ewidencji zabytków,
- bogata historia obszaru gminy,
- jeziora, lasy, strefy ochrony przyrody i rezerваты „Jezioro Karaś”, „Uroczysko Piotrowice”, „Łabędź” i „Kociołek”,
- szlaki rowerowe, piesze, wodne i przyrodnicze.

Tabela 21. Szlaki turystyczne przechodzące przez obszar Gminy Biskupiec

Oznaczenie szlaku	Przebieg trasy, opis	Długość szlaku
PIESZE		
Niebieski	Brodnica (Dworzec PKP) - jez. Niskie Brodno - Anielewo - jez. Łąki - jez. Sosno - jez. Mielwo - leśniczówka Rosochy - jez. Głowińskie - Ostrowite (stacja PKP)	29km
Zielony	Górzno - Grążawy - Tama Brodzka (stacja PKP) - jez. Bachotek - Strażym - Grzmięca - jez. Kurzyny - jez. Robotno - rezerwat "Okonek" - jez. Wielkie Partęczyny - jez. Małe Partęczyny - Łąkorz	56km
Zielony	Ostrowite - Rywałdzik - Płowęż - ... - Radzyń Chełmiński	32km
Żółty	proceed z Torunia doliną Drwęcy do Brodnicy i dalej. Tama Brodzka - jez. Bachotek - jez. Strażym - jez. Kochanka - jez. Zbiczno - leśniczówka Rytebłota - jez. Ciche - przesmyk pomiędzy jeziorami Sosno i Mielwo - Górale - Ostrowite - Osetno - Łąkorek - jez. Skarlińskie - ... - Radomno	160km
ROWEROWE		
-	Szlak PTTK; Iława - Katarzynki - Radomno - Lekarty - Skarlin - Biedaszek - Łąkorz - Granica z woj. kujawsko - pomorskim (45 km) - Brodnica - Golub Dobrzyń - Okonin - Toruń (162 km) - Iława - Katarzynki	45km + 117km
Czerwony	Szlak LGD; Biskupiec - Gaj - Łąkorz - Lipinki - Sędzice - Biskupiec	19km
Niebieski	Szlak LGD; Łąkorz - jez. Łąkorz - Łąkorek - Osetno kol. - Ostrowite - Wardęgowo - Łąkorz	18km

PRZYRODNICZE		
Szlak Strugi Brodnickiej	Brodnica, jezioro Niskie Brodno — osada Lisa Młyn, jeziora Wysokie Brodno, łąki, Popek, Czortek, Sosno, Mielwo, Głowińskie, Ostrowite	25km
Szlak Skarlanki	Tama Brodzka, jezioro Bachotek, Mostek Jadwigi, jeziora Skrzynka, Strażym, Kurzyny, Robotno, Stręzek, Okonek, Dębno, Wielkie Partęczyny, Łąkorek i Łąkorz	29km
WODNE		
Szlak jezior Pojezierza Brodnickiego	Główny szkielet szlaku stanowi rzeka Skarlanka, prawy dopływ Drwęcy, 50 km Pojezierza łącząca jeziora Bachotek, Strażym, Kurzyny, Robotno, Dębno i Partęczyny Wielkie. Możliwość szeregu przedłużeń: rzeką Cichówką na jeziora Zbiczo, Karaś i Ciche; do jeziora Partęczyny Małe, do jeziora Łąkorek.	50km

Poniżej zobrazowano charakterystyczne obiekty turystyczne w gminie Biskupiec.

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W.
 ŚW. JANA NEPOMUCENA I
 MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ
 W BISKUPCU**

Źródło: www.wikipedia.org.pl

RATUSZ W BISKUPCU

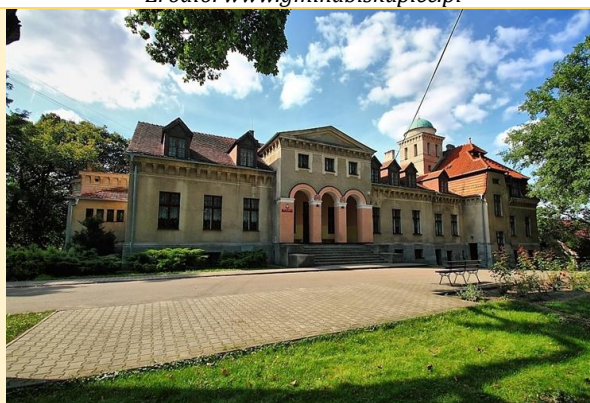
Źródło: www.gminabiskupiec.pl

**WIATRĄK HOLENDERSKI
W ŁĄKORZU**

Źródło: www.gminabiskupiec.pl

**ZESPÓŁ PAŁACOWO-
PARKOWY Z ZABUDOWĄ
FOLWARCZĄ**

Źródło: www.polskiezabytki.pl

Gmina Biskupiec ma słabo rozwiniętą infrastrukturę turystyczną. W Gminie nie funkcjonuje żaden hotel. Działa natomiast 9 obiektów oferujących noclegi, w tym prywatne kwatery i agroturystyki. Liczbę miejsc noclegowych dostępnych w gminie Biskupiec przedstawia poniższa tabela.

Na bazę gastronomiczną w gminie składa się zaledwie kilka obiektów, w tym głównie oferty gastronomiczne przy obiektach noclegowych.

W poniższej tabeli nr 22 podano liczbę turystycznych obiektów noclegowych oraz liczbę miejsc noclegowych w poszczególnych gminach powiatu nowomiejskiego.

Tabela 22. Turystyka w Gminie Biskupiec na tle turystyki w powiecie nowomiejskim

GMINY POWIATU NOWOMIEJSKIEGO	LICZBA TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH W VII 2022R.	LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W VII 2022R.
Biskupiec	1	56
Grodziczno	1	200
Kurzętnik	Brak danych	Brak danych
Nowe Miasto Lubawskie (gm. miejska)	1	84
Nowe Miasto Lubawskie (gm. wiejska)	Brak danych	Brak danych

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Gmina Biskupiec podobnie jak pozostałe gminy powiatu nowomiejskiego jest jednostką o mało rozwiniętej bazie turystycznej. W powiecie pomimo dużego potencjału i możliwości rozwoju turystyki, w tym agroturystyki jest mało obiektów oferujących noclegi i usługi gastronomiczne.

Region Warmii i Mazur

Gmina Biskupiec zlokalizowana jest w pobliżu dwóch większych, w miarę dobrze rozwiniętych ośrodków turystycznych – Ostródy i Grudziądza. Ponadto Biskupiec zlokalizowany jest wzdłuż jednej z głównych tras do Torunia. Bliskość tych ośrodków oraz malowniczy i wysoce atrakcyjny przyrodniczo charakter regionu może umożliwić zwiększenie liczby turystów i rozwój lokalnej agroturystyki. Gminę charakteryzuje atrakcyjne położenie wśród bogatych lasów, łąk i pięknych jezior. Takie położenie sprawia, że gmina jest idealnym miejscem do wypoczynku oraz uprawiania turystyki aktywnej, zwłaszcza wodnej i rowerowej. Dodatkowo bezpośrednia lokalizacja na trasie do Torunia, może być potencjałem do rozwoju turystyki konferencyjnej, a także biznesowej.

Poza tym gminę wyróżnia cisza i spokój, możliwość wypoczynku z dala od dużych ośrodków miejskich.

W powiecie nowomiejskim głównymi atrakcjami turystycznymi są:

- Muzeum Ziemi Lubawskiej - ze zbiorami etnograficznymi, sztuki ludowej, numizmatycznymi, archeologicznymi i historycznymi;
- Bazylika w Nowym Mieście Lubawskim - m.in. figura Matki Bożej Łąkowskiej, malowidła gotyckie, barokowe, gotycka grupa Dźwiganie Krzyża, gotycki nagrobek Kunona von Liebensteina, kaplica Działyńskich, renesansowe i barokowe ołtarze;
- zespoły dworsko – parkowe - znajdujące się w miejscowościach: Bielice, Czachówki, Lipinki, Łąkorek, Ostrowie i Wardęgowo;
- Jezioro Wielkie Partęczyny - akwen obfitujący w różnorodność ryb; tu odbywa się Międzynarodowy Spływ Kajakowy Drwęca – Wisła.

Gminę Biskupiec, tak jak i cały region warmińsko – mazurski wyróżnia piękno krajobrazu, wysokie zasoby przyrodnicze, w tym dziko występująca fauna i flora. Położenie w części kraju określanego jako Zielone Płuca Polski stanowi o wyjątkowości regionu i przynależności do jednych z najbardziej atrakcyjnych turystycznie obszarów, z czystym powietrzem, bogactwem i różnorodnością wód powierzchniowych, lasów oraz form ukształtowania terenu.

10. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Usługi

Siedziba Urzędu Gminy znajduje się w miejscowości Biskupiec. Wieś ta jest głównym ośrodkiem usługowym w gminie, dlatego też jego rola jest znacząca. W Biskupcu największe jest nagromadzenie obiektów usługowych - sklepy, punkty gastronomiczne i inne punkty usługowe. Jednym z większych sołectw oprócz Biskupca w gminie są Bielice i Krotoszyny, gdzie funkcjonują, szkoły podstawowe, oddziały przedszkolne, sklepy oraz obiekty noclegowe.

Oświata

Za realizację zadań z zakresu obsługi administracyjno-gospodarczej i finansowej szkół i przedszkoli odpowiada Wydział Oświaty Urzędu Gminy w Biskupcu. Przez Wydział obsługiwane są następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa Im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu
- Zespół Szkolno Przedszkolny w Szwarcenowie
- Szkoła Podstawowa Im. Jana Pawła II w Łąkorzu
- Zespół Szkolno Przedszkolny w Lipinkach
- Szkoła Podstawowa w Ostrowitem
- Zespół Szkół w Bielicach
- Publiczne Przedszkole w Krotoszynach

Liczba uczniów na terenie gminy Biskupiec kształtuje się następująco:

Tabela 23. Informacja o liczbie uczniów wg danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na dzień: 30 września 2022

Lp.	Nazwa jednostki	rok szkolny 2021/2022	rok szkolny 2022/2023
		liczba uczniów/dzieci	liczba uczniów/dzieci
1	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu	272	283
2	Zespół Szkolno Przedszkolny w Szwarcenowie w skład którego wchodzi:	102	107
	1) Szkoła Podstawowa w Szwarcenowie	83	86
	2) Publiczne Przedszkole w Szwarcenowie	19	21
3	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łąkorzu	118	113
4	Zespół Szkolno Przedszkolny w Lipinkach w skład którego wchodzi:	149	154
	1) Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Lipinkach	85	81
	2) Publiczne Przedszkole w Lipinkach	64	73
5	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	63	69
6	Zespół Szkół w Bielicach w skład którego wchodzi:	337	280
	1) Szkoła Podstawowa im. Wójta Kazimierza Tomaszewskiego w Krotoszynach	143	148
	2) Branżowa Szkoła I Stopnia w Bielicach	114	63
	3) Liceum Ogólnokształcące Służb Mundurowych w Bielicach	80	69

Lp.	Nazwa jednostki	rok szkolny 2021/2022	rok szkolny 2022/2023
		liczba uczniów/dzieci	liczba uczniów/dzieci
7	Publiczne Przedszkole w Krotoszynach	79	74
RAZEM		1120	1080

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

W 2022 r. w szkołach podstawowych z wyłączeniem publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie Gminy Biskupiec zostały zrealizowany program MEiN -dodatkowe zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej od 01 marca 2022 r. do 20 grudnia 2022 r. Program MEiN, w ramach którego prowadzono zajęcia logopedyczne i zajęcia korekcyjno – kompensacyjne usprawniające zaburzone funkcje u uczniów, a także zajęcia które miały na celu wyrównywanie braków edukacyjnych oraz rozwijanie zaburzonych relacji społecznych spowodowanych izolacją w czasie pandemii. Liczba dzieci, które zostały objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną wyniosła 897, a liczba zrealizowanych godzin z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej wyniosła 632.

Tabela 24. Liczba uczniów do dodatkowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z podaniem realizowanej liczby godzin wg danych za rok 2022

Nazwa	Liczba uczniów do dodatkowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Liczba godzin deklarowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu	250	127
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łąkorzu	94	63
Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	55	63
Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Lipinkach	85	63
Szkoła Podstawowa w Szwarcenowie	76	63
Szkoła Podstawowa im. Wójta Kazimierz Tomaszewskiego w Krotoszynach	143	127
Liceum Ogólnokształcące Służb Mundurowych w Bielicach	80	63
Branżowa Szkoła I Stopnia w Bielicach	114	63
RAZEM	897	632

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

Na terenie Gminy Biskupiec funkcjonują trzy Publiczne Przedszkola i dwa Przedszkola Niepubliczne, do których uczęszczają dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat zamieszkałe na terenie Gminy jak również poza nią. Dodatkowo funkcjonują oddziały przedszkolne przy szkołach

podstawowych do których uczęszczają dzieci w wieku 6 lat. Według Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na 30 września 2022 do przedszkoli o oddziałów przedszkolnych zostały przyjęte dzieci urodzone do marca 2019 (2,5 latki) i starsze do lat 6 w ilości:

1) Przedszkola:

- a) Publiczne Przedszkole w Krotoszynach istniejące od 2017 r. – 74 dzieci,
- b) Publiczne Przedszkole w Lipinkach istniejące od 2016 r. - 73 dzieci,
- c) Publiczne Przedszkole w Szwarcenowie istniejące od 2015 r.- 21 dzieci,
- d) Przedszkole Niepubliczne „Talencik” w Bielicach – 12 dzieci,
- e) Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Biskupcu – 26 dzieci.

2) Oddziały przedszkolne tzw. „Zerówki”:

- a) Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu - 34 dzieci,
- b) Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Szwarcenowie – 10 dzieci,
- c) Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łąkorzu – 21 dzieci,
- d) Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Ostrowitem – 14 dzieci.

Publiczne Przedszkola i oddziały przedszkole przy Szkołach Podstawowych z terenu Gminy Biskupiec posiadają łącznie 325 miejsca. Analizując liczbę zamieszkałych dzieci wg rocznika 2016-2019 z terenu Gminy Biskupiec do liczby posiadanych miejsc śmiało można stwierdzić, iż baza lokalowa przedszkolna jest wystarczająca. Przy znacznym wzroście zapotrzebowania istnieje możliwość utworzenia dodatkowych oddziałów w istniejących jednostkach oświatowych.

Stan techniczny bazy do nauczania, którą dysponują placówki oświatowe, jest w pełni zadowalający, jednakże szkoły i przedszkole muszą być na bieżąco modernizowane. Stan infrastruktury szkolnej przedstawia poniższe zestawienie:

GMINNA INFRASTRUKTURA SZKOLNA W 2022 R.

Lp.	Nazwa jednostki	Budynek*	Sala gimnastyczna*	Boisko*	Orlik*	Plac zabaw*	Inne budynki (proszę wymienić jakie)
1.	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
2.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Szwarcenowie	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE
3.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łąkorzu	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE
4.	Zespół Szkolno Przedszkolny w Lipinkach	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE
5.	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
6.	Zespół Szkół w Bielicach	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	siłownia wewnętrzna siłownia zewnętrzna
7.	Publiczne Przedszkole w Krotoszynach	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

Gmina Biskupiec organizuje dowóz dzieci do szkół i przedszkoli zgodnie zapisami art. 32, art. 39 oraz art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U.

z 2021 poz. 1082 z późn. zm.). Tak jak w latach poprzednich transport dzieciom, zgodnie z zawartą umową, zapewnia firma przewozowa GRAFI z Grudziądza.

Tabela 25. Liczba dzieci dowożonych wg stanu na dzień 30 września 2022 r.

Nazwa szkoły/ przedszkola	Ilość
Szkoła Podstawowa im. Mikołaj Kopernika w Biskupcu	129
Szkoła Podstawowa w Szwarcenowie w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szwarcenowie	33
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łąkorzu	59
Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Lipinkach w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Lipinkach	21
Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	30
Szkoła Podstawowa im. Wójta Kazimierza Tomaszewskiego w Krotoszynach w Zespole Szkół w Bielicach	64
Publiczne Przedszkole w Krotoszynach	5
RAZEM	341

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

Organizacja dowozu do placówek oświatowych prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego.

W 2022 r. z terenu Gminy Biskupiec dowożono uczniów niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy Zespole Szkół Rolniczych im. Heleny i Stanisława Sierakowskich w Kisielicach na podstawie Umowy - Porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Biskupiec a Powiatem Ławskim. Liczba uczniów dowożonych w roku szkolnym 2021/2022 wynosiła 21, a w roku szkolnym 2022/2023 – 20.

Poza tym podobnie, jak w przypadku placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Biskupiec, w roku szkolnym 2022/2023 Wójt Gminy Biskupiec zawarł umowę z rodzicem dziecka niepełnosprawnego w sprawie zwrotu kosztów dowozu własnym samochodem do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ławie.

Kultura i sport

Na terenie gminy funkcjonuje Biblioteka - Ośrodek Kultury. Placówka prowadzi działalność ukierunkowaną na potrzeby mieszkańców, oferując zajęcia w kółkach zainteresowań, klubach, udział w zespołach artystycznych czy też festynach i imprezach okolicznościowych.

Zadaniami realizującymi cele są:

- Prowadzenie klubów, kół zainteresowań, kursów obejmujących między innymi takie dziedziny jak: muzyka, plastyka, teatr, film, taniec, informatyka, sztuki walki, nauka gry na instrumentach muzycznych, karaoke, tenis stołowy a także warsztaty np. kulinarne, krawieckie, fotograficzne, manualno-artystyczne itp.;
- Organizacja różnorodnych imprez kulturalnych, cyklicznych i okolicznościowych o charakterze rozrywkowo - estradowym, sportowym, rekreacyjnym, oświatowym i publicystyczno – naukowym;
- Organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej, oświatowej i ekologicznej.
- Świadczenie usług kulturalnych, realizację imprez zleconych;
- Współpraca z innymi instytucjami kultury, placówkami oświatowymi i innymi.

Na terenie Gminy funkcjonuje także Filia Biblioteki Publicznej w Łąkarzu.

Na terenie Gminy Biskupiec zajęcia sportowe prowadzone są na dwóch obiektach sportowych Orlik – przy Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu oraz przy Zespole Szkół w Bielicach. Kompleks w Biskupcu został oddany do użytku w 2011 roku, natomiast w Bielicach w roku 2010. Orliki wyposażone są w boiska do piłki nożnej, wielofunkcyjne boiska do siatkówki, koszykówki i tenisa, zaplecze sanitarno - szatniowe dla korzystających z kompleksu, magazynek na sprzęt sportowy oraz pomieszczenie dla Animatora. Orliki są czynne od marca do listopada, w tym czasie prowadzone są zajęcia pozalekcyjne. Korzystanie z obiektów jest nieodpłatne. Obiekty posiadają regulamin, który określa zasady korzystania.

Organizacja regularnych zajęć, rozgrywek sportowych oraz imprez sportowo-rekreacyjnych to główne typy działań realizowane przez Animatorów, w których mogą brać udział osoby z różnych grup wiekowych. Zajęcia prowadzone na boiskach Orlik przeznaczone są zarówno dla osób młodych – dzieci i młodzieży w wieku od 9 lat, jak i dorosłych – do 60 lat. Z zajęć prowadzonych na Orlikach największym zainteresowaniem cieszy się piłka nożna, następnie tenis ziemny i koszykówka. W zajęciach chętnie uczestniczą uczniowie szkół, przy których znajdują się boiska. W ramach realizacji zajęć Animatorzy współpracują ze szkołami z terenu Gminy Biskupiec i lokalnym samorządem. Oprócz regularnych zajęć sportowych Animatorzy organizują turnieje w różnych dyscyplinach. W 2022r. najczęściej były organizowane turnieje w piłkę nożną i tenisa ziemnego.

Orlik to przede wszystkim miejsce spotkań i uprawiania sportu. Orliki, są miejscami o pozytywnym wpływie na życie mieszkańców. Na wsi i w mniejszych miejscowościach jest to często jedno z niewielu, nowoczesnych miejsc do uprawiania sportu na świeżym powietrzu, dlatego ważna jest organizacja zajęć na tych obiektach.

Na terenie gminy Biskupiec funkcjonują również inne boiska sportowe przy placówkach oświatowych w Krotoszynach, Ostrowitem, Szwarcenowie i Wonnice a także powstałe w 2018r. boiska w Lipinkach i Łąkorzu, z których głównie korzystają uczniowie szkół. W 2020r. został oficjalnie otwarty Stadion w Biskupcu.

Pomoc społeczna

Społeczno-ekonomiczne różnicowanie się społeczeństwa wywołuje wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. Funkcjonują również programy rządowe, mające na celu ochronę poziomu życia rodzin. Uwarunkowania ustawowe przesunęły pewne grupy osób z urzędów pracy, gdzie pobierały zasiłek dla bezrobotnych, do Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, które obejmują ich gwarantowanymi zasiłkami okresowymi. Najczęstszym powodem przyznawania pomocy w formie pieniężnej czy naturze jest obecnie trudna sytuacja materialna rodzin dotkniętych bezrobociem. Podobnie długotrwała choroba i niepełnosprawność to jedno z ważniejszych przyczyn objęcia pomocą społeczną. Istotnym problemem społecznym o trudnych do przewidzenia skutkach, jest uzależnienie się części rodzin korzystających z częstej pomocy i ztracanie własnej aktywności oraz przedsiębiorczości w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych i ekonomicznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu jest jednostką organizacyjną gminy Biskupiec utworzoną w celu realizacji zadań własnych i zleconych gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i innych ustaw.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby, możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia a także integracji ze środowiskiem.

Dokumentem wskazującym zadania w dziedzinie pomocy dla mieszkańców jest Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biskupiec na lata 2021-2027 przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/303/21 Rady Gminy w Biskupcu w dniu 2 grudnia 2021 r. Podstawą

prawną Strategii jest art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, iż jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Misją samorządu Gminy Biskupiec w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 jest poprawa jakości życia mieszkańców, wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie gminy osoby korzystające z pomocy społecznej to 726 mieszkańców z 266 rodzin. W porównaniu do roku 2021 liczba mieszkańców gminy spadła, zaś liczba osób objętych wsparciem GOPS wzrosła z 672 do 726. Poniższy wykres przedstawia procentową liczbę osób objętych pomocą społeczną w 2021 i 2022 roku w stosunku do ogółu mieszkańców gminy.

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

Głównym powodem przyznania pomocy w 2022 roku było ubóstwo, 54,1% rodzin było objętych pomocą z tego tytułu. Za osoby dotknięte ubóstwem uważa się osoby i rodziny, których dochód jest równy lub niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Pomocą z tytułu bezrobocia w roku 2022 objęte były 123 rodziny. Osoby w wieku aktywności zawodowej z tych rodzin charakteryzowały się niskimi kwalifikacjami zawodowymi, biernością na rynku pracy, brakiem dojazdu do potencjalnych pracodawców. Z ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy 46,2% stanowią rodziny, które dotknął ten problem. Stopa bezrobocia na dzień 31 grudnia 2022 r. w kraju wyniosła 5,2%, w województwie warmińsko-mazurskim 8,7%, w powiecie nowomiejskim 11,3%. W Gminie Biskupiec na ww. dzień 410 mieszkańców posiadało status osoby bezrobotnej, z czego 272 osoby stanowiły kobiety. Wśród osób bezrobotnych osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 60,5%, osoby bez kwalifikacji zawodowych 39,7%, osoby niepełnosprawne 8,5%. Kolejnymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba (112 rodzin), niepełnosprawność (103 rodziny), potrzeba ochrony macierzyństwa (58 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (49 rodzin). Względem roku 2021 największy wzrost odnotowano z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa – o 7, długotrwałej lub ciężkiej choroby – o 6, zdarzenia losowego – o 4.

Powody przyznania pomocy rodzinom i osobom w roku 2021 i 2022 przedstawiono poniżej:

Powód przyznania pomocy	Rok 2021		Rok 2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	141	320	144	325
Bezdomność	3	3	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	51	269	58	299
- w tym: wielodzietność	42	236	48	262
Bezrobocie	119	348	123	365
Niepełnosprawność	105	234	103	209
Długotrwała lub ciężka choroba	106	242	112	248
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	51	202	49	184
a. rodzinach niepełnych	32	102	29	86
b. w rodzinach wielodzietnych	19	105	18	91
Alkoholizm	20	30	23	37
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4	2	2
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	5	12

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

W roku 2022 wpłynęło 826 wniosków o udzielenie pomocy, do których pracownicy socjalni byli zobowiązani do przeprowadzenia wywiadów środowiskowych. Wywiady były podstawą do wydania decyzji administracyjnych, miały na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenia. Osobom i rodzinom podejrzanym o nadużywanie alkoholu oraz niewłaściwe wykorzystanie świadczeń udzielono pomocy w formie bonów żywnościowych oraz kart zakupowych, zarówno w roku 2021 i 2022 tą formą pomocy objęto 24 rodziny.

W roku 2022 ogółem ze świadczeń pieniężnych skorzystało 236 osób, zauważalny jest wzrost liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych w stosunku do 2021 roku. 234 rodziny korzystały ze świadczeń długotrwale. Ilość wydanych decyzji w sprawie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w zakresie pomocy społecznej w 2021 i 2022 roku przedstawia poniższy wykres.

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

W gminie Biskupiec funkcjonuje szereg programów, świadczeń i dodatków z zakresu pomocy społecznej, które mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Opieka zdrowotna

W gminie nie ma szpitala, ze specjalistycznej opieki zdrowotnej mieszkańcy korzystają głównie w Nowym Mieście Lubawskim. W gminie Biskupiec nie ma żłobka ani domu pomocy społecznej.

Opieka zdrowotna w gminie Biskupiec do dnia 31 sierpnia 2022r. opierała się o Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Biskupcu. W skład Zakładu wchodzi jednostki organizacyjne ambulatoryjnej opieki zdrowotnej :

- a) Gminny Ośrodek Zdrowia w Biskupcu
- b) Wiejski Ośrodek Zdrowia w Łąkorzu.

W związku z wnioskiem lekarzy zatrudnionych w SP ZOZ w Biskupcu o likwidację jednostki publicznej w celu dalszego działania ośrodka na zasadach placówki niepublicznej spowodowanej niedoborem lekarzy na rynku pracy i niebezpieczeństwem przerwania świadczeń na rzecz mieszkańców Rada Gminy Biskupiec podjęła Uchwale nr XXXVIII/367/22 z dnia 31 marca 2022r. w sprawie **likwidacji SP ZOZ w Biskupcu z dniem 31 sierpnia 2022r.**

Została zawarta umowa z podmiotem NORDICMED PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA w Biskupcu. Zgodnie z umową Dzierżawca zobowiązany został do tego aby, nieruchomości w Biskupcu i Łąkorzu wykorzystane były do kontynuacji działalności leczniczej prowadzonej do dnia 31 sierpnia 2022r. przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Biskupcu i Wiejskiego Ośrodka w Łąkorzu i udzielania przez Dzierżawcę świadczeń zdrowotnych oraz zapewnienia osobom korzystającym dotychczas w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Biskupcu i Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Łąkorzu ze świadczeń finansowych ze środków publicznych, nieprzerwane udzielenie tych świadczeń, bez istotnego ograniczenia ich dostępności, warunków udzielania i jakości na rzecz osób uprawnionych do nieodpłatnej opieki zdrowotnej.

Obszar działania ośrodka Zdrowia prowadzonego przez Dzierżawcę obejmuje co najmniej obszar gminy Biskupiec. Rodzaj świadczeń udzielanych w budynkach przez Dzierżawcę obejmuje świadczenie następujących usług :

1) Gminny Ośrodek Zdrowia w Biskupcu:

- a) poradnia podstawowej opieki zdrowotnej , 4 lekarzy
- b) gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, 2 pielęgniarki środowiskowo-rodzinne
- c) gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej, 1 położna środowiskowo-rodzinna
- d) gabinet pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, 1 pielęgniarka medycyny szkolnej
- e) gabinet zabiegowy, 1 pielęgniarka
- f) gabinet szczepień, 1 pielęgniarka
- g) poradnia neurologiczna, 1 lekarz neurolog i 1 pielęgniarka praktyki
- h) gabinet fizjoterapii, 1 mgr fizjoterapii i 1 osoba posiadająca tytuł licencjata w zakresie fizjoterapii.
- i) poradnia stomatologiczna, 4 lekarzy stomatologów i 1 asystentka stomatologiczna

2) Wiejski Ośrodek Zdrowia w Łąkorzu:

- a) poradnia podstawowej opieki zdrowotnej, 1 lekarz
- b) gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, 1 pielęgniarka środowiskowo-rodzinna
- c) gabinet pielęgniarki medycyny szkolnej, 1 pielęgniarka w środowisku nauczania i wychowania
- d) gabinet zabiegowy, 1 pielęgniarka praktyki.
- e) gabinet szczepień, 1 pielęgniarka szczepień.

Bezpieczeństwo publiczne

Gmina Biskupiec ma obowiązek zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego. W ramach tej ustawy Gmina nawiązała współpracę z lokalnymi służbami oraz wspiera działalność Ochotniczej Straży Pożarnej.

W gminie znajduje się Siedziba Rewiru Dzielnicowych Policji w Biskupcu. Gmina w zakresie bezpieczeństwa obsługiwana jest przez Powiatową Komendę Policji w Nowym Mieście Lubawskim.

Ochronę przeciwpożarową zapewniają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Na terenie Gminy Biskupiec funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, a są to:

- OSP Biskupiec - 36 członków zwyczajnych, 50 członków wspierających, 6 członków honorowych,
- OSP Krotoszyny - 34 członków zwyczajnych,
- OSP Łąkorz - 48 członków zwyczajnych,
- OSP Lipinki - 47 członków zwyczajnych, 3 członków wspierających, 5 członków honorowych,
- OSP Piotrowice - 25 członków zwyczajnych, 9 członków wspierających, 2 członków honorowych
- OSP Sumin - 20 członków zwyczajnych,
- OSP Wonna - 41 członków zwyczajnych, 2 członków honorowych,
- OSP Osetno - 23 członków zwyczajnych,
- OSP Gaj - 10 członków zwyczajnych.

Łącznie do OSP należy 284 członków zwyczajnych, w tym 258 mężczyzn i 26 kobiet. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych przeszkoleni są do udziału w akcjach:

- ratowniczo-gaśniczych w czasie pożarów,
- ratownictwa technicznego i drogowego,
- ratownictwa powodziowego i nadwodnego,
- ratownictwa chemicznego i ekologicznego,
- ratownictwa medycznego,
- ratownictwa wysokościowego,
- ratownictwa wodnego,
- poszukiwawczo-ratowniczych.

Trzy jednostki z terenu gminy należą do KSRG - Krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, a są to OSP Biskupiec, OSP Krotoszyny i OSP Łąkorz.

Tabela 26. Działania ratownicze Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2021r. i 2022r

Jednostka OSP	Pożary, wypadki drogowe, akcje powodziowe, wyjazdy gospodarcze, fałszywe alarmy itp.	
	2021	2022
OSP Biskupiec	123	177
OSP Krotoszyny	74	102
OSP Lipinki	32	70
OSP Łąkorz	35	77
OSP Osetno	2	23
OSP Piotrowice	6	33
OSP Sumin	9	10

Jednostka OSP	Pożary, wypadki drogowe, akcje powodziowe, wyjazdy gospodarcze, fałszywe alarmy itp.	
	2021	2022
OSP Wonna	9	19
OSP Gaj	0	0
Razem	290	511

Cmentarze

Na terenie gminy znajdują się cmentarze: 2 komunalne oraz 7 parafialnych, z czego 4 zostały wpisane do rejestru zabytków. Zarządcami cmentarzy są:

1. komunalnych – ZDU-Komunalka Sp. z o.o.;
2. parafialnych – proboszcz parafii, na której znajdują się cmentarz.

Dodatkowo na mocy porozumienia pomiędzy Gminą Biskupiec a Wojewodą pod opieką gminy Biskupiec, znajduje się mogiła zbiorowa z II WŚ, położona na cmentarzu parafialnym w miejscowości Łąkorz. Od 2022 r. do zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych dodano kolejną mogiłę indywidualną z okresu II wojny światowej, zlokalizowaną na terenie cmentarza parafialnego w Łąkorzu.

Cmentarze parafialne zlokalizowane są głównie w rezerwach terenowych parafii lub w parkach.

Tabela 27. Wykaz cmentarzy parafialnych zlokalizowanych na terenie Gminy Biskupiec

L. p.	Miejscowość	Nazwa
1	Krotoszyny	Cmentarz katolicki
2	Łąkorz	Cmentarz przykościelny, wpisany do rejestru zabytków woj. Warm.-Maz.
3	Ostrowite	Cmentarz katolicki
4	Szwarcenowo	Cmentarz przykościelny, wpisany do rejestru zabytków woj. Warm.-Maz.
5	Lipinki	Cmentarz przykościelny, wpisany do rejestru zabytków woj. Warm.-Maz.
6	Biskupiec	Cmentarz przykościelny, wpisany do rejestru zabytków woj. Warm.-Maz.
7	Wonna	Cmentarz parafialny

Źródło: Dane Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i dane własne Urzędu Gminy Biskupiec

11. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Wg danych Urzędu Gminy w Biskupcu (*Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022*) w ogólnej powierzchni gruntów gminy, podlegających opodatkowaniu (w tym również zwolnionych ustawowo z opłacania podatków), 62,89% stanowiły użytki rolne (grunty orne, grunty rolne zabudowane, grunty zadrzewione i zakrzaczone, użytki zielone, sady, rowy, grunty pod stawami), podlegające opodatkowaniu podatkiem rolnym 28,59% powierzchni gruntów stanowiły lasy, podlegające opodatkowaniu podatkiem leśnym oraz 8,52% pozostałe grunty i użytki, podlegające opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Zdecydowana większość gruntów zajmowana była przez rolników prowadzących gospodarstwa rolne. W oparciu o prowadzoną ewidencję podatkową, wg stanu na 31 grudnia 2022r. było ogółem : 1.018 gospodarstw, w tym gospodarstw prowadzonych przez osoby fizyczne: 1.001 oraz 17 gospodarstw prowadzonych przez osoby prawne. Obszarowo w poszczególnych grupach najliczniejszą grupę gospodarstw prowadzonych przez osoby fizyczne stanowiły gospodarstwa o powierzchni przekraczającej 15 ha (268 gospodarstw, wzrost w odniesieniu do roku 2021 o 26 gospodarstw), w gospodarstwach prowadzonych przez osoby prawne również najwięcej gospodarstw stanowiły gospodarstwa powyżej 15 ha (8 gospodarstw). Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie stanowiła 12,8141ha (w odniesieniu do osób fizycznych), co potwierdza zwiększenie średniej powierzchni w odniesieniu do roku 2021.

Szczegółowo z podziałem na poszczególne grupy -ilość i powierzchnia gospodarstw rolnych wg stanu na 31.12.2022r. przedstawiała się następująco:

Osoby fizyczne:

Grupa A –powierzchnia od 1 do 2 ha -254 gospodarstw (łączna pow. 341,5256 ha fiz.)
Grupa B –powierzchnia od 2 do 5 ha -183 gospodarstw (łączna pow. 558,6536 ha fiz.)
Grupa C –powierzchnia od 5 do 7 ha -66 gospodarstw (łączna pow. 374,6086 ha fiz.)
Grupa D –powierzchnia od 7 do 10ha -92 gospodarstw (łączna pow. 773,5761 ha fiz.)
Grupa E –powierzchnia od 10 do 15ha -138 gospodarstw (łączna pow. 1.692,2831 ha fiz.)
Grupa H –powierzchnia powyżej 15 ha -268 gospodarstw (łączna pow. 9.086,2556 ha fiz.)

Osoby prawne:

Grupa A –powierzchnia od 1 do 2 ha -3 gospodarstwa (łączna pow. 5,5825 ha fiz.)
Grupa B –powierzchnia od 2 do 5 ha -4 gospodarstwa (łączna pow. 24,0321 ha fiz.)
Grupa C –powierzchnia od 5 do 7 ha -0 gospodarstw (łączna pow. 0,0000 ha fiz.)
Grupa D –powierzchnia od 7 do 10ha -2 gospodarstwa (łączna pow. 102,4212 ha fiz.)
Grupa E –powierzchnia od 10 do 15ha -0 gospodarstwo (łączna pow. 0,0000 ha fiz.)
Grupa H –powierzchnia powyżej 15 ha -8 gospodarstw (łączna pow. 2.043,9312ha fiz.)

Łącznie **w roku 2022** było zarejestrowanych **2.329 podatników podatku rolnego**, w tym 2.301-to podatnicy będący osobami fizycznymi, 28-to podatnicy będący osobami prawnymi.

Podatek rolny w roku 2022, stanowił 20,45% dochodu ogólnego, liczonego łącznie z podatkiem od nieruchomości i podatkiem leśnym.

Charakterystyka możliwości rozwoju funkcji rolniczej na obszarze gminy

W gminie Biskupiec większość miejscowości charakteryzuje się dobrymi warunkami glebowymi dla rozwoju produkcji rolniczej. Ogólnie w gminie są dość dobre gleby, przeważają grunty III i IV klasy bonitacyjnej (stanowią około 85% użytków rolnych). W gminie skażenie gleb jest niewielkie, co przy optymalnym wykorzystaniu użytków rolnych stwarza możliwość eksportu znacznej ilości produktów nieprzetworzonych oraz poważniejszego rozwoju przemysłu rolno-spożywczego. W zakresie produkcji zwierzęcej dominuje chów i hodowla trzody oraz drobiu.

Struktura użytków rolnych w gminie, ukazuje znaczący rozwój produkcji rolnej. Charakteryzuje się ona następującymi cechami:

- W indywidualnych gospodarstwach rolnych dominują użytki w dobrej kulturze głównie w formie gruntów pod zasiewami;

- Minimalny udział sadów, gruntów ugorowanych, nieużytków oraz upraw trwałych;
- Łąki i pastwiska trwałe stanowią ok. 9% i są głównie wykorzystywane na potrzeby produkcji paszy objętościowej w produkcji zwierzęcej gospodarstw rolnych;

Wsie gminy Biskupiec charakteryzują się niskim udziałem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, co świadczy o tym, że rolnictwo jest główną funkcją gminy. Ważne jest zatem wspieranie i tworzenie warunków w celu rozwoju działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich. Istotne jest wspieranie powstawania nowych miejsc pracy w zawodach pośrednio powiązanych z rolnictwem oraz jego otoczeniem.

Rolnictwo

Funkcja rolnicza w gospodarstwach wieloobszarowych, które stanowią znaczną część obszaru gminy (30% wszystkich gospodarstw) jest istotna pod względem możliwości eksportu znacznej ilości produktów rolniczych, w tym głównie nieprzetworzonych, a także poważniejszego rozwoju przemysłu rolno-spożywczego.

Funkcja rolnicza w gospodarstwach małych stanowiących przeważającą część wszystkich gospodarstw, będzie miała perspektywy rozwoju jedynie w powiązaniu z pozarolniczą działalnością gospodarczą bezpośrednio (rolniczy handel detaliczny, przemysł rolno-spożywczy) i pośrednio związaną z rolnictwem - funkcja turystyczna, głównie agroturystyka, oferującą regionalne, ekologiczne produkty rolnicze.

---

12. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Lesistość

Lesistość gminy jest średnia. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2021 wynosiła 27,4%. Dla porównania lesistość województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 31,7 %. Grunty leśne w gminie zajmują 6779,30 ha, z czego 97% zajmują lasy. Właścicielem ponad 89 % ogólnej powierzchni lasów jest Skarb Państwa. Powierzchnia lasów zwiększa się w ciągu ostatnich dwóch lat ok. 0,74 ha.

Tabela 28. Powierzchnia gruntów leśnych w Gminie Biskupiec

Dane wg. stanu na 31.12.2021r.	Gmina Biskupiec
Grunty leśne [ha]	6779,30
W tym lasy [ha]	6 596,83
Grunty leśne – własność prywatna [ha]	704,36
Grunty leśne – własność Skarbu Państwa [ha]	6 059,91
Grunty leśne – własność gmin [ha]	15,03
Lesistość w %	27,40

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Większość kompleksów leśnych oraz jezior na terenie gminy stanowi obszar chronionego krajobrazu. Większość terenów leśnych jest w administracji Lasów Państwowych i należy do Nadleśnictwa Jamy, niewielki południowy obszar gminy należy do Nadleśnictwa Brodnica. Część lasów gminy Biskupiec uznane zostało za lasy ochronne. Istnienie tego typu ochrony na terenie lasów gminy Biskupiec w sposób zasadniczy wpływa na możliwości ich wykorzystania dla celów rekreacyjnych.

Lasy będące w zasobach Lasów Państwowych na terenie gminy są zarządzane głównie przez Nadleśnictwo Jamy.

Nadleśnictwo Jamy prowadzi gospodarkę leśną wg ustawowo określonych zasad:

- powszechnej ochrony lasów,
- trwałości utrzymywania lasów,
- ciągłości i zrównoważonego wykorzystania funkcji lasów,
- powiększania zasobów lasów.

W **Nadleśnictwie Jamy** dominują siedliska lasów mieszanych, rośnie na nich sosna pospolita z udziałem dębu szypułkowego i bezszypułkowego, niekiedy buka, świerka, ciekawostką florystyczną jest jarząb brekinia. Lasy mieszane w sposób naturalny sąsiadują z borami mieszanymi świeżymi, najliczniej rośnie tam sosna zwyczajna z niewielką domieszką dębu bezszypułkowego oraz brzozy. Znaczną powierzchnię zajmują także mieszane lasy liściaste, które należą do najbogatszych pod względem składu gatunkowego. Rosną w nich głównie: dąb szypułkowy, buk zwyczajny, lipa drobnolistna, klon jawor i klon pospolity, grab pospolity oraz bardzo rzadko dzika czereśnia, jabłoń płonka i dzika grusza. W dolinach rzek i strumieni występują siedliska lasów łęgowych i olsów jesionowych.

W lasach **Nadleśnictwa Brodnica** dominującym typem siedliskowym lasu jest las mieszany świeży. Najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem w lasach Nadleśnictwa Brodnica jest sosna pospolita, zajmująca 84% powierzchni leśnej oraz dąb rosnący na jej ponad 5%.

Struktura siedliskowa oraz w części wiekowa i status prawny lasów na terenie gminy są na ogół bardzo sprzyjające dla rozwoju turystyki.

Wykorzystanie surowca i przemysł leśny

Okolo 80 procent surowca z Nadleśnictwa Jamy przeznaczane jest do sprzedaży internetowej dla firm. Do sprzedaży tej trafia większość z puli drewna przeznaczonego dla firm. Kupują tu przedsiębiorcy, którzy już wcześniej byli klientami Lasów Państwowych i posiadają tzw. historię zakupów oraz firmy inwestujące w zwiększenie mocy produkcyjnych.

Około 15-20% surowca przeznaczana jest do sprzedaży detalicznej. Jest to drewno dla odbiorców indywidualnych, głównie opałowe, sprzedawane w kancelariach leśnictw lub w biurze nadleśnictwa, na podstawie cennika detalicznego.

Surowiec z Nadleśnictwa Brodnica przy swoim zróżnicowaniu gatunkowym i sortymentowym znajduje zainteresowanie nie tylko na rynku lokalnym, ale i na rynku klientów krajowych i zagranicznych (przemysł celulozowo-papierniczy, przemysł meblarski).

Przemysł leśny rozwinięty na terenie gminy oparty jest o przetwórstwo surowców lokalnych to jest: produkty rolne, drewno i surowce mineralne. Istniejące dobre uwarunkowania do rozwoju rolnictwa, względnie duża ilość lasów, pozwalają prognozować, że dalszy rozwój tej funkcji gospodarczej oparty będzie na dotychczasowych zasadach. Na terenie gminy funkcjonują tartaki i zakłady stolarskie.

Leśnictwo w gminie ma charakter głównie ochronno-hodowlany. Pozyskiwanie drewna wynika głównie z uintensywnienia zabiegów hodowlanych i wzrostu zapotrzebowania osób indywidualnych (rozwój zabudowy mieszkaniowej). Wysokie walory siedlisk leśnych w gminie nie są wykorzystywane dla celów turystyki aktywnej, w tym tras pieszo-rowerowych. Atut ten może sprzyjać zwiększeniu ruchu turystycznego w Gminie, przy zachowaniu wszelkich zasad ochrony i pielęgnacji siedlisk leśnych, w tym rozwój turystyki łowieckiej, która może wyróżnić gminę na tle regionu. Pozytywnym jest wzrost powierzchni lasów w ostatnich latach, pomimo wzrostu zapotrzebowania na surowiec.

---

13. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Struktura własności – grunty komunalne

Na koniec 2022r. w Gminie Biskupiec grunty komunalne stanowiły 340 ha całkowitej powierzchni. Zdecydowana większość tj. 98,8% z nich były to grunty będące w bezpośrednim zarządzie gminy. Grunty przekazane w użytkowanie wieczyste stanowiły ok 1,2 % gruntów komunalnych, zajmując 4 ha powierzchni gminy. W tabeli nr 29 przedstawiono szczegółową strukturę władania nad gruntami komunalnymi.

Tabela 29. Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania, stan na 31 grudnia 2022 r.

Powierzchnia	w ha	w %
ogółem	340	
• Grunty będące w bezpośrednim zarządzie gminy	336	98,8
<u>Grunty przekazane:</u>	4	1,2
• w użytkowanie wieczyste		
• w dzierżawę i użyczenie		

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Mieszkaniowy zasób gminny

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022r. - zasób mieszkaniowy Gminy Biskupiec stanowi:

- w budynkach będących własnością Gminy Biskupiec lub administrowanych przez Gminę Biskupiec - 80 lokali;
- w budynkach będących własnością wspólnot mieszkaniowych- 13 lokali.

Budynki, w których znajdują się mieszkania gminne w przeważającej części są budynkami sprzed 1945r. średni wiek tych budynków wynosi 90 lat, a stopień zużycia przekracza 60%. Nieco wyższy standard posiadają gminne lokale usytuowane w budynkach wspólnot mieszkaniowych, większość budynków zostało wybudowana po 1945r. lub są po kapitalnym remoncie. W 2018r. wybudowano nowe budynki komunalne w zabudowie szeregowej 8 budynków po 2 mieszkania.

Stopień wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje i urządzenia :

- a) instalacja wodociągowa - 100%
- b) centralne ogrzewania - 18%
- c) W.C. - 95%
- d) łazienka - 90%

Stan techniczny zasobu, w tym jego wiek oraz stopień zużycia wyznaczają potrzeby remontów bieżących i kapitalnych oraz modernizacji. Zdecydowana większość budynków wymaga modernizacji ze względu na ich wiek, ogólny stan techniczny i konieczność dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych. Podejmowane remonty zapewnia utrzymanie zasobu mieszkaniowego na zadowalającym poziomie technicznym.

Gminny zasób mieszkaniowy Gminy Biskupiec wymaga nakładów pieniężnych na wykonanie remontów oraz wyposażenie lub modernizację lokali w instalacje techniczne.

Budynki charakteryzujące się znaczącym zużyciem technicznym, należy zakwalifikować do rozbiórki lub wykreślić je z zasobu, co jest racjonalne ekonomicznie. Remonty takich obiektów są nieopłacalne finansowo, dlatego też prawidłowym rozwiązaniem oprócz rozbiórki jest sprzedaż budynków, z czego gmina osiągnęła by dodatkowe dochody na nabycie nieruchomości na cele socjalne lub jako lokale zamienne dla dotychczasowych użytkowników.

---

14. SYSTEM KOMUNIKACJI

14.1 TRANSPORT DROGOWY

Na terenie gminy Biskupiec znajdują się drogi zaliczane do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Obszar gminy powiązany jest z siecią dróg krajowych drogą wojewódzką nr 538. Droga ta wiąże dwie drogi krajowe nr 15 i 16, będącymi strategicznymi arteriami komunikacyjnymi dla województwa i regionu. Wskaźnik gęstości dróg twardych na terenie gminy jest dość wysoki na poziomie 72,9km/100km. Stan techniczny blisko 75% dróg gminnych jest niezadowolający, wymagający modernizacji i naprawy, 25 % dróg gminnych charakteryzuje się dobrym stanem technicznym. W związku z przeważającą liczbą dróg wymagającą modernizacji istotnymi problemami w zakresie drogownictwa dotyczącymi gminy są zatem :

- znaczący stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej;
- rosnący ruch drogowy;
- zmniejszające się bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- zagrożenia dla ruchu pieszych;
- ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych.

W niniejszym podrozdziale zamieszczono wykaz dróg przebiegających przez gminę - dróg wojewódzkich, dróg powiatowych i dróg gminnych o statusie drogi publicznym (tabele nr: 30-32).

Tabela 30. Wykaz dróg wojewódzkich na terenie Gminy Biskupiec

DROGI WOJEWÓDZKIE		
L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi wojewódzkiej
1	538	Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie -Uzdowo-Rozdroże – DK7/Węzeł Nidzica Południe

Źródło: <http://www.zdw.olsztyn.pl/>

Tabela 31. Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Biskupiec

L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi powiatowej	Kategoria
1	1234 N	Sumin – Babalice - Sędzice	L
2	1236 N	Wielka Tymawa – Łąkorz - Wawrowice	Z
3	1238 N	Gr. Woj. (Jabłonowo) – Rywałdzik - Wardęgowo	L
4	1271 N	Mierzyn - Rywałdzik	L
5	1273 N	Ostrowite – gr. woj. (Górale)	L
6	1279 N	Kisielice - Biskupiec	Z
7	1293 N	Biskupiec - Łąkorz	L
8	1299 N	Gr. woj (Brodnica)-Krotoszyny-Szwarcenowo- dr. Pow. Nr 1333 N	Z
9	1313 N	Łława –Karaś –dr.nr 1299 N (Wonna)	Z

Źródło: <https://www.e-bip.org.pl/zarzdrogpow/>

Tabela 32. Wykaz dróg gminnych publicznych na terenie Gminy Biskupiec

DROGI GMINNE PUBLICZNE		
L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi gminnej
1	180001 N	Piotrowiczki - Piotrowice
2	180002 N	Piotrowiczki - Piotrowice
3	180003 N	(Piotrowice Szlacheckie) - Piotrowice
4	180004 N	Piotrowice – gr. gm. (Goryń)
5	180005 N	Piotrowice – (do zabudowań)
6	180006 N	Piotrowice – (do zabudowań)
7	180007 N	Piotrowice - Słupnica
8	180008 N	Piotrowice – (do zabudowań)
9	180009 N	Słupnica – Piotrowice – dr. pow. nr. 1279 N
10	180010 N	dr. pow. nr. 1279 N (Piotrowice) – (do zabudowań)
11	180011 N	Biskupiec – dr. pow. nr. 1279 N
12	180012 N	dr. wojew. nr. 538 (Biskupiec) – dr. gm. nr. 180009 N
13	180013 N	Słupnica – gr. gm. (Goryń)
14	180014 N	Słupnica (zabudowania) – dr. gm. nr. 180013 N
15	180015 N	Słupnica (zabudowania) – dr. gm. nr. 180014 N
16	180016 N	Słupnica – Podlasek Mały
17	180017 N	Podlasek – dr. gm. nr. 180016 N
18	180018 N	Słupnica – dr. wojew. nr. 538
19	180019 N	Biskupiec – dr. pow. nr. 1293 N
20	180020 N	Biskupiec – dr. wojew. nr. 538 (Słupnica)
21	180021 N	Słupnica – dr. gm. nr. 180016 N
22	180022 N	Podlasek – Podlasek Mały
23	180023 N	Podlasek – gr. gm. (Wałdowo)
24	180024 N	Wielka Tymawa– do drogi gminnej nr 180025N
25	180025 N	Wielka Tymawa – (Donowo)
26	180026 N	Wielka Tymawa – (do zabudowań)
27	180027 N	Wielka Tymawa – (Tymawka)
28	180028 N	Podlasek – Babalice
29	180029 N	Podlasek – (do zabudowań)
30	180030 N	Podlasek – Babalice
31	180031 N	dr. wojew. nr. 538 (Słupnica) – Babalice - Osówko
32	180032 N	Sumin – (do zabudowań)
33	180033 N	Sumin – gr. wojew. (Partęczyny)
34	180034 N	Sumin – gr. wojew. (Partęczyny)
35	180035 N	Sumin – Mierzyn
36	180036 N	Sumin – dr. pow. nr. 1236 N
37	180037 N	Sumin – (do zwirowni)
38	180038 N	Babalice kol. – Rutka
39	180039 N	Sumin - Hermanowo

DROGI GMINNE PUBLICZNE		
L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi gminnej
40	180040 N	Babalice – Hermanowo
41	180041 N	Hermanowo – (do zabudowań)
42	180042 N	Babalice – Lipinki
43	180043 N	Sędzice – Mierzyn
44	180044 N	Lipinki – Mierzyn
45	180045 N	Lipinki – Rywałdzik
46	180046 N	Lipinki – Wardęgowo
47	180047 N	Lipinki (stacja PKP) - Wardęgowo
48	180048 N	dr. gm. nr. 180045 N (Rywałdzik) – dr. pow. nr. 1271 N
49	180049 N	Mierzyn – gr. wojew. (Płowęż)
50	180050 N	dr. pow. nr. 1271 N (Mierzyn) – (do zabudowań)
51	180051 N	Rywałdzik – (do zabudowań)
52	180052 N	Rywałdzik – Ostrowite (stacja PKP)
53	180053 N	Rywałdzik – (do zabudowań)
54	180054 N	Ostrowite – Kamienny Most – Ostrowite (stacja PKP)
55	180055 N	Ostrowite – Wronka
56	180056 N	Ostrowite – dr. gm. nr. 180059 N (Osetno)
57	180057 N	Osetno – Wesołkowo – gr. wojew.
58	180058 N	Osetno – Wardęgowo
59	180059 N	Ostrowite (stacja PKP) - Łąkorek
60	180060 N	Łąkorek – Łąkorz
61	180061 N	dr. pow. nr. 1299 N - Sztremłarowo
62	180062 N	Sztremłarowo – dr. pow. nr. 1236 N (Wichertowo)
63	180063 N	Łąkorz - Lipinki - dr. Pow. Nr 1236 N
64	180064 N	Łąkorz – (jez.Łąkorz) – gr. wojew.
65	180065 N	Łąkorek – Wąkop (leśniczówka)
66	180066 N	Lipinki – (do zabudowań)
67	180067 N	Lipinki – (Biała Góra)
68	180068 N	Łąkorz – Gaj – Bielice kol.
69	180069 N	Lipinki (stacja PKP) – Gaj
70	180070 N	Lipinki – Gaj
71	180071 N	Lipinki – Biskupiec
72	180072 N	Biskupiec – (do zabudowań)
73	180073 N	Biskupiec – (do zabudowań)
74	180074 N	Sędzice – dr. gm. nr. 180070 N (Cztery Włóki)
75	180075 N	Bielice kol. – dr. gm. nr. 180071 N
76	180076 N	Bielice kol. – Cztery Włóki
77	180077 N	Bielice kol. – dr. wojew. nr. 538 (Fitowo)
78	180078 N	Bielice kol. – dr. wojew. nr. 538 (Fitowo)
79	180079 N	Krotoszyny – dr. gm. nr. 180080 N
80	180080 N	Krotoszyny - Leszczyńsk

DROGI GMINNE PUBLICZNE		
L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi gminnej
81	180081 N	dr. pow. nr. 1299 N (Krotoszyny) – dr. wojew. nr. 538
82	180082 N	Krotoszyny – dr. gm. nr. 180083 N
83	180083 N	Fitowo – Czachówki-dr. Gminna 180096- Buczek
84	180084 N	Krotoszyny – Zawada – Wonna
85	180085 N	Krotoszyny – dr. gm. nr. 180084 N
86	180086 N	Wonna – (do zabudowań)
87	180087 N	Wonna (zabudowania) – (jez.Karaś)
88	180088 N	Wonna – dr. pow. nr. 1299 N
89	180089 N	Wonna – Wielka Wólka
90	180090 N	Wonna – dr. pow. nr. 1299 N
90-1	180090-1N	Wonna - dr.pow. Nr 1299 N
91	180091 N	Szwarcenowo – dr. gm. nr. 180084 N
92	180092 N	Szwarcenowo – gr. gm. (Skarszewo)
93	180093 N	Wielka Wólka – gr. gm. (Gulb)
94	180094 N	Mała Wólka – dr. pow. nr. 1299 N
95	180095 N	Szwarcenowo – (do zabudowań)
96	180096 N	Zawada - Buczek
97	180097 N	Zawada - Leszczyniak
98	180098 N	Czachówki - dr. gminna nr 180083N
99	180099 N	Czachówki – dr. gm. nr. 180100 N (Grabowo)
100	180100 N	Czachówki - -(Grabowo)-dr. pow. nr 1279N
101	180101 N	dr. pow. nr. 1242 N (Fitowo) – dr. gm. nr. 180100 N (Grabowo)
102	180102 N	Piotrowice – Piotrowice Małe – gr. gm.
102-1	180102-1N	Piotrowice - Piotrowice Małe – gr. gminy
103	180103 N	Piotrowice - Piotrowice Szlacheckie
103-1	180103-1N	Piotrowice - Piotrowice Szlacheckie
103-2	180103-2N	Piotrowice-Piotrowice Szkalcheckie
104	180104 N	dr. pow. nr 1279N (Piotrowiczki) – (Ameryka) dr, gm. Nr 180102N
105	180105 N	Piotrowice Szlacheckie - dr. Gminna Nr 180102 N
106	180106 N	Piotrowice - gr. gm. Nr 180102N - dr. pow. Nr 1279 N
107	180107 N	dr. gm. Nr 180045N (Rywałdzik) - Wardęgowo
108	180108N	Biskupiec, ul. Podleśna (od dr. Pow. nr 1293N, dz.nr 408/9)
109	180109N	Fitowo-Krotoszyny
110	180110N	Bielice, prostopadła do drogi od drogi gminnej nr 180074N znajdującej się na działce drogowej nr 381 i prostopadle do drogi gminnej nr 180070N
111	180111N	obręb Czachówki działka numer 109/1, obręb Wonna działka numer 171/1 i 3034/4 oraz obręb Krotoszyny działka numer 3034/3 i 3056/1
112	180112N	droga prostopadła do drogi od drogi gminnej nr 180012N znajdującej się na działce drogowej nr 64/3 i prostopadle do skrzyżowania z drogą

DROGI GMINNE PUBLICZNE		
L. p.	Nr drogi	Przebieg drogi gminnej
		powiatową nr 1279N znajdującą się na działce drogowej nr 489/2 oraz drogą wojewódzką nr 538 znajdującą się na działce drogowej nr 489/1

Źródło: Dane własne Urzędu Gminy

14.2 TRANSPORT KOLEJOWY

Przez teren gminy Biskupiec przebiega linia kolejowa nr 353, która wiąże gminę z linią magistralną nr 9 Warszawa – Gdańsk. Jest to linii dwutorowa, zelektryfikowana. Linia posiada długość 392,456km. Jest to linia relacji Poznań Wschód – Skandawa, przebiegająca przez województwa wielkopolskie, kujawsko-pomorskie oraz warmińsko-mazurskie. Stacje na terenie gminy to Ostrowite, Lipinki, Biskupiec Pomorski. Na terenie całego powiatu nowomiejskiego linia przebiega na odcinku ponad 24 km. Linia nr 353 stanowi istotną trasę komunikacyjną w gminie Biskupiec.

W granicach gminy znajdują się przejazdy kolejowo-drogowe:

- kat. A w km: 213,430;
- kat. B w km: 207,501; 211, 262;
- kat. C w km: 210,059; 215,068;
- kat. D w km: 208,592; 209,397; 210,508;
- kat. F w km: 206,526; 206,995;

Sposób zagospodarowania i zabudowy terenów w sąsiedztwie ww. przejazdów oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne w tym zakresie nie mogą powodować naruszenia warunków widoczności na przejazdach kolejowych, wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury i rozwoju z dnia 20 października 2015r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie.

14.3 TRANSPORT ZBIOROWY

W Gminie funkcjonuje publiczny transport zbiorowy. Od 01.09.2021r. uruchomiono pierwsze linie autobusowe. Poniżej przedstawiono liczbę osób korzystających z transportu publicznego w 2022r.

Zestawienie osób korzystających z transportu publicznego w roku 2022

Lp.	Miesiąc	Liczba osób korzystających
1.	Styczeń 2022	46
2.	Luty 2022	45
3.	Marzec 2022	46
4.	Kwiecień 2022	32
5.	Maj 2022	66
6.	Czerwiec 2022	43
7.	Lipiec 2022	57
8.	Sierpień 2022	75
9.	Wrzesień 2022	96
10.	Październik 2022	110
11.	Listopad 2022	94
12.	Grudzień 2022	109

Źródło: Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022

W Gminie transport zbiorowy zapewnia także komunikacja autobusowa, obsługiwana przez przewoźników prywatnych, oraz komunikacja kolejowa – linia nr 353. W zakresie komunikacji zewnętrznej najbardziej popularne kierunki to Olsztyn, Iława, Nowe Miasto

Lubawskie oraz Toruń. Obsługiwane trasy na terenie gminy to głównie Wielka Tymawa – Biskupiec – Bielice, Szwarcenowo – Wonna - Bielice, Ostrowite – Osówko – Bielice. Znaczna część mieszkańców przemieszcza się obecnie także własnymi środkami transportu.

14.4 SZLAKI ROWEROWE, WODNE, PIESZE

Przez obszar Gminy Biskupiec przebiega jeden szlak rowerowy, cztery piesze - niebieski, zielony, żółty oraz jeden wodny. Ich przebieg prowadzony jest przez atrakcyjne regiony gminy o wysokich walorach przyrodniczo- krajobrazowych. Szczegółowa charakterystyka i przebieg szlaków został zawarty w rozdziale 9. Turystyka.

15. SYSTEM INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

15.1 SYSTEM SIECI WODOCIĄGOWEJ

Na terenie gminy poza Biskupcem występują 3 podstawowe ujęcia wodne wraz ze stacjami uzdatniania wody. Podstawowe ujęcia wodne na obszarze gminy:

- Biskupiec – wodociąg grupowy obsługujący Biskupiec, Fitowo, Bielice, Piotrowice, Piotrowice Małe, Słupnice, Podlasek, Podlasek Mały, Wielka Tymawa, Osówka
- Szwarcenowo – wodociąg grupowy obsługujący Szwarcenowo, Wonna, Wielka Wólka; stacja uzdatniania wody na działce nr 105/6.
- Łąkorek – wodociąg grupowy obsługujący Łąkorek, Sumin, Mierzyn, Lipinki, Łąkorz, Gaj oraz Ostrowite, Wardęgowo, Rywałdzik, Osetno.; stacja uzdatniania wody na działce nr 501/1.

Ponadto w Sędzicach zlokalizowany jest alternatywny wodociąg po byłym PGR z możliwością rozbudowy. Parametry istniejących ujęć wodnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Parametry ujęć wody zlokalizowanych na terenie Gminy Biskupiec

Lp.	Miejscowość	Ilość studni	q studni w m ³ /h	H głębi. w m	Wydaj. stacji Q=m ³ /h	Wodociąg obsługujący miejscowości
1	2	3	4	5	6	7
1.	Biskupiec	2	70,0 60,0	39,0 35,0	130,0	Fitowo, Piotrowice, Piotrowice Małe, Słupnica, Podlasek, Podlasek Mały, Wielka Tymawa, Osówka, Babalice
2.	Szwarcenowo	1	90,0	40,0	72,0	Szwarcenowo, Wonna, Wielka Wólka, Czachówki, Krotoszyny, Bielice
3.	Łąkorek	2	83,0 83,0	39,0 42,0	100,0	Łąkorek, Sumin, Mierzyn, Lipinki, Łąkorz, Gaj, Ostrowite, Wardęgowo, Rywałdzik, Osetno

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę są wodociągi zbiorowe przesyłowe obejmujące zasięgiem kilka miejscowości. Wodociągi te są ze sobą połączone, gdzie w przypadku awarii jednej ze stacji zaopatrzenie w wodę przejmuje inna. Wydajność istniejących ujęć wodnych jest wystarczająca na zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych gminy.

Długość czynnej sieci rozdzielczej z końcem 2022 roku wynosiła 285,6km. „ZDU-Komunalka” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Biskupcu eksploatuje sieci wodociągowe na terenie całej gminy.

Na terenie Biskupca według danych GUS na koniec 2022 roku 96,9 % ludności korzystało z instalacji wodociągowych grupowych. Małe miejscowości gminy posiadają własne, małe ujęcia ze stacjami uzdatniania i lokalne przyłącza wodociągowe.

15.2 SYSTEM SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ

Na terenie gminy długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 113,55 km, według danych na koniec 2019 r. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 1922 sztuki, a liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosiła 7659.

Na terenie gminy jest zlokalizowana 1 zbiorowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, w Biskupcu, na działce nr 245/1. Obecna przepustowość oczyszczalni ścieków w Biskupcu wynosi śr. 980 m³ ścieków/dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Osa w km 77+435. Liczba osób korzystających z tej oczyszczalni wynosi 7550.

W 2017 roku wybudowano oczyszczalnię kontenerową w miejscowości Ostrowite o wydajności 332 RLM> (dz. 232/2).

UCHWAŁA NR XXI/180/20 RADY GMINY BISKUPIEC z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (pow. nowomiejski) wyznacza aglomerację Biskupca o równoważnej liczbie mieszkańców 8056 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Biskupiec oraz oczyszczalnią kontenerową w miejscowości Ostrowite.

Agglomeracja obejmuje następujące miejscowości: Piotrowice, Czachówki, Krotoszyny, Słupnica, Biskupiec, Fitowo, Bielice, Lipinki, Łąkorz, Gaj, Łąkorek, Mierzyn, Ostrowite, Sumin, Szwarcenowo, Podlasek i Sędzice. Liczba stałych mieszkańców aglomeracji wynosi - 8056 (w tym 7659 korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej, 48 obsługiwanych przez tabor asenizacyjny, 24 osób korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków).

Na terenie aglomeracji Biskupiec znajduje się :

- kontenerowa oczyszczalnia ścieków w miejscowości Ostrowite na terenie Bronickiego Parku Krajobrazowego i Skarlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) funkcjonująca na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydane przez Starostę Nowomiejskiego z dnia 24.11.2017r. obsługujący część miejscowości Ostrowite w ilości RLM 156.

- 16 zbiorników bezodpływowych system ten obsługuje łącznie 48

- 6 oczyszczalni przydomowych system ten obsługuje łącznie 24.

Rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej muszą być zgodne z założeniami przyjętymi w podjętej uchwale Rady Gminy Biskupiec.

15.3 SYSTEM SIECI GAZOWEJ

Obecnie Gmina Biskupiec nie posiada na obszarze systemu przesyłowego gazu ziemnego. Mieszkańcy gminy w ponad 90% korzystają z gazu butlowego.

15.4 SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na terenie gminy Biskupiec usytuowane są następujące elementy sieci elektroenergetycznej:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji Łasin PERN-Podlasek, Podlasek-Iława,
- napowietrzne i wewnętrzne stacje transformatorowe 15/0,4 kV,
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne SN 15 kV : Jabłonowo - Nowe Miasto, Jabłonowo – Biskupiec, Łasin – Szynwałd, Nowe Miasto – Łasin.

Gmina Biskupiec zasilana jest napowietrznymi i kablowymi liniami SN 15 kV z:

- GPZ Łasin,
- GPZ Nowe Miasto Lubawskie
- GPZ Jabłonowo.

Istniejący stan sieci oraz jego układ w sposób zadawalający zapewnia odbiorcom dostawę energii elektrycznej. Linie energetyczne są w dobrym stanie technicznym i zapewniają pełne pokrycie potrzeb na energię elektryczną w całej gminie.

15.5 SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Gospodarka ciepła na terenie gminy opiera się o kotłownie lokalne i indywidualne źródła ciepła. Największą kotłownią komunalną o mocy zainstalowanej około 0,9MW jest kotłownia osiedlowa Spółdzielni Mieszkaniowej w Biskupcu. Kotłownie opalane są głównie paliwem stałym (węgiel) oraz coraz częściej projektowanymi kotłowniami na olej opałowy lekki.

Istniejące źródła ciepła zaspokajają poszczególnych odbiorców, jednakże stan techniczny tych obiektów w większości nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego czy wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że stają się one nieekonomiczne.

15.6 GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie Gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przekazywane są do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Rudno Sp. z o.o. oraz MOBO Prabuty.

Gmina zgodnie z przyjętym podziałem w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego – należy do Zachodniego Regionu Gospodarki Odpadami. Dla tego obszaru zostały wskazane jako regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych m.in. instalacje w Rudnie (prowadzona przez ZUOK Rudno Sp. z o.o.) oraz w Działdowie (którą prowadzi Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”).

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy „ZDU Komunalka” w Biskupcu.

UZYSKANE POZIOMY PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH :

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: Wymagany poziom	Poziom osiągnięty przez gminę w 2022 r.
25 %	25,45 % – poziom został osiągnięty

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych uważa się za osiągnięty jeżeli za 2022 rok wynosi co najmniej 25 %. Poziom ten oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. **Jak wynika ze sprawozdania Gmina Biskupiec osiągnęła wymagany poziom.**

Poziom składowania: Wymagany poziom	Poziom osiągnięty przez gminę w 2022 r.
Nie określono wymaganego poziomu za rok 2022	22,80 %

Za rok 2022 ma określonego wymaganego poziomu składowania. Poziom został w ustawie określony od 2025 roku i nie może przekraczać 30 % wagowo.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: Wymagany poziom	Poziom osiągnięty przez gminę w 2022 r.
Nie określono wymaganego poziomu za rok 2022	19,55 %

15.7 ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Zgodnie z Planem Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego największe znaczenie dla województwa w rozwoju odnawialnych źródeł energii mają elektrownie wiatrowe, elektrownie na biogaz i elektrownie wodne.

Na terenie Gminy Biskupiec znajdują się 3 Małe Elektrownie Wodne o łącznej mocy ok. 150kW:

- Mała Elektrownia Wodna w Słupnicy – ok. 70kW
- Mała Elektrownia Wodna w Piotrowicach na rzece Młynówce – ok. 34kW
- Mała Elektrownia Wodna w miejscowości Babalice, na rzece Osa – ok. 45kW.

Na terenie gminy oprócz elektrowni wodnych występują głównie indywidualne instalacje o małej mocy - kolektory słoneczne, pompy ciepła, kotły na biomasę.

Od 2016 roku zostało wydanych 7 decyzji o warunkach zabudowy dla budowy elektrowni fotowoltaicznych, dla następujących nieruchomości:

- 295, 296, 500, 291/2, 360, 362, 363 Piotrowice
- 45/3 Słupnica
- 183/2 Podlasek
- 46/30, 49 Biskupiec

Oraz 3 decyzje na budowę turbiny wiatrowej w 2016r., dla następujących nieruchomości:

14. 5, 8, 354/1, 399, 355, 436, 399, 355, 441/1, 441/2, 431/5, 359, 362, 432, 434 Piotrowice.

Gmina Biskupiec posiada Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Celem tego dokumentu jest wskazanie działań na rzecz zrównoważonego energetycznie i ekologicznie rozwoju i poprawy jakości powietrza gminy. Jest to dokument strategiczny, opisujący działania niezbędne do osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza, a także zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii na terenie gminy. Obejmuje całość obszaru gminy. Podstawowe zadania to niskoemisyjne i efektywne wykorzystanie zasobów energetycznych, oraz wykorzystanie OZE.

16. BILANS TERENU

16.1 OKREŚLENIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznaczało następujące kierunki zagospodarowania terenów:

<u>PRZEZNACZENIE TERENU</u>	
	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej - MU
	Tereny zabudowy wielofunkcyjnej - MUW
	Tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej- UP
	Tereny zabudowy usług turystycznych i rekreacji indywidualnej - UTR

Przede wszystkim należy mieć na uwadze, że nie każdy kierunek zagospodarowania ustalony w studium powinien podlegać szacowaniu. W tym miejscu należy wymienić chociaż by inwestycje celu publicznego lokalizowane niezależnie od ewentualnego szacowanego zapotrzebowania czy obszary rozmieszczenia obiektów infrastruktury technicznej. W tym kontekście z wymienionych wyżej kierunków zagospodarowania szacowaniu nie będą podlegać:

Kierunek	Wyjaśnienie
Cmentarze	
Tereny zabudowań użyteczności publicznej	Obiekty publiczne o znaczeniu
Tereny oczyszczalni ścieków	lokalnym, lokalizowane niezależnie od zapotrzebowania na tę funkcję zabudowy.
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej	Obszary, w których dopuszcza się realizację różnych funkcji takich jak: mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna w sposób, niekonfliktogeny do funkcji istniejącej. Zapotrzebowanie na tę zabudowę ujęte jest w poszczególnych funkcjach.

Analizując pozostałe kierunki zagospodarowania gminy można dojść do wniosku, że w istocie przedmiotem prognozowania będą następujące funkcje zabudowy: mieszkaniowa, usługowo-produkcyjna (poza usługami turystycznymi), rekreacji indywidualnej i usług turystycznych.

Przed przystąpieniem do szacowania zapotrzebowania na nową zabudowę trzeba również zwrócić uwagę, że zapotrzebowanie na każdą z funkcji zabudowy wynika z innych czynników. Zostaną omówione podczas szacowania poszczególnych funkcji, niemniej jednak najbardziej odpowiednią w każdym przypadku wydaje się analiza dotychczasowych trendów i prognozowanie na ich podstawie.

A. MIESZKANIOWA

W celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową obliczono w pierwszej kolejności zmiany liczby ludności na 30 lat prognozy demograficznej. Źródłem danych ogólnych dotyczących zamieszkałej ludności na terenach gminy Biskupiec w latach ubiegłych 2014-2018 są dane Głównego Urzędu Statystycznego. Na lata prognozy 2019-2048 oszacowano liczbę ludności na podstawie lat ubiegłych. Zgodnie z danymi GUS na terenie Gminy Biskupiec w roku 2018 było 1 934 budynków mieszkalnych, w tym 2 947 mieszkań.

Wskaźniki przyjęte w niniejszej prognozie na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę w 2018r. – 24,4m²
- powierzchnia użytkowa mieszkania/budynku mieszkalnego w 2018r. – 229767m²

W tabeli 34 przedstawiono prognozę zmiany liczby ludności w latach 2014-2048.

Tabela 34. Prognoza demograficzna dla Gminy Biskupiec

Rok	Prognoza zmiany liczby ludności
2014	9523
2015	9538
2016	9461
2017	9419
2018	9403
2019	9386
2020	9369

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Rok	Prognoza zmiany liczby ludności
2021	9352
2022	9335
2023	9319
2024	9302
2025	9285
2026	9268
2027	9252
2028	9235
2029	9252
2030	9268
2031	9285
2032	9302
2033	9319
2034	9335
2035	9352
2036	9369
2037	9386
2038	9403
2039	9478
2040	9554
2041	9630

Rok	Prognoza zmiany liczby ludności
2042	9707
2043	9785
2044	9863
2045	9942
2046	10022
2047	10102
2048	10183

Szacuje się, iż ogólna liczba ludności mieszkańców Gminy Biskupiec będzie spadała w najbliższych latach. Systematyczny spadek liczby mieszkańców jest zauważalny już od kilku lat. Po 2028 r. liczba ludności terenu gminy zacznie rosnać. Spowodowane to będzie w głównej mierze rosnącym deficytem terenów inwestycyjnych w większych miastach regionu, a wzrostem atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej w gminie. Prognozuje się, że Gmina Biskupiec w perspektywie co najmniej 10 lat rozwinie się pod względem infrastruktury, oraz mieszkalnictwa. Planowane do realizacji inwestycje w zakresie zadań własnych gminy poprawią wizerunek i jakość życia w gminie. Rolnictwo znacznie się rozwinie, powstawać będą gospodarstwa większe obszarowo, zatrudniające pracowników gospodarczych. W związku z nowymi miejscami pracy odpływ ludności zmaleje, a przyrost naturalny wzrośnie.

Prognozowana liczba mieszkańców na przestrzeni 30 lat wzrośnie o 780 osób, zakładając stopniowy wzrost o 0,18% od roku 2029 oraz zwiększony - 0,8% od roku 2039.

Kolejnym krokiem w celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową było przeliczenie powierzchni użytkowej przypadającą na jednego mieszkańca w roku bazowym 2018 i w roku docelowym 2048 (tabela 35). W związku z tym, że powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca w Polsce ciągle wzrasta, przyjęto 5% wzrostu na każde 10 lat prognozy, co daje 15% wzrostu w ostatnim roku perspektywy.

Tabela 35. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej na 1 mieszkańca [m²/osobę]

ROK	Zabudowa mieszkaniowa		
	Liczba ludności	Pow. użytkowa budynku	Śr. pow. użytkowa budynku na 1 mieszkańca
2018	9403	229767	24,44
2048	10183	251686	28,10

Na podstawie wyliczonej powierzchni w przeliczeniu na jednego mieszkańca oszacowano zapotrzebowanie na nową zabudowę w ostatnim roku perspektywy, co przedstawia tabela 36. W wynikach końcowych ujęto 30%-wy wskaźnik niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz prognozy spowodowanej różnymi czynnikami rynkowymi m.in. rosnącym deficytem terenów inwestycyjnych w większych miastach regionu.

Tabela 36. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w perspektywie do roku 2048

Posiadane zasoby mieszkaniowe	Prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w 2048r.	Wskaźnik niepewności procesów rozwojowych	Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę
229767 m ²	21919m ²	30%	28494m²

Przyjęto, że jeden budynek mieszkalny jest równy zapotrzebowaniu na jedną działkę o przeznaczeniu danej zabudowy mieszkaniowej. Pozwoli to wyznaczyć zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową oraz porównać ją z terenami pod zabudowę mieszkaniową wyznaczoną w studium.

Dla odniesienia całkowitej powierzchni użytkowej do powierzchni terenów wyznaczonych w Studium pod zabudowę mieszkalną, należy przyjąć średnią powierzchnię działki. Ze względu na rosnące zapotrzebowanie na działki o dużej powierzchni przyjmuje się dla celów obliczeń, że w przyszłości średnia działka budowlana pod zabudowę mieszkaniową będzie miała w gminie Biskupiec 5000 m². W ramach utworzonej działki uwzględnia się uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną, minimalną powierzchnię biologicznie czynną. Przyjmując średnią powierzchnię całkowitą zabudowy mieszkaniowej ok. 250 m² można określić, że zabudowa ta zajmie 0,05 powierzchni działki.

W Gminie Biskupiec rozwijać będzie się budownictwo mieszkalne jednorodzinne, w tym związane z zabudową zagrodową. Przewiduje się rozwój budownictwa mieszkalnego wielorodzinnego jedynie w formie uzupełnienia istniejącej zabudowy, głównie dotyczyć to będzie miejscowości Biskupiec.

B. REKREACJI INDYWIDUALNEJ I USŁUG TURYSTYCZNYCH

W celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę rekreacji indywidualnej posłużono się aktualną powierzchnią i liczbą domków rekreacji indywidualnej, na podstawie danych własnych Urzędu Gminy. Następnie oszacowano prognozę zmian na 30 lat. Ze względu na brak danych o latach ubiegłych określono, że liczba budynków i powierzchnia użytkowa zabudowań rekreacji indywidualnej będzie wzrastać o 5% na każde 5 lat prognozy, co w ostatnim roku da nam 30% wzrostu zapotrzebowania w stosunku do roku bazowego.

Zabudowa rekreacji indywidualnej to domy tymczasowe, których właścicielami są najczęściej osoby spoza gminy. W związku z tym baza danych demograficznych odnosząca się do mieszkańców gminy nie powinna być podstawą do szacowania zapotrzebowania na tę

zabudowę. Biorąc natomiast pod uwagę czynniki, które wskazują stopień rozwoju tego typu zabudowy tj.:

- ujemne saldo migracji wewnętrznych (-39 na 2021r),
- niskie zainwestowanie dotychczasowo wyznaczonych terenów pod ten cel w planach miejscowych (ok.50%),
- niski stopień wydawanych warunków zabudowy (8 na rok 2021),

wnioskować można, nieduże zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową budynków rekreacji indywidualnej. W założeniach ogólnych przyjęto prognozę liczoną metodą liniową.

Tabela 37. Prognoza zmiany zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy rekreacji indywidualnej.

Rok	Liczba budynków	Powierzchnia zabudowy – użytkowa [m2]
2014	Brak danych	
2015		
2016		
2017		
2018	93	5459,71
2019-2023	98	5732,70
2024-2028	103	6019,33
2029-2033	108	6320,30
2034-2038	113	6636,31
2039-2043	119	6968,13
2044-2048	125	7316,53
ŚREDNIA ZMIANA CO 5 LAT – PROGNOZA LINIOWA	5%	
WZROST LICZBY ZABUDOWAŃ/POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ W PERSPEKTYWIE 30 LAT	32	1856,82
ZMIANA W STOSUNKU DO ROKU BIEŻĄCEGO	30%	

Na podstawie wyliczonej powierzchni oszacowano zapotrzebowanie na nową zabudowę w ostatnim roku perspektywy, co przedstawia tabela 38. W wynikach końcowych ujęto 30%-wy wskaźnik niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz prognozy spowodowanej różnymi czynnikami rynkowymi m.in. rosnącym deficytem terenów inwestycyjnych w większych miastach regionu.

Tabela 38. Zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacji indywidualnej w perspektywie do roku 2048

Posiadane zasoby	Prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w 2048r.	Wskaźnik niepewności procesów rozwojowych	Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę
5459,71m ²	1856,82m ²	30%	2413,87m ²

Przyjęto, że jeden budynek jest równy zapotrzebowaniu na jedną działkę o przeznaczeniu danej zabudowy. Pozwoli to wyznaczyć zapotrzebowanie na zabudowę rekreacji indywidualnej oraz porównać ją z terenami pod zabudowę mieszkaniową wyznaczoną w studium.

Dla odniesienia całkowitej powierzchni użytkowej do powierzchni terenów wyznaczonych w Studium pod zabudowę rekreacji indywidualnej, należy przyjąć średnią powierzchnię działki. Ze względu na rosnące zapotrzebowanie na działki o dużej powierzchni przyjmuje się dla celów obliczeń, że w przyszłości średnia działka budowlana pod zabudowę rekreacji indywidualnej będzie miała w gminie Biskupiec 1000 m². W ramach utworzonej działki uwzględnia się uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną, minimalną powierzchnię biologicznie czynną. Przyjmując średnią powierzchnię użytkową zabudowy rekreacji indywidualnej na podstawie roku bazowego ok. 59m² można określić, że zabudowa ta zajmie 0,06 powierzchni działki.

C. USŁUG TURYSTYCZNYCH

W celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usług turystycznych posłużono się wskaźnikiem liczby podmiotów gospodarczych sekcji I -DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI wg PKD 2007. Źródłem danych ogólnych na terenie gminy Biskupiec w latach ubiegłych 2014-2018 są dane Głównego Urzędu Statystycznego. Na lata prognozy 2019-2048 oszacowano tę liczbę na podstawie lat ubiegłych.

W założeniach ogólnych przyjęto prognozę liczoną metodą liniową. W wynikach końcowych ujęto 30%-wy wskaźnik niepewności prognozy spowodowanej różnymi czynnikami rynkowymi m.in. rosnącym deficytem terenów inwestycyjnych w większych miastach regionu.

Tabela 39. Prognoza zmiany liczby podmiotów gospodarczych Sekcji I wg PKD 2007 w Gminie Biskupiec w latach 2019-2048

Rok	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON - ogółem
2014	7
2015	8
2016	7
2017	6
2018	6
2019-2023	6
2024-2028	6
2029-2033	5
2034-2038	5
2039-2043	5
2044-2048	5
ŚREDNIA ZMIANA CO 5 LAT – PROGNOZA LINIOWA	-4%
NIEPEWNOŚĆ PROGNOZY 30%	0,3
LICZBA PODMIOTÓW PO UWZGLĘDNIENIU NIEPEWNOŚCI PROGNOZY	6

W ostatnich latach w Gminie Biskupiec obserwowany jest spadek liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wg Sekcji I - PKD 2007. Na koniec 2018r. na terenie gminy funkcjonowało 6 podmiotów oferujących zakwaterowanie i wyżywienie (wg działu 55 są to: hotele, motele, pensjonaty, schroniska, pola kempingowe, domki letniskowe). Przyczyną tego stanu rzeczy jest spadek zainteresowania gminą pod kątem atrakcyjności turystycznej oraz ujemne saldo migracji.

W związku z przeprowadzonymi analizami ekonomicznymi, z których wynika niski stopień oraz ciągły spadek przyjętego wskaźnika na terenie Gminy Biskupiec, nie wyznacza się maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę usług turystycznych, poza terenami wskazanymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach uzupełnień terenów i zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Bilans tych terenów został wskazany w poniższych podrozdziałach dotyczących chłonności terenów.

Ponadto wskazuje się na podjęcie działań w zakresie rozwoju funkcji turystycznej w gminie. Biskupiec jako gmina ze znacznymi ograniczeniami przyrodniczymi oraz obszarami rolnej przestrzeni produkcyjnej predysponuje do rozwoju tego typu zabudowy. W sytuacji odwrócenia

negatywnego trendu rozwoju podmiotów oferujących zakwaterowania i wyżywienie gmina posiadać będzie zaplecze terenów przeznaczonych na ten cel wyznaczonych w planach miejscowych dotychczas niezainwestowanych oraz w ramach uzupełnień istniejącej zabudowy. Rezerwę tych obszarów prezentuje chłonność terenów wyznaczona w podrozdziale 16.2 i 16.3.

D. USŁUGOWO-PRODUKCYJNA, Z WYŁĄCZENIEM USŁUG TURYSTYCZNYCH

W celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usługowo-produkcyjną określono w pierwszej kolejności zmiany liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanej do rejestru REGON z gminy w ostatnich 5 latach i prognozę na kolejne 30 lat. Źródłem danych ogólnych dotyczących podmiotów gospodarczych na tereny gminy Biskupiec w latach ubiegłych 2014-2018 są dane Głównego Urzędu Statystycznego. Na lata prognozy 2019-2048 oszacowano tę liczbę na podstawie lat ubiegłych.

W założeniach ogólnych przyjęto prognozę liczoną metodą liniową. W wyniku analizy dynamiki zmian w ostatnich 5 latach liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON stwierdzono średni wzrost na poziomie 1,10%. Na tej też podstawie założono średni wzrost 1,10% co 5 lat prognozy.

Tabela 40. Prognoza zmiany liczby podmiotów gospodarki narodowej wg PKD 2007 w Gminie Biskupiec w latach 2014-2048

Rok	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON - ogółem
2014	590
2015	600
2016	574
2017	604
2018	615
2019-2023	622
2024-2028	629
2029-2033	636
2034-2038	643
2039-2043	650
2044-2048	657
ŚREDNIA ZMIANA CO 5 LAT – PROGNOZA LINIOWA	1,10%
WZROST LICZBY PODMIOTÓW W PERSPEKTYWIE 30 LAT	42
ZMIANA W STOSUNKU DO ROKU BIEŻĄCEGO	6,78%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W ostatnich latach w Gminie Biskupiec obserwowany jest wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Na koniec 2018r. na terenie gminy było zarejestrowanych w rejestrze REGON 615 podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowana większość z nich stanowiły podmioty prywatne – 92 %.

W związku z przeprowadzonymi analizami ekonomicznymi, z których wynika ciągły wzrost rejestrujących się podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Biskupiec, należy wyznaczyć maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną.

W założeniach przyjęto zatem:

- minimalna powierzchnia wydzielonej działki wskazana w rozdziale 7 tj. 1500m², na każdy nowo utworzony podmiot gospodarczy. W ramach utworzonej działki uwzględnia się uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną, minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz dopuszczoną intensywność zabudowy na poziomie 0,1-1,20, z dopuszczeniem realizacji zabudowy w dwóch kondygnacjach.
- Dla odniesienia całkowitej powierzchni użytkowej do powierzchni terenów wyznaczonych w Studium pod zabudowę usługowo-produkcyjną, należy przyjąć średnią powierzchnię działki. Zgodnie z powyższym minimalna działka budowlana pod zabudowę będzie miała 1500 m². W dalszym etapie należy wyliczyć, jaką powierzchnię działki zajmie zabudowa. Przyjmując maksymalną intensywność zabudowy 1,20, maksymalna powierzchnia użytkowa obiektu to ok. 1800 m² liczona w dwóch poziomach, czyli w podstawie **900m²**. Na tej podstawie można określić, że obiekt usługowo-produkcyjny zajmie **0,6** powierzchni działki.
- W wynikach końcowych ujęto 30%-wy wskaźnik niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz prognozy spowodowanej różnymi czynnikami rynkowymi m.in. rosnącym deficytem terenów inwestycyjnych w większych miastach regionu.

Tabela 41. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną w perspektywie do 2048r.

Wzrost liczby podmiotów gospodarczych	Maks.. Pow. użytkowa	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wg analizy	Wskaźnik niepewności procesów rozwojowych	Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę
42	900m ²	37800m ²	30%	49140m²

16.2 CHŁONNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH W MIEJSCOWYCH PLANACH POD ZABUDOWĘ

Na terenie Gminy Biskupiec występują 72 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 2912,17 ha, stanowiących 12% ogółu gminy. Większość planów wydanych na obszarach wiejskich związana jest z przeznaczeniem ich na cele mieszkaniowe, w tym przede wszystkim pod zabudowę jednorodzinną.

a) mieszkaniowa

W ramach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową - wyznaczono 52,61 ha terenów. Przy czym wskazuje się, że jeśli dla działki ewidencyjnej w planie miejscowym wyznaczono linie podziału dzielące ją na kilka działek - do obliczeń wykorzystano liczbę działek odpowiadającą wydzielonym działkom. Obszarami o największym pokryciu planów zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową są obręby geodezyjne: Biskupiec, Łąkorz oraz Bielice. Działki niezagospodarowane, lecz przeznaczone na cele mieszkaniowe występują w miejscowości Łąkorek, Biskupiec, Szwarcenowo, Ostrowite, Krotoszyny, Bielice, Lipinki.

W ramach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwa jest zatem alokacja zabudowy mieszkaniowej, w tym w ramach zabudowy zagrodowej oraz z usługami nieuciążliwymi realizowanymi w ramach zabudowy mieszkaniowej o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej **2,6305 ha, tj. 26305m²** (obliczony wskaźnik udziału powierzchni użytkowej budynku w działce [o powierzchni minimalnej 5000m²] -0,05 przemnożony przez dostępną powierzchnię 52,61 ha).

b) rekreacji indywidualnej i usług turystycznych

Działki niezainwestowane przeznaczone na cel rekreacji indywidualnej i usług turystycznych wynoszą 109,93 ha, w tym 2,09 ha przeznaczonych jest na zabudowę pensjonatową, zaś 107,84 ha po zabudowę rekreacji indywidualnej. Przy czym wskazuje się, że jeśli dla działki ewidencyjnej w planie miejscowym wyznaczono linie podziału dzielące ją na kilka działek - do obliczeń wykorzystano liczbę działek odpowiadającą wydzielonym działkom.

W ramach uzupełnień zabudowy możliwa jest alokacja:

- zabudowy rekreacji indywidualnej o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej 6,47ha, tj. 64700m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni budynku w działce [o powierzchni minimalnej 1000m²] -0,06 przemnożony przez dostępną powierzchnię 107,84 ha). Założono powierzchnie użytkową domku letniskowego na poziomie 59m².
- zabudowy usług turystycznych o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej 0,1304 ha tj. 1304,10 m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni budynku w działce [o powierzchni minimalnej 8000m²] -0,063 przemnożony przez dostępną powierzchnię 2,07 ha). Przy czym założono powierzchnie użytkową budynków usług turystycznych mających największy potencjał rozwoju w gminie tj. typu pensjonat, hostel, hotelik oraz rezerwę terenu w działce na miejsca parkingowe, miejsce do rekreacji i wypoczynku.

c) usługowo-produkcyjna

Działki niezainwestowane przeznaczone na cele produkcyjno-usługowe wynoszą 5,73ha. Obszary niezagospodarowane, lecz przeznaczone na cele usługowo-produkcyjne występują w miejscowości Biskupiec, Szwarcenowo, Ostrowite, Krotoszyny, Fitowo.

W ramach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwa jest alokacja zabudowy usługowo-produkcyjnej, o powierzchni użytkowej budynków

wynoszącej 3,438 ha, tj. 34380m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni użytkowej budynku w działce [o powierzchni minimalnej 1500m²] -0,6 przemnożony przez dostępną powierzchnię 5,73 ha).

16.3 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY

a) mieszkaniowa

W celu analizy chłonności terenów o zwartej strukturze obliczono liczbę niezabudowanych działek pod zabudowę mieszkaniową we wszystkich sołectwach.

W ramach terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyznaczono 18 ha terenów. Działki niezagospodarowane, potencjalnie mogące być przeznaczone na cele mieszkaniowe występują w miejscowości Biskupiec, Szwarcenowo, Ostrowite, Krotoszyny, Bielice, Lipinki, Podlasek, Sędzice, Rywaldzik, Łąkorz.

W ramach terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej możliwa jest alokacja zabudowy mieszkaniowej, w tym w ramach zabudowy zagrodowej oraz z usługami nieuciążliwymi realizowanymi w ramach zabudowy mieszkaniowej o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej 0,9 ha, tj. 9000m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni użytkowej budynku w działce [o powierzchni minimalnej 5000m²] -0,05 przemnożony przez dostępną powierzchnię 18 ha).

b) rekreacji indywidualnej oraz usług turystycznych

W ramach uzupełnień istniejącej zabudowy – wyznaczono 0,33 ha przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz usług turystycznych, które nie są jeszcze zagospodarowane.

W ramach uzupełnień zabudowy mieszkaniowej możliwa jest alokacja:

- zabudowy rekreacji indywidualnej o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej 198 m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni całkowitej budynku w działce [o powierzchni minimalnej 1000m²] -0,06 przemnożony przez dostępną powierzchnię 0,33 ha). Założono powierzchnie użytkową domku letniskowego na poziomie 59m².
- W ramach istniejącej zabudowy nie wyznaczono obszarów pod usługi turystyczne.

Działki niezabudowane zaobserwowano na we wsi Sędzice.

c) usługowo-produkcyjna

W ramach uzupełnień istniejącej zabudowy – wyznaczono ok. 7 ha przeznaczonych pod zabudowę usługowo-produkcyjną. Działki wyznaczone pod ten cel zlokalizowane są w miejscowości Biskupiec, Bielice, Krotoszyny, Szwarcenowo oraz, gdzie występuje zabudowa o takim przeznaczeniu.

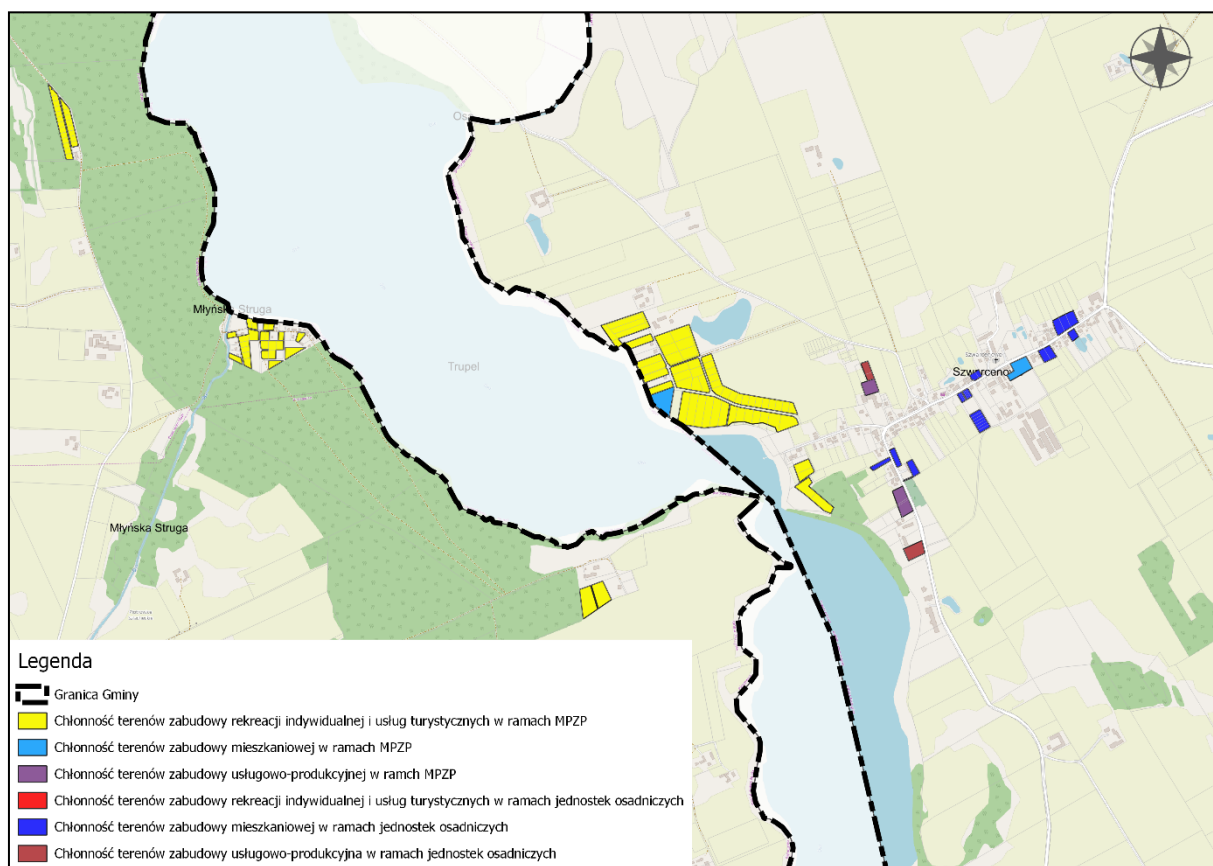
W ramach terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej możliwa jest alokacja zabudowy usługowo-produkcyjnej o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej 4,2 ha, tj. 42000m² (obliczony wskaźnik udziału powierzchni użytkowej budynku w działce [o powierzchni minimalnej 1500m²] -0,60 przemnożony przez dostępną powierzchnię 18 ha).

Podkreślić należy, że wyznaczono działki w sąsiedztwie istniejących już zabudowań, co znaczy że mogą one służyć zarówno pod rozwój już istniejących zakładów lub mogą powstać nowe przedsiębiorstwa. **Z uwagi także na sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej nowe zamierzenia budowlane nie mogą powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi.**

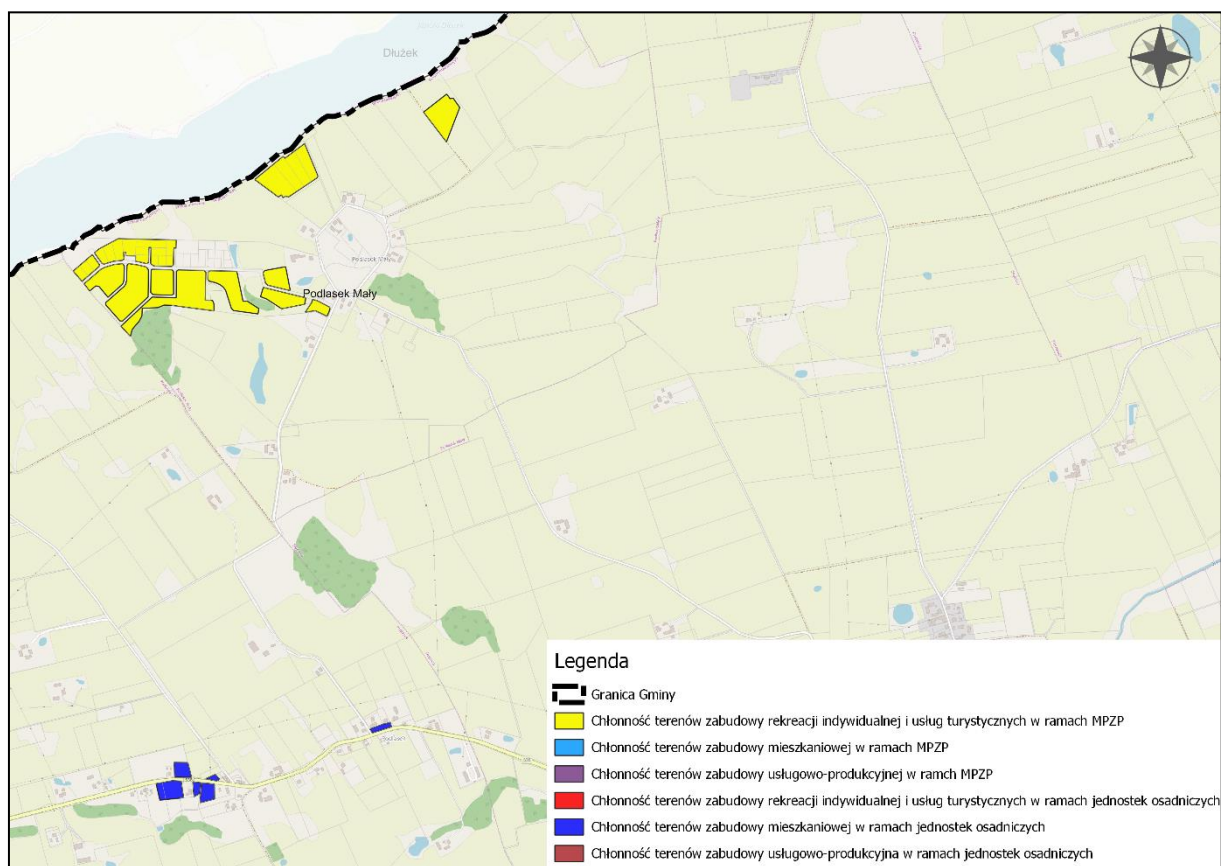
Należy mieć na uwadze, iż nie na każdej ze wskazanych działek będzie możliwa realizacja zabudowy. Niektóre działki ze względu na wielkość będą mogły jedynie stanowić teren związany z poprawą warunków zagospodarowania działki sąsiedniej zabudowanej. Ponadto, zwłaszcza w przypadku realizacji zabudowy na terenach nieobjętych planem - istnieje prawdopodobieństwo nie uzyskania warunków zabudowy np. z uwagi na klasę gruntu czy występujące formy ochrony przyrody i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu z nimi związane. Z tego względu do celów obliczeniowych przyjęto ogólną powierzchnię terenów, bez rozbijania na działki w obowiązującym podziale geodezyjnym.

Poniżej przedstawiono mapy poglądowe przedstawiające chłonność terenów.

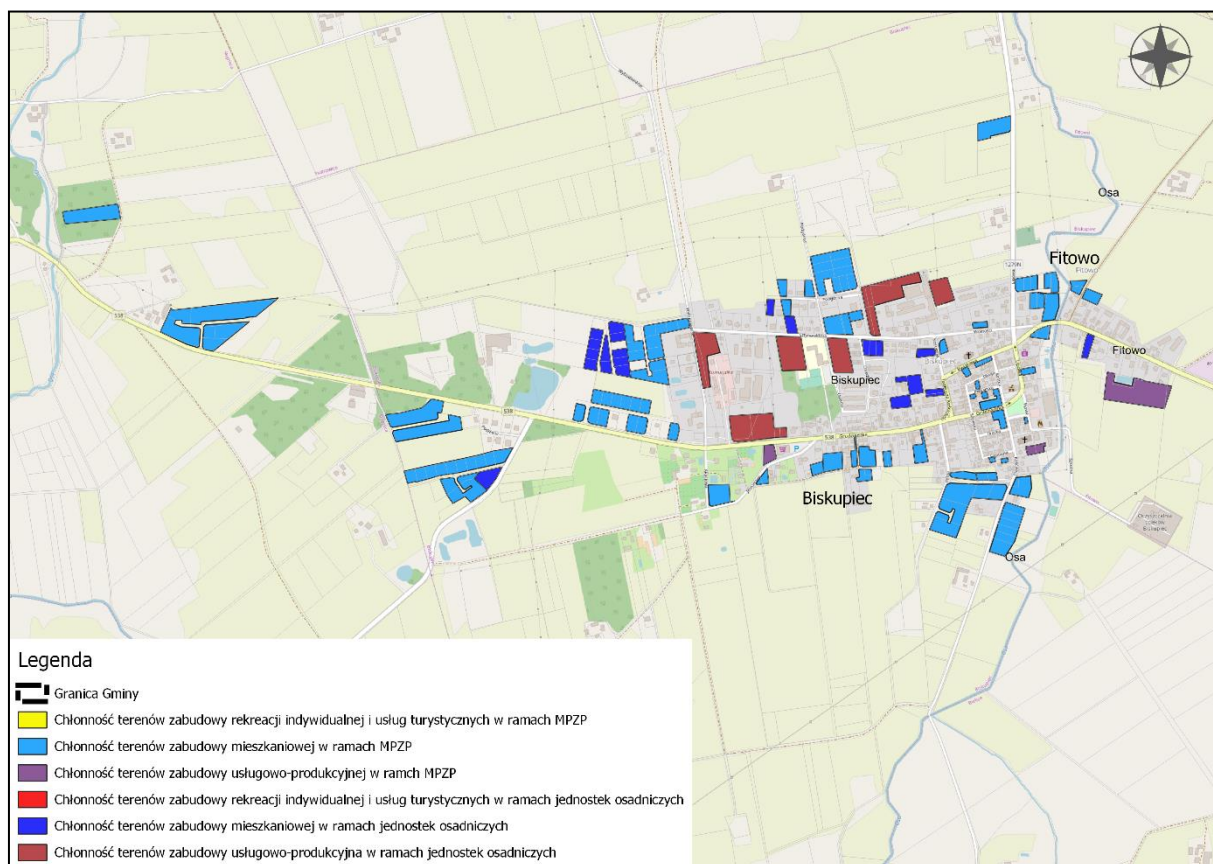
Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

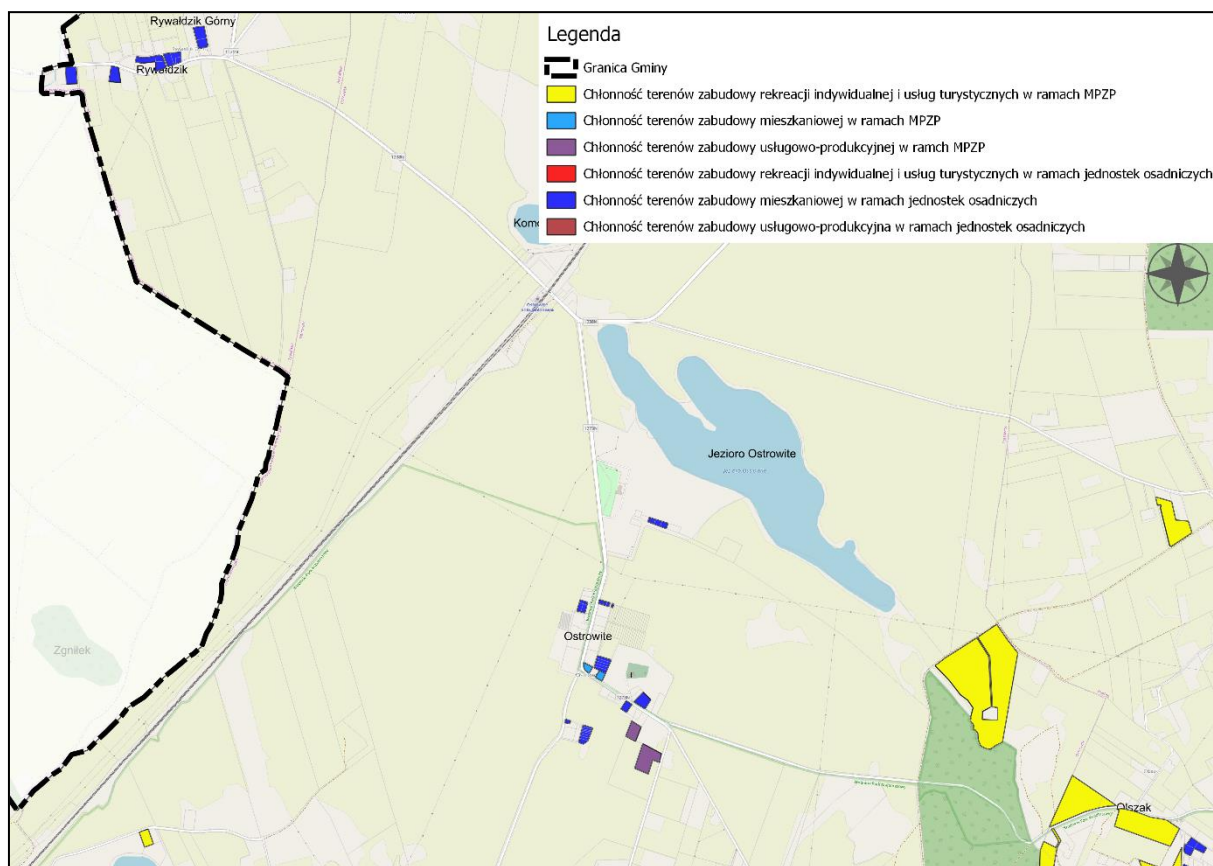
Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

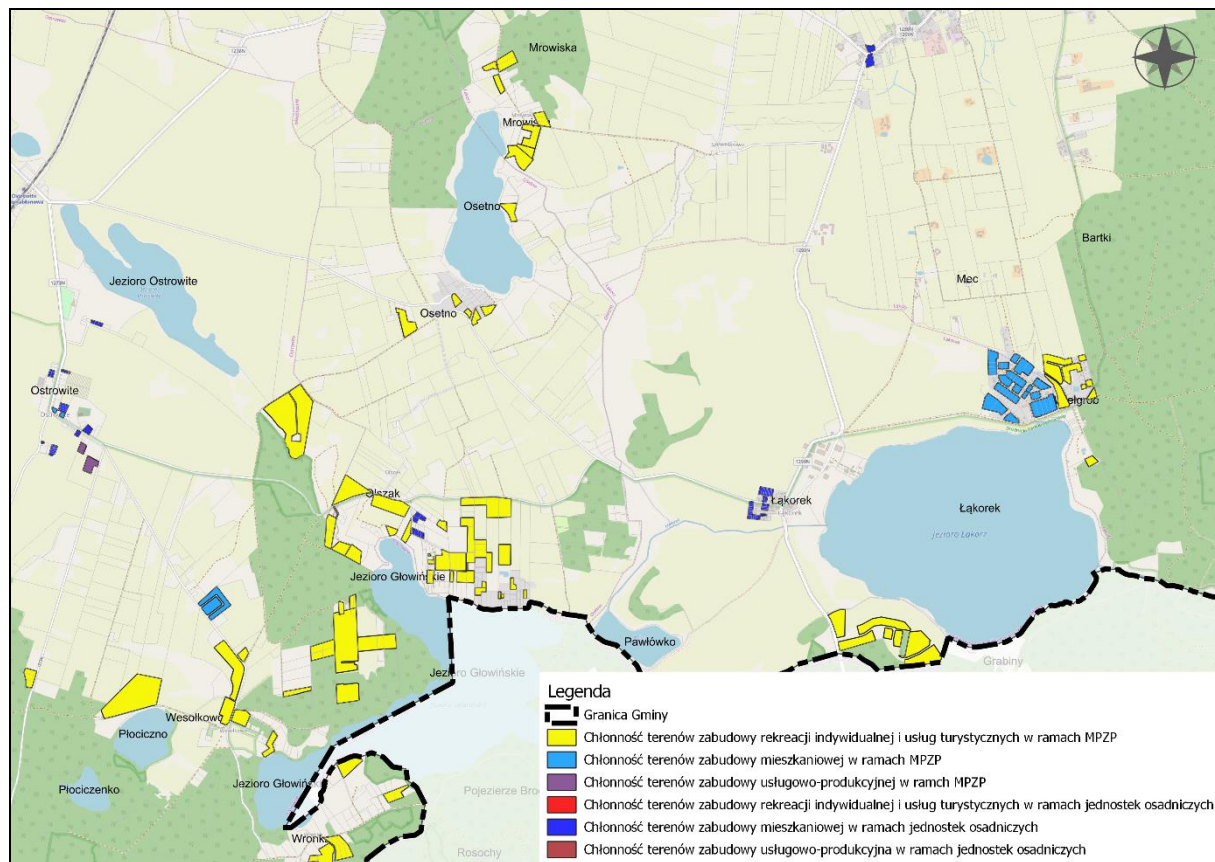

Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

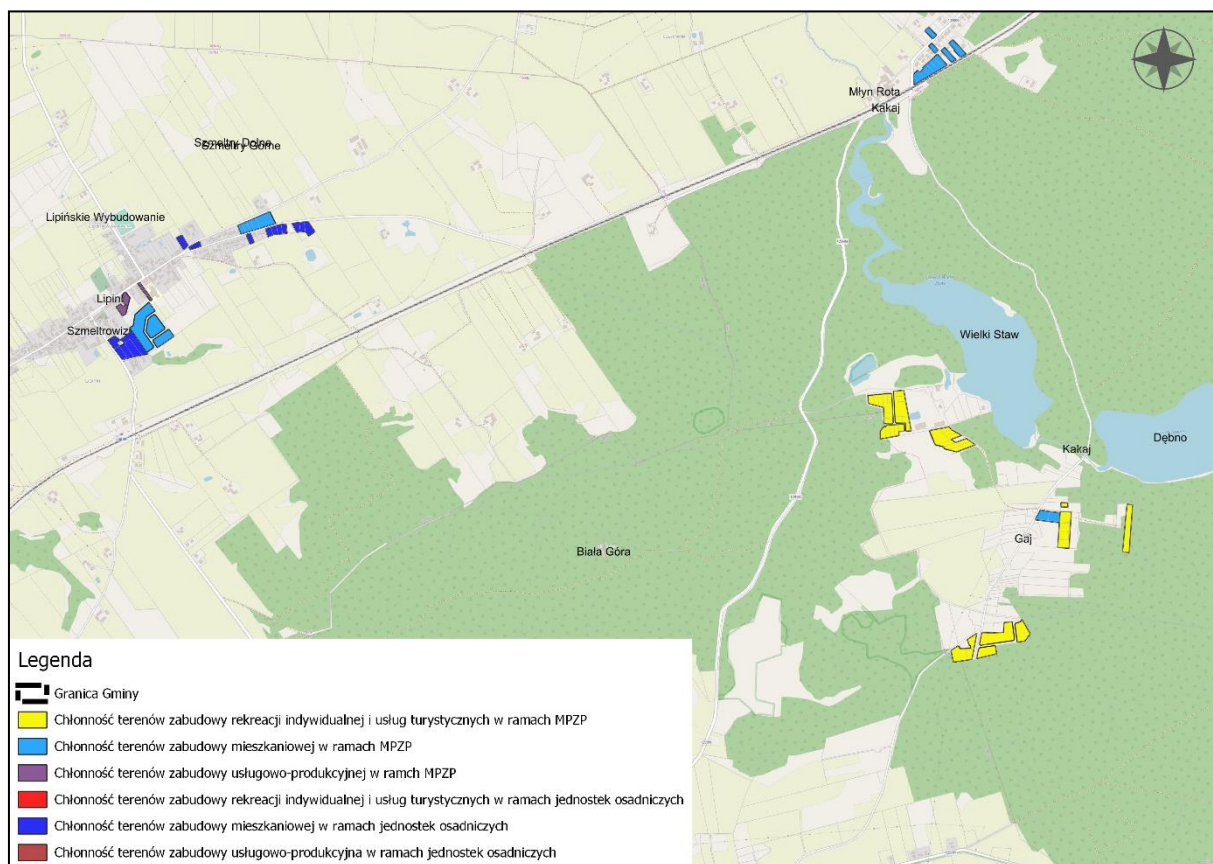

Rysunek 7 Mapa pogładowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

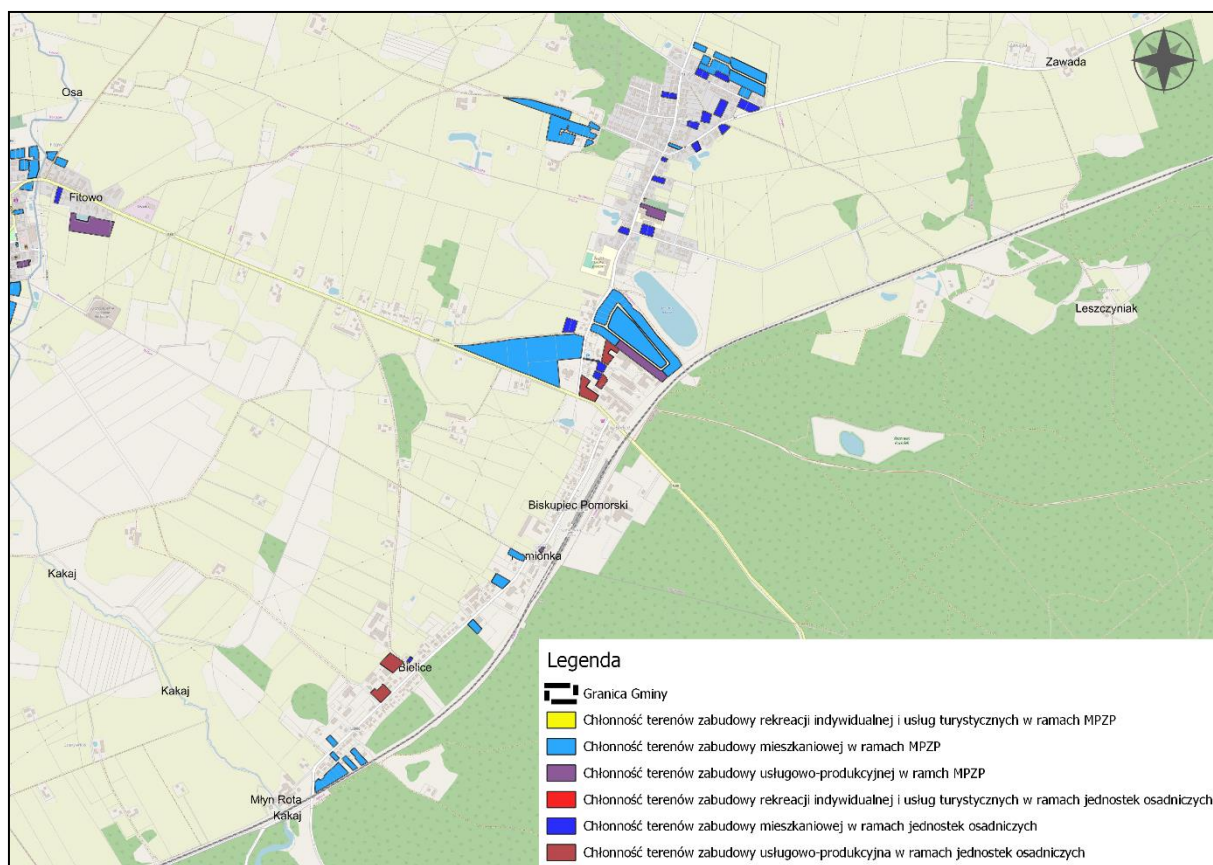

Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych

16.4 PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ ZE STANEM ISTNIEJĄCYM

Prognozowana liczba mieszkańców na przestrzeni 30 lat wzrośnie o 780 osób, zakładając stopniowy wzrost o 0,18% od roku 2029 oraz zwiększony - 0,8% od roku 2039. W roku 2048 liczba mieszkańców wynosić będzie 10183, co stanowi wzrost o 7,66% w porównaniu do roku bazowego 2018. W związku z tym stwierdza się proporcjonalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej.

Ze względu na brak danych o liczbie zabudowań w poprzednich latach dane oszacowano bazując na danych demograficznych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę w 2018r. – 24,4m², zaś powierzchnia użytkowa mieszkania/budynku mieszkalnego w 2018r. – 229767m². Przyjmując wzrost powierzchni użytkowej budynków mieszkaniowych na jednego mieszkańca na poziomie 5% na każde 10 lat prognozy obliczono zapotrzebowanie na nową zabudowę w roku docelowym 2048, które wyniesie ogółem 28 494m², czyli ok 28,10 m² na jednego mieszkańca.

Obliczono i porównano maksymalne zapotrzebowanie na nową całkowitą powierzchnię użytkową budynków, chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonność terenów w planach miejscowych.

Maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową określone w 30-letniej prognozie jest mniejsze, niż obecna chłonność terenów w pełni wykształconej zwartej strukturze zabudowy oraz w miejscowych planach. Poniżej przedstawiono pokrycie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową przez istniejące warunki rozwoju tj. obecną chłonność terenów.

Tabela 42. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową z obecną chłonnością terenów

Rodzaj zabudowy	Zapotrzebowanie [m ²]	Chłonność MPZP [m ²]	Chłonność w jednostkach osadniczych [m ²]	Stopień pokrycia zapotrzebowania [%]
mieszkaniowa	28494	26305	9000	124

Wyniki analizy ukazują wystarczające pokrycie zapotrzebowania pod nową zabudowę mieszkaniową, w związku z czym lokalizacja nowej zabudowy rozwijać się będzie głównie na obszarach określonych w MPZP oraz w ramach istniejących jednostek osadniczych. Tereny te wiązać się będą z zabudową zagrodową i jednorodzinną. Ze względu na obecny charakter gminy oraz dotychczasowe tendencje w zabudowie prognozuje się rozwój głównie tego rodzaju zabudowy mieszkaniowej.

Liczba podmiotów gospodarczych w porównaniu z rokiem 2018 wzrośnie o 6,78%, zakładając średni wzrost na poziomie 1,10% na każde 5 lat prognozy oraz niepewność prognozy na poziomie 30%. Aktualnie brak danych na temat powierzchni użytkowej budynków istniejących, zatem na potrzeby analizy przyjęto średnią powierzchnię powierzchni użytkowej na podstawie wskaźnika udziału budynku w działce.

Tabela 43. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługowo-produkcyjną z obecną chłonnością terenów

Rodzaj zabudowy	Zapotrzebowanie [m2]	Chłonność MPZP [m2]	Chłonność w jednostkach osadniczych [m2]	Stopień pokrycia zapotrzebowania [%]
Usługowo-produkcyjna	49140	34380	42000	155

Wyniki analizy ukazują całkowite pokrycie zapotrzebowania pod nową zabudowę usługowo-produkcyjną, w związku z czym lokalizacja nowej zabudowy rozwijać się będzie głównie na obszarach określonych w MPZP oraz w ramach istniejących jednostek osadniczych.

Prognozowany jest wzrost zapotrzebowania na powierzchnię użytkową budynków rekreacji indywidualnej o ok. 30 % w stosunku do roku bazowego 2018r. Liczba podmiotów gospodarczych natomiast związanych z zakwaterowaniem w porównaniu z rokiem 2018 zmaleje o 4% na każde 5 la prognozy. Na potrzeby analizy przyjęto średnią powierzchnię użytkową na podstawie wskaźnika udziału budynku w działce – dla zabudowy rekreacji indywidualnej 0,06 oraz usług turystycznych na poziomie 0,063.

Tabela 44. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę rekreacji indywidualnej i usług turystycznych z obecną chłonnością terenów

Rodzaj zabudowy	Zapotrzebowanie [m2]	Chłonność MPZP [m2]	Chłonność w jednostkach osadniczych [m2]	Pokrycie zapotrzebowania
Rekreacji indywid.	2413,87	64700,00	198,00	Pow. 100%
Usług turyst.	0,00	1304,10	0,00	

Wyniki analizy ukazują pokrycie zapotrzebowania pod nową zabudowę rekreacji indywidualnej i usług turystycznych, w związku z czym lokalizacja nowej zabudowy rozwijać się będzie głównie na obszarach określonych w MPZP oraz w ramach istniejących jednostek osadniczych.

16.5 MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ SPOŁECZNEJ

Obecnie najbardziej jednoznacznym dokumentem poddającym się analizie pod kątem możliwości finansowania przez gminę wykonania powiązań komunikacyjnych, infrastruktury technicznej oraz społecznej jest budżet gminy. Dokument ten uchwalany jest na każdy rok. W latach 2018-2023 w budżecie przeznaczano pulę środków na budowę/modernizację dróg gminnych publicznych, infrastrukturę techniczną oraz społeczną, co będzie kontynuowane w przyszłych latach.

Wsparciem budżetu gminy będą z pewnością fundusze europejskie przyznawane gminom w znaczącej mierze na realizację infrastruktury, a także kwoty wydatkowane na rozwój dróg powiatowych - bardzo ważnych dla układu komunikacyjnego gminy. Brać pod uwagę należy również celowe dotacje z funduszy europejskich pozyskiwane przez gminę.

Największym problemem zdefiniowanym w toku analizy uwarunkowań to nakłady na drogi oraz infrastrukturę kanalizacyjną. Z pewnością duża część środków w dyspozycji gminy będzie w przyszłości przeznaczana na modernizację i budowę dróg. Stosownym rozwiązaniem w zakresie zabezpieczania terenów zabudowy w dostęp do dróg publicznych jest kategoryzowanie dróg dojazdowych jako wewnętrznych. Drogom rozprowadzającym ruch samochodowy wewnątrz tworzonych osiedli przyznaje się status dróg wewnętrznych, przenosząc tym samym obciążenia finansowe na osoby inwestujące na danym terenie.

Ponadto przepisy obowiązujące obecnie w zakresie odprowadzania ścieków, umożliwiają realizację indywidualnych rozwiązań w postaci zbiorników na nieczystości oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Obie formy mogą być bardzo efektywnie obsługiwane przez komercyjne firmy wywozu nieczystości, przy zerowym wkładzie ze strony gminy

Znacząca pula środków unijnych na rozwój kapitału społecznego oraz rosnące wydatki budżetowe gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej, pozwalają twierdzić, że gmina jest przygotowana na prognozowany wzrost liczby ludności i związany z nim wzrost powierzchni terenów zabudowanych, na poziomie wskazanym w analizie zapotrzebowania na nowe tereny.

Wg. stanu na 31.12.2022r. długość sieci wodociągowej wynosiła ok. 285,6 km. Budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej stanowią ogółem ok. 96,9 %. Na terenie gminy Biskupiec rejony, które nie posiadają sieci wodociągowej stanowią ok. 3,1% i są to głównie tereny kolonijne znacznie oddalone od obszarów zwartej zabudowy miejscowości oraz tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, dotychczas niezainwestowane – Podlasek Mały, obszary nad Jeziorem Głowińskim. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzysta 61,8 % ogólnej liczby mieszkańców gminy. Wg. stanu na 31.12.2022r. długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła ok. 113,55 km, zaś liczba przyłączy 1922. Stopień pokrycia siecią wodno-kanalizacyjną jest wysoki, w związku z czym nie będzie generował wysokich kosztów w przyszłych latach.

Tereny wskazane w bilansie terenu pod nową zabudowę mieszkaniową, rekreacji indywidualnej i usług turystycznych oraz usługowo-produkcyjną rozwijać się będą na obszarach niezainwestowanych objętych ustaleniami MPZP oraz na terenach o pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, co oznacza że są to obszary już uzbrojone lub sąsiadują z działkami już uzbrojonymi i posiadają dostęp do dróg publicznych. Ewentualny koszt uzbrojenia w media i drogi na obszarach niezainwestowanych, leżących w granicach MPZP zawierany jest w prognozie finansowej przed jego uchwaleniem oraz uwzględniony w planie budżetowym gminy. Wyniki analizy zapotrzebowania terenów na nową zabudowę oraz chłonności terenów wskazują, że wyznaczone obszary nie będą generować kosztów z zakresu zadań własnych gminy, które budżet gminy nie byłby w stanie pokryć.

Wieloletnia prognoza finansowa gminy przyjęta uchwałą nr L/433/22 z dnia 30.12.2022 r. z późn.zm. wskazuje na uwzględnienie w prognozie na przyszłe lata wydatków gminy na

realizację zadań własnych gminy z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej, społecznej oraz powiązań komunikacyjnych.

Wydatki wskazane powyżej rozpisane są również w Planach rozwoju miejscowości opisane w rozdziale 10 Cele publiczne.

W związku z powyższym możliwości finansowania przez Gminę Biskupiec wykonania powiązań komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy ocenia się pozytywnie i nie wymagają one powtórzenia, na zasadzie analizy wariantów lub realizacji procesu iteracyjnego.

16.6 POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIKAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

W związku z wykazanym wystarczającym pokryciem zapotrzebowana obszarów na nową zabudowę mieszkaniową, rekreacji indywidualnej i usług turystycznych oraz zabudowę usługowo-produkcyjną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biskupiec przewiduje się rozbudowę poszczególnych rodzajów zabudowy głównie w ramach uzupełnień obszarów o w pełni wykształconej strukturze oraz w ramach przeznaczenia pod dany cel w aktualnych planach miejscowych.

Przyjęta powierzchnia terenów jako odpowiadająca wprost zapotrzebowaniu oraz wskazane możliwości finansowania przez gminę wykonania powiązań komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej umożliwiła rezygnację z procesu iteracyjnego. Aktualne zasoby terenowe gminy oraz możliwości finansowe w pełni pokrywają przyszłe zapotrzebowanie na nową zabudowę wskazaną w kierunkach przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

W związku z powyższym potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy to uzbrojenie terenów wyznaczonych pod zabudowę mieszkaniową na obszarach kolonijnych, oraz terenów objętych MPZP dotychczas niezainwestowanych oddalonych od zwartej zabudowy jednostek osadniczych (te są w pełni zwodociągowane oraz posiadają dobrze rozwinięte powiązania komunikacyjne leżące w gestii gminy).

Podsumowanie

Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe

Gmina Biskupiec posiada wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Na obszarze gminy występuje licznie fauna i flora objęta prawnymi formami ochrony, w tym przede wszystkim Rezerwat „Kociołek”, „Jezioro Karaś”, Jezioro Łabędź”, „Uroczysko Piotrowice”, Brodnicki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz licznie występujące pomniki przyrody. Tereny objęte prawną ochroną stanowią obszary priorytetowe pod względem wykonania zadań z zakresu ochrony przyrody. Liczne formy terenowe wpływają znacząco na malowniczy i różnorodny krajobraz gminy. Należy zadbać przede wszystkim o zmniejszenie negatywnego wpływu gospodarki człowieka na naturalne zbiorniki wodne, wody płynące oraz glebę.

Niewątpliwie mnogość form ochrony przyrody wiąże się również z aspektem negatywnym – tj. reżimami w zakresie wprowadzania funkcji przemysłowych i produkcyjnych.

Gmina Biskupiec charakteryzuje się bogatą historią, odzwierciedlającą dzieje Warmii i Mazur oraz dawnych Prus Wschodnich. Posiada liczne zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz strefy archeologiczne. Ponadto aleje przydrożne typowane do ochrony wzdłuż dróg jako elementy krajobrazu kulturowego. Układy ruralistyczne wybranych miejscowości powinny zostać poddane ochronie. Na terenie gminy znajdziemy również mnóstwo kapliczek warmińskich, oraz krzyży przydrożnych. Należy zadbać o odpowiednią opiekę nad zabytkami oraz ekspozycje elementów najbardziej cennych kulturowo w celu zachowania i pielęgnacji regionalnego dziedzictwa kulturowego.

Rolnictwo i turystyka

Gmina Biskupiec jest gminą typowo rolniczą, gdzie użytki rolne stanowią ok. 62% całości powierzchni gminy, w tym głównie grunty orne. Występują gleby o wysokiej przydatności rolniczej tj. III i IV klasy bonitacyjnej. Gmina nie należy do bardzo rozdrobionych agromier – przeważają gospodarstwa średnie powyżej 15ha, oraz gospodarstwa małe do 5 ha. Gmina posiada zatem dobre uwarunkowania dla rozwoju rolnictwa, w tym proponuje się rozwój gospodarstw ekologicznych nastawionych na eksport produktów oraz przetwórstwo rolno-spożywcze. Funkcją wspierającą gospodarstwa małe powinna być turystyka. Duże możliwości w przypadku gmin rolniczych daje rozwój agroturystyki oraz turystyki ekologicznej. Gmina obecnie posiada słabo rozwiniętą bazę turystyczną, szczególnie noclegową i gastronomiczną. Rozwój funkcji turystycznej mógłby znacząco wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zmniejszenie bezrobocia oraz przedsiębiorczość społeczeństwa.

Prognoza demograficzna

Liczba ludności w Gminie Biskupiec zmniejsza się z roku na rok, co wykazuje analiza zmian liczby ludności w ostatnich pięciu latach. W związku z tym przewiduje się dalszy spadek liczby ludności, głównie młodej, z przyczyn przeważnie zarobkowych. Ponad to dynamika zmian przyrostu naturalnego oraz struktury ekonomicznych grup ludności, z jednej strony może wpłynąć na dalszy spadek liczebności gminy, zaś z drugiej na pogłębianie się procesu „starzenia się” społeczeństwa gminy.

Sprzyjające prognozy dotyczą jednak wzrostu liczby osób zatrudnianych oraz wzrostu kwalifikacji i przedsiębiorczości mieszkańców, głównie w zakresie rozwoju rolnictwa i usług turystycznych.

Istotne jest określenie w części Studium dotyczącej kierunków zasad polityki przestrzennej i kierunków rozwoju, działań które umożliwią dalszy rozwój Gminy Biskupiec i będą oparte na rzeczywistych możliwościach gminy i uwarunkowaniach jej rozwoju. Szczególną uwagę należy zwrócić na opracowywane w przyszłości miejscowe plany zagospodarowania terenu, przy sporządzaniu których należy mieć na uwadze chłonność projektowanej zabudowy, ruchy migracyjne i prognozy demograficzne.

Aneks

1. WYKAZ OBIEKTÓW NIERUCHOMYCH UJETYCH W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

L.p.	Miejscowość	Adres/Lokalizacja	Obiekt
1	Babalice	-	Młyn
2	Bielice	27a	Dworzec Kolejowy
3	Bielice	-	Wieża Ciśnień
4	Bielice	-	Spichlerz
5	Biskupiec	Kwiatowa	Cmentarz Żydowski – Ob. Teren przekształcony i zabudowany
6	Biskupiec	Grudziądzka	Cmentarz żydowski
7	Biskupiec	Grudziądzka	Cmentarz żydowski
8	Biskupiec	Lipowa	Cmentarz komunalny
9	Biskupiec	Sztynwałdzka	Cmentarz komunalny
10	Biskupiec	Lipowa	Cmentarz ewangelicki
11	Biskupiec	Szewska 13	Kamienica
12	Biskupiec	Kwiatowa 13	Kamienica
13	Biskupiec	Lipowa 21	Dom opieki
14	Biskupiec	Przy cmentarzu komunalnym	Cmentarz z bramą, kaplicami i nagrobkami
15	Biskupiec	Linia kolejowa nr 353	Nastawiana kolejowa
16	Biskupiec	Przy nieczynnym Kościele, wyznaczony ulicą Kościelną i Szkolną	Cmentarz przykościelny (Parafia św. Jana Nepomucena)
17	Biskupiec	Kwiatowa/Kościuszki	Cmentarz żydowski
18	Biskupiec	Rynek 2	Kamienica
19	Biskupiec	Grudziądzka 40	Wieża ciśnień
20	Biskupiec	Grudziądzka 27	Kamienica
21	Biskupiec	Grudziądzka 22	Dom
22	Biskupiec	Tkacka/Kościelna 1/4	Kamienica
23	Czachówki	-	Cmentarz ewangelicki - rodowy
24	Gaj	8	Chata
25	Gaj	11	Chata
26	Gaj	18	Chata
27	Gaj	14	Dom
28	Gaj	4	Dom
29	Krotoszyny	-	Kościół z cmentarzem
30	Krotoszyny	Przy Kościele	Cmentarz grzebalny, parafialny, przykościelny
31	Lipinki	W północnej cz. Wsi, ok. 70m na południe od drogi Sędzice-Mierzyn	Cmentarz epidemiczny/choleryczny
32	Lipinki	We wschodniej cz. Wsi, przy drodze polnej	Cmentarz ewangelicki
33	Lipinki	-	Cmentarz parafialny
34	Lipinki	Ok. 400m na północy - wschód od Kościoła	Cmentarz ewangelicki

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

L.p.	Miejscowość	Adres/Lokalizacja	Obiekt
35	Lipinki	Ok.120m na południowy-zachód od Kościoła	Cmentarz parafialny, grzebalny
36	Lipinki	15	Dom
37	Lipinki	44	Dom
38	Lipinki	67	Dom
39	Lipinki	25	Dom
40	Łąkorek	Przy szosie do Brodnicy, 400m na południe od wsi	Cmentarz ewangelicki
41	Łąkorz	Przy Kościele Parafialnym	Cmentarz parafialny
42	Łąkorz	14	Chałupa
43	Łąkorz	76 B	Chałupa
44	Łąkorz	122	Dom/nadleśnictwo
45	Łąkorz	Muzeum Lokalne	Chata
46	Łąkorz	-	Kuźnia
47	Łąkorz	101-102	Dom/Urząd Gminy
48	Łąkorz	127	Dom
49	Łąkorz	97	Chałupa
50	Łąkorz	W północno-wschodniej cz. Wsi, przy drodze polnej	Cmentarz ewangelicki
51	Łąkorz	W lesie, na wschód od wsi	Cmentarz ewangelicki
52	Mierzyn	W zachodniej cz. Wsi, ok 1500m od Siedliska	Cmentarz ewangelicki
53	Mierzyn	W zachodniej cz. Wsi, 35m od drogi polnej	Cmentarz ewangelicki
54	Osetno	W środku wsi	Cmentarz ewangelicki
55	Osówko	-	Założenie dworsko-folwarczne (Park-RZ)
56	Osówko	Na terenie Parku Dworskiego wpisanego do RZ	Cmentarz rodowy (na terenie Parku-RZ)
57	Ostrowite	Otacza Kościół	Cmentarz przykościelny
58	Ostrowite	Na terenie Parku wpisanego do RZ	Cmentarz rodowy (na terenie Parku-RZ)
59	Ostrowite	Przy kościele	Cmentarz parafialny
60	Piotrowice	63	Młyn w zagrodzie
61	Piotrowice	-	Cmentarz ewangelicki

L.p.	Miejscowość	Adres/Lokalizacja	Obiekt
62	Podlasek	Ok. 100m od szkoły w kierunku południowym	Cmentarz ewangelicki
63	Sędzice	-	Magazyn zbożowy - spichlerz
64	Sędzice	-	Zespół dworsko- folwarczny
65	Sędzice	-	Dwór
66	Słupnica	Wschodnia cz. Wsi	Cmentarz ewangelicki
67	Szwarcenowo	Przy Kościele Parafialnym	Cmentarz przykościelny
68	Szwarcenowo	W południowo-wschodniej cz. Wsi, droga Krotoszyny - Iława	Cmentarz ewangelicki
69	Szwarcenowo	W Południowej cz. Wsi, droga z Krotoszyna	Cmentarz ewangelicki
70	Szwarcenowo	W Południowej cz. Wsi, droga do Krotoszyna	Cmentarz parafialny
71	Szwarcenowo	Południowo-zachodnia część wsi, przy drodze Krotoszyny-Iława	Cmentarz parafialny
72	Szwarcenowo	W otoczeniu Kościoła Parafialnego	Cmentarz przykościelny
73	Wardęgowo	-	Kościół
74	Wardęgowo	Przy sosie do Łąkorza	Cmentarz wojskowy/ zbiorowa mogiła rz. Francuskich
75	Wonna	Na terenie dawnego Kościoła, ok.80m na północ od drogi do Szwarcenowa	Cmentarz parafialny, grzebalny

2. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH UJETYCH W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
1	Bielice	Biskupiec	30-51	IV	21
2	Bielice	Biskupiec	30-51	III	20
3	Bielice	Biskupiec	30-51	II	19
4	Bielice	Biskupiec	30-50	I	56
5	Bielice	Biskupiec	30-51	V	22
6	Bielice	Biskupiec	30-51	VI	23
7	Biskupiec	Biskupiec	29-50	I	6
8	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	VI	26
9	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	V	25
10	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	VII	30

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
11	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	IX	32
12	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	VIII	31
13	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	II	1
14	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	III	12
15	Biskupiec Pomorski	Biskupiec	30-50	IV	13
16	Czachówki	Biskupiec	29-51	III	26
17	Czachówki	Biskupiec	29-51	I	24
18	Czachówki	Biskupiec	29-51	IV	27
19	Czachówki	Biskupiec	29-51	II	25
20	Czachówki	Biskupiec	29-51	V	28
21	Fitowo	Biskupiec	30-50	I	33
22	Gaj	Biskupiec	30-51	I	1
23	Krotoszyn (Krotoszyny)	Biskupiec	30-51	I	16
24	Krotoszyn (Krotoszyny)	Biskupiec	30-51	III	18
25	Krotoszyn (Krotoszyny)	Biskupiec	30-51	II	17
26	Lipinki	Biskupiec	30-50	VI	52
27	Lipinki	Biskupiec	30-50	VII	53
28	Lipinki	Biskupiec	30-50	VIII	54
29	Lipinki	Biskupiec	30-50	IX	55
30	Lipinki	Biskupiec	30-50	X	60
31	Lipinki	Biskupiec	30-50	XI	61
32	Lipinki	Biskupiec	30-50	I	43
33	Lipinki	Biskupiec	30-50	II	45
34	Lipinki	Biskupiec	30-50	III	49
35	Lipinki	Biskupiec	30-50	IV	50
36	Lipinki	Biskupiec	30-50	V	51
37	Łąkorz	Biskupiec	31-50	II	10
38	Łąkorz	Biskupiec	31-50	IV	12
39	Łąkorz	Biskupiec	31-50	V	13
40	Łąkorz	Biskupiec	31-50	VI	14
41	Łąkorz	Biskupiec	31-50	VII	15

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
42	Łąkorz	Biskupiec	31-50	IX	17
43	Łąkorz	Biskupiec	31-50	VIII	16
44	Łąkorz	Biskupiec	30-51	I	2
45	Łąkorz	Biskupiec	30-51	II	3
46	Łąkorz	Biskupiec	31-50	X	18
47	Łąkorz	Biskupiec	31-50	III	11
48	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XIII	59
49	Mierzyn	Biskupiec	31-49	VI	41
50	Mierzyn	Biskupiec	31-49	V	40
51	Mierzyn	Biskupiec	31-49	IV	36
52	Mierzyn	Biskupiec	31-49	III	35
53	Mierzyn	Biskupiec	31-49	II	34
54	Mierzyn	Biskupiec	31-49	I	33
55	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XXV	62
56	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XXIV	48
57	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XXIII	47
58	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XXII	46
59	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XXI	44
60	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XX	39
61	Mierzyn	Biskupiec	30-50	XIX	38
62	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XVIII	64
63	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XVII	63
64	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XVI	62
65	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XV	61
66	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XIV	60
67	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XII	58
68	Mierzyn	Biskupiec	30-49	XI	57
69	Mierzyn	Biskupiec	30-49	X	56
70	Mierzyn	Biskupiec	30-49	IX	55

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
71	Mierzyn	Biskupiec	30-49	VIII	54
72	Mierzyn	Biskupiec	30-49	VII	53
73	Osetno	Biskupiec	31-50	II	4
74	Osetno	Biskupiec	31-50	III	5
75	Osetno	Biskupiec	31-50	I	19
76	Osetno	Biskupiec	31-50	IV	7
77	Osówko	Biskupiec	30-49	VIII	47
78	Osówko	Biskupiec	30-49	III	30
79	Osówko	Biskupiec	30-49	VI	45
80	Osówko	Biskupiec	30-49	VII	46
81	Osówko	Biskupiec	30-49	IV	31
82	Osówko	Biskupiec	30-49	V	32
83	Osówko	Biskupiec	30-49	II	29
84	Osówko	Biskupiec	30-49	I	28
85	Osówko	Biskupiec	30-49	XI	52
86	Osówko	Biskupiec	30-49	X	51
87	Osówko	Biskupiec	30-49	IX	50
88	Ostowite	Biskupiec	31-49	V	7
89	Ostowite	Biskupiec	31-49	VII	13
90	Ostowite	Biskupiec	31-49	VI	8
91	Ostowite	Biskupiec	31-49	IV	6
92	Ostowite	Biskupiec	31-49	III	5
93	Ostowite	Biskupiec	31-49	II	4
94	Ostowite	Biskupiec	31-49	I	3
95	Ostowite	Biskupiec	31-50	VIII	1
96	Ostowite	Biskupiec	31-50	XI	8
97	Ostowite	Biskupiec	31-50	X	6
98	Ostowite	Biskupiec	31-50	IX	3
99	Ostowite	Biskupiec	31-50	XII	9

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
100	Piotowice	Biskupiec	29-50	VII	13
101	Piotowice	Biskupiec	29-50	VI	12
102	Piotowice	Biskupiec	29-50	IX	22
103	Piotowice	Biskupiec	29-50	XII	14
104	Piotowice	Biskupiec	29-50	VII	1
105	Piotowice	Biskupiec	29-50	VI	22
106	Piotowice	Biskupiec	29-50	IX	23
107	Piotowice	Biskupiec	29-50	VIII	2
108	Piotowice	Biskupiec	29-50	I	16
109	Piotowice	Biskupiec	29-50	XX	17
110	Piotowice	Biskupiec	29-50	XXI	5
111	Piotowice	Biskupiec	29-50	II	18
112	Piotowice	Biskupiec	29-50	XII	7
113	Piotowice	Biskupiec	29-50	XI	11
114	Piotowice (Plichtowo)	Biskupiec	29-50	XIII	20
115	Piotowice (Plichtowo)	Biskupiec	29-50	XIV	19
116	Piotowice (Zaolzie)	Biskupiec	29-50	XVI	9
117	Piotowice (Zaolzie)	Biskupiec	29-50	XV	8
118	Piotowice (Zaolzie)	Biskupiec	29-50	III	10
119	Piotowice Małe (Ameryka)	Biskupiec	29-50	I	3
120	Piotowice Małe (Ameryka)	Biskupiec	29-50	II	4
121	Piotowice Szlachecke	Biskupiec	29-50	I	15
122	Podlasek	Biskupiec	30-50	VII	5
123	Podlasek	Biskupiec	30-50	V	3
124	Podlasek	Biskupiec	30-50	VI	4
125	Podlasek	Biskupiec	30-50	VIII	6
126	Podlasek	Biskupiec	30-50	IX	7
127	Podlasek	Biskupiec	30-50	X	8

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
128	Podlasek	Biskupiec	30-49	II	49
129	Podlasek	Biskupiec	30-50	XII	21
130	Podlasek	Biskupiec	30-50	XI	20
131	Podlasek	Biskupiec	29-30	I	25
132	Podlasek	Biskupiec	30-50	IV	2
133	Podlasek	Biskupiec	30-49	I	48
134	Rywałdzik	Biskupiec	31-49	I	11
135	Rywałdzik	Biskupiec	31-50	III	2
136	Rywałdzik	Biskupiec	31-49	II	27
137	Sędzice	Biskupiec	30-50	XII	42
138	Sędzice	Biskupiec	30-49	II	27
139	Sędzice	Biskupiec	30-49	I	26
140	Sędzice	Biskupiec	30-50	XI	41
141	Sędzice	Biskupiec	30-50	IV	22
142	Sędzice	Biskupiec	30-50	V	23
143	Sędzice	Biskupiec	30-50	VI	24
144	Sędzice	Biskupiec	30-50	XIII	57
145	Sędzice	Biskupiec	30-50	XIV	58
146	Sędzice	Biskupiec	30-50	III	59
147	Sędzice (Babalice)	Biskupiec	30-50	IX	36
148	Sędzice (Babalice)	Biskupiec	30-50	X	37
149	Sędzice (Babalice)	Biskupiec	30-50	VII	34
150	Sędzice (Babalice)	Biskupiec	30-50	VIII	35
151	Słupnica	Biskupiec	30-50	VII	15
152	Słupnica	Biskupiec	30-50	XII	27
153	Słupnica	Biskupiec	30-50	XIII	28
154	Słupnica	Biskupiec	30-50	XIV	29
155	Słupnica	Biskupiec	30-50	V	11
156	Słupnica	Biskupiec	30-50	VI	14

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
157	Słupnica	Biskupiec	29-50	III	21
158	Słupnica	Biskupiec	30-50	XI	19
159	Słupnica	Biskupiec	30-50	X	18
160	Słupnica	Biskupiec	30-50	IX	17
161	Słupnica	Biskupiec	30-50	VIII	16
162	Słupnica	Biskupiec	30-50	XV	40
163	Słupnica	Biskupiec	29-50	I	26
164	Słupnica	Biskupiec	29-50	II	24
165	Słupnica	Biskupiec	30-50	IV	10
166	Słupnica	Biskupiec	30-50	III	9
167	Sumin	Biskupiec	30-49	XVII	65
168	Sumin	Biskupiec	30-49	XXIV	72
169	Sumin	Biskupiec	30-49	XXIII	71
170	Sumin	Biskupiec	30-49	XXII	70
171	Sumin	Biskupiec	30-49	XXI	69
172	Sumin	Biskupiec	30-49	XX	68
173	Sumin	Biskupiec	30-49	XIX	67
174	Sumin	Biskupiec	30-49	XVIII	66
175	Sumin	Biskupiec	30-49	XVI	25
176	Sumin	Biskupiec	30-49	XV	24
177	Sumin	Biskupiec	30-49	XIV	23
178	Sumin	Biskupiec	30-49	XIII	22
179	Sumin	Biskupiec	30-49	XII	21
180	Sumin	Biskupiec	30-49	XI	20
181	Sumin	Biskupiec	30-49	X	19
182	Sumin	Biskupiec	30-49	IX	18
183	Sumin	Biskupiec	30-49	VIII	17
184	Sumin	Biskupiec	30-49	VIVIII	16
185	Sumin	Biskupiec	30-49	VI	15

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biskupiec
Uwarunkowania Rozwoju

Lp.	Miejscowość	Gmina	Nr obszaru AZP	Stan. w miejsc.	Stan. Na obszarze
186	Sumin	Biskupiec	30-49	V	14
187	Sumin	Biskupiec	30-49	IV	13
188	Sumin	Biskupiec	30-49	III	12
189	Sumin	Biskupiec	30-49	II	11
190	Sumin	Biskupiec	30-49	I	10
191	Szwarcenowo	Biskupiec	28-51	XVIII	42
192	Szwarcenowo	Biskupiec	28-51	XVII	4
193	Szwarcenowo	Biskupiec	28-51	XVI	3
194	Szwarcenowo	Biskupiec	28-51	XIV	1
195	Szwarcenowo	Biskupiec	28-51	XV	2
196	Szwarcenowo	Biskupiec	29-51	I	1
197	Szwarcenowo	Biskupiec	29-51	II	2
198	Szwarcenowo	Biskupiec	29-51	III	3
199	Szwarcenowo	Biskupiec	29-51	IV	4
200	Szwarcenowo	Biskupiec	29-51	XIII	13

Wykaz tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów dla terenów Gminy Biskupiec.....	12
Tabela 2. Wydane decyzje w analizowanych latach 2017-2021	19
Tabela 3. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Biskupiec w latach 2017-2021 w poszczególnych miejscowościach	20
Tabela 4. Ilość wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Biskupiec.....	21
Tabela 5. Wykaz działek ewidencyjnych, przez które przebiegają linie kolejowe uznane jako tereny zamknięte.....	23
Tabela 6. Wykaz obszarów i terenów górniczych występujących na terenie Gminy Biskupiec	31
Tabela 7. Wykaz pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, znajdujących się na terenie Gminy Biskupiec	47
Tabela 8. Wykaz obiektów ujętych w warmińsko-mazurskim rejestrze zabytków nieruchomych z terenu Gminy Biskupiec	56
Tabela 9. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Biskupiec	57
Tabela 10. Wykaz alei przydrożnych typowanych do ochrony.....	58
Tabela 11. Zmiany liczby ludności zamieszkującej gminę na przełomie lat 2019-2022	59
Tabela 12. Zmiana liczby ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Biskupiec w latach 2019-2022.	59
Tabela 13. Zmiany przyrostu naturalnego oraz liczby urodzeń i zgonów w latach 2012-2022....	60
Tabela 14. Saldo migracji w Gminie Biskupiec na tle województwa warmińsko-mazurskiego	60
Tabela 15. Zmiany wskaźnika salda migracji w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec.....	61
Tabela 16. Struktura ludności wg wieku w Gminie Biskupiec w porównaniu z sytuacją w powiecie nowomiejskim i województwie warmińsko-mazurskim.....	63
Tabela 17. Zmiany liczby bezrobotnych w Gminie Biskupiec w porównaniu do sytuacji w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2019-2022	63
Tabela 18. Zmiany liczby podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Biskupiec w latach 2017-2022.....	65
Tabela 19. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Biskupiec w porównaniu do sytuacji w pozostałych gminach powiatu.....	66
Tabela 20. Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej w gminach powiatu nowomiejskiego w 2022r.....	67

Tabela 21. Szlaki turystyczne przechodzące przez obszar Gminy Biskupiec	68
Tabela 22. Turystyka w Gminie Biskupiec na tle turystyki w powiecie nowomiejskim	70
Tabela 23. Informacja o liczbie uczniów wg danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na dzień: 30 września 2022	72
Tabela 24. Liczba uczniów do dodatkowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z podaniem realizowanej liczby godzin wg danych za rok 2022	73
Tabela 25. Liczba dzieci dowożonych wg stanu na dzień 30 września 2022 r.	75
Tabela 26. Działania ratownicze Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2021r. i 2022r	80
Tabela 27. Wykaz cmentarzy parafialnych zlokalizowanych na terenie Gminy Biskupiec	81
Tabela 28. Powierzchnia gruntów leśnych w Gminie Biskupiec	84
Tabela 29. Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania, stan na 31 grudnia 2022 r.	86
Tabela 30. Wykaz dróg wojewódzkich na terenie Gminy Biskupiec	88
Tabela 31. Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Biskupiec	88
Tabela 32. Wykaz dróg gminnych publicznych na terenie Gminy Biskupiec	89
Tabela 33. Parametry ujęć wody zlokalizowanych na terenie Gminy Biskupiec	94
Tabela 34. Prognoza demograficzna dla Gminy Biskupiec	99
Tabela 35. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej na 1 mieszkańca [m ² /osobę]	101
Tabela 36. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w perspektywie do roku 2048	102
Tabela 37. Prognoza zmiany zapotrzebowania na powierzchnię użytkową zabudowy rekreacji indywidualnej	103
Tabela 38. Zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacji indywidualnej w perspektywie do roku 2048	104
Tabela 39. Prognoza zmiany liczby podmiotów gospodarczych Sekcji I wg PKD 2007 w Gminie Biskupiec w latach 2019-2048	105
Tabela 40. Prognoza zmiany liczby podmiotów gospodarki narodowej wg PKD 2007 w Gminie Biskupiec w latach 2014-2048	106
Tabela 41. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługowo-produkcyjną w perspektywie do 2048r.	107
Tabela 42. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową z obecną chłonnością terenów	118

Tabela 43. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługowo-produkcyjną z obecną chłonnością terenów 119

Tabela 44. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę rekreacji indywidualnej i usług turystycznych z obecną chłonnością terenów 119

Rysunek 1. Podział gminy Biskupiec na obręby geodezyjne 7

Rysunek 2. Przestrzenne rozmieszczenie terenów, dla których obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego..... 19

Rysunek 3. Budowa geologiczna powiatu nowomiejskiego, w tym gminy Biskupiec..... 24

Rysunek 4. Lokalizacja i charakterystyka JCWP nr PLGW200039 29

Rysunek 5. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie Warmińsko-Mazurskim – fragment dla powiatu nowomiejskiego 34

Rysunek 6. Lokalizacja obszarów chronionych na terenie Gminy Biskupiec 38

Rysunek 7 Mapa poglądowa przedstawiająca chłonność terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i przeznaczonej pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych 111

Wykres 1. Udział procentowy poszczególnych decyzji 21

Wykres 2.Zmiany wskaźnika gęstości zaludnienia w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec..... 61

Wykres 3.Zmiany wskaźnika udziału ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w Gminie Biskupiec, w latach 2019-2022 62

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w latach 2019-2022 w Gminie Biskupiec..... 64

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminach powiatu nowomiejskiego w 2022r. 67

Bibliografia

A. Opracowania:

1. *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.12.2018r.* Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2019.
2. *Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030; 20.10.2019r.*
3. *Migracje ludności. Materiały dydaktyczne.* Zakład Demografii i Gerontologii Społecznej. Uniwersytet Łódzki.
4. Numeracja Dróg Gminnych Woj. Warm. – Mazurskiego. Tekst Jednolity Uchwały nr 62/290/04/II Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dn. 14 grudnia 2004 r. Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 10/55/08/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 lutego 2008r.
5. *Ocena jakości jednolitych części wód powierzchniowych rzek badanych w 2014 roku.* Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Olsztyn 2015.
6. *Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017.* Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Olsztyn 2018.
7. *Ocena jakości wód jezior badanych w 2014 roku.* Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Olsztyn 2015.
8. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego; 2018r.*
9. *Program małej retencji dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2030.*
10. [Raport o stanie Gminy Biskupiec za rok 2022.](#)
11. *Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku.* Olsztyn 2018. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.
12. *Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 roku.* Olsztyn 2017. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.
13. *Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.* Olsztyn 2016. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.
14. *Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014 roku.* Olsztyn 2015. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.
15. *Rejestr rezerwatów przyrody województwa Warmińsko-Mazurskiego.*
16. *Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2018.*
17. *Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.*
18. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.*
19. *Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025.*
20. *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025; 25.10.2019r.*
21. *Strategia Rozwoju Powiatu Nowomiejskiego na lata 2015-2022.*
22. *Uchwała Nr XXIX/326/16 Rady Gminy Biskupiec z dnia 29 grudnia 2016r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Biskupiec na lata 2017 – 2028 oraz uchylenia uchwały Nr XV/158/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 30 grudnia 2015r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Biskupiec na lata 2016 – 2024.*
23. *Uchwała nr XXXII/258/13 Rady Gminy Biskupiec z dnia 30 grudnia 2013r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2014-2018.*
24. [Uchwała nr XXI/180/20 RADY GMINY BISKUPIEC z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec \(pow. nowomiejski\).](#)
25. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.*
26. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.*

27. Waloryzacja i program ochrony alei przydrożnych woj. warmińsko-mazurskiego. Stowarzyszenie na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego Mazur SADYBA. Krzysztof Worobiec. Regionalny Ośrodek Badań Dokumentacji Zabytków w Olsztynie
28. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Biskupiec.
29. Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych, Zlewnia Dolnej Wisły, Opracowanie IMGW z roku 2004/2006.
30. Załącznik do Uchwały nr XXXIII/368/17 Rady Gminy Biskupiec z dnia 27 kwietnia 2017r. w sprawie przyjęcia „Planu Rozwoju sieci dróg gminnych Gminy Biskupiec”.
31. Załącznik do Uchwały Nr XXXV/262/2017 Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 29 czerwca 2017r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.
32. Załącznik do Uchwały nr XIII/140/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 26 listopada 2015r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Biskupiec.
33. Załącznik do Uchwały Nr XXIII/288/16 Rady Gminy Biskupiec z dnia 30 sierpnia 2016r. w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy.
34. Załącznik do Decyzji nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r.
35. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.
36. Załącznik nr 1 do Uchwały nr III/14/14 Rady Gminy Biskupiec z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Biskupiec na lata 2014-2020.
37. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXVII/311/16 Rady Gminy Biskupiec z dnia 23 listopada 2016r. w sprawie uchwalenia „Program ochrony środowiska dla Gminy Biskupiec do 2020 roku”.
38. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/108/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości Biskupiec.
39. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/107/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości Bielice.
40. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/114/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości Łąkorz.
41. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/111/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości Krotoszyny.
42. Załącznik nr 1 do Uchwały nr XI/112/15 Rady Gminy Biskupiec z dnia 22.10.2015r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości na lata 2015-2020 dla miejscowości Lipinki.
43. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 10/55/08/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 lutego 2008r. Numeracja dróg powiatowych woj. warm. – mazurskiego, tekst jednolity Uchwały nr 62/289/04/II Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dn. 14 grudnia 2004 r.

B. Serwisy internetowe:

1. Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Gminy Biskupiec: <http://bip.biskupiec.eu/>
2. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody: <http://crfop.gdos.gov.pl/>
3. Geoportal Powiatu Nowomiejskiego: <http://powiat-nowomiejski.geoportal2.pl/>
4. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: <http://powietrze.gios.gov.pl/>

5. Główny Urząd Statystyczny: <http://stat.gov.pl/>
6. Lasy Państwowe: <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
7. Lasy Państwowe: <http://www.brodnica.torun.lasy.gov.pl/>
8. Lasy Państwowe: <http://www.jamy.torun.lasy.gov.pl/>
9. Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska: <http://lgdziemialubawska.pl/>
10. Narodowy Instytut Dziedzictwa. Portal mapowy: <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>
11. Obszary Natura2000: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
12. Obszary Natura2000: <http://obszary.natura2000.org.pl/>
13. Państwowa Służba Hydrogeologiczna: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
14. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy: <http://www.pgi.gov.pl/>
15. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych: <http://rdlpolsztyn.gisnet.pl/>
16. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie: <http://olsztyn.rdos.gov.pl/>
17. Regionalny Portal Informacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego: <http://portal.warmia.mazury.pl/>
18. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku: <http://www.rzgw.gda.pl/>
19. Urząd Gminy Biskupiec Samorządowy Portal Internetowy: <http://www.gminabiskupiec.pl/>
20. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków: <https://www.wuoz.olsztyn.pl/>
21. Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim: <https://www.e-bip.org.pl/zarzdrogpow/>
22. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie: <http://www.zdw.olsztyn.pl/>
23. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych: <http://start.geomeliportal.pl/>
24. Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich: <http://www.zgwm.pl/>
25. <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>
26. <http://www.szlaki.mazury.pl/>
27. (<http://www.parki.kujawsko-pomorskie.pl/bpk/ochrona-przyrody/plan-ochronyparku>)
28. (źródło: <http://www.parki.kujawsko-pomorskie.pl/bpk/historiaparku/informacje-o-parku>).